

2021/1 LSF 189 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af udlændingeloven, lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., hjemrejseloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Indskrænkning af retten til at drive virksomhed i visse tilfælde ved overtrædelse af reglerne om beskæftigelse af udlændinge, hurtig jobstart for kandidatdimittender, prøvelse af udvisning, afskaffelse af klippekortet for selvforsørgede kursister, ophævelse af muligheden for forlængelse af opholdstilladelse for greencardhavere og optimering af Startup Denmark m.v.)

Ministerium: Udlændinge- og Integrationsministeriet

Journalnummer: Udlændinge- og Integrationsmin., j.nr. 2021-19670

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven¹, lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., hjemrejseloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v.

(Indskrænkning af retten til at drive virksomhed i visse tilfælde ved overtrædelse af reglerne om beskæftigelse af udlændinge, hurtig jobstart for kandidatdimitterende, prøvelse af udvisning, afskaffelse af klippekortet for selvforsørgede kursister, ophævelse af muligheden for forlængelse af opholdstilladelse for greencardhavere og optimering af Startup Denmark m.v.)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1910 af 26. september 2021, som ændret bl.a. ved lov nr. 2195 af 29. december 2020, § 20 i lov nr. 2055 af 16. november 2021, § 1 i lov nr. 2623 af 28. december 2021, § 33 i lov nr. 324 af 16. marts 2022 og senest ved § 1 i lov nr. 452 af 20. april 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 a, stk. 2, nr. 12, indsættes efter »11-14,«: »eller familiemæssig tilknytning til en udlænding med opholdstilladelse efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016,« og efter »inddrages,« indsættes: »eller hvis opholdsret efter EU-reglerne konstateres ophørt,«.

2. I § 9 a, stk. 6, 2. pkt., ændres »stk. 2, nr. 12, der indgives, senere end 7 dage efter« til: »stk. 2, nr. 12, afvises, når ansøgningen indgives senere end 7 dage efter,« og »efter §§ 7-9, 9 b-9 e eller 9 m, når udlændingen har familiemæssig tilknytning til en udlænding med opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 1-9 eller 11-14, afvises,« ændres til: »eller om ophør af opholdsret efter EU-reglerne,«.

3. I § 9 a, stk. 6, 3. pkt., indsættes efter »udlændingens opholdstilladelse«: »efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016,«.

4. § 9 a, stk. 6, 3. pkt., affattes således:

»Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 12, jf. stk. 30, afvises, når ansøgningen indgives efter, at udlændingens opholdstilladelse efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, er udløbet, medmindre særlige grunde taler herimod.«

5. I § 9 a, stk. 6, indsættes efter 4. pkt. som nyt punktum:

»4. pkt. finder uanset § 9 m, stk. 3, tilsvarende anvendelse for udlændingens medfølgende familie, der søger opholdstilladelse efter § 9 m, stk. 1, i overensstemmelse med 1.-3. pkt., når den medfølgende familie forud for ansøgningens indgivelse har haft opholdstilladelse her i landet.«

6. I § 9 a, stk. 30, indsættes efter »hvis opholdstilladelse«: »efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016,«.

7. I § 9 a, stk. 30, udgår »efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.,«.

8. I § 9 a indsættes efter stk. 30 som nyt stykke:

»Stk. 31. Erhvervsministeren kan efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren fastsætte regler for, hvilke kriterier en forretningsplan skal leve op til, for at udlændingen kan søge om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 11, samt regler for hastebehandling af ansøgninger indgivet i henhold til stk. 2, nr. 11. Erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for, hvordan ekspertpanelet skal sammensættes efter stk. 2, nr. 11.«

9. I § 9 i, stk. 11, indsættes som 2. pkt.:

»En udlænding, der har opholdstilladelse efter stk. 1, og som har afsluttet en dansk kandidatuddannelse samt har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7-9 eller 14, må arbejde i tiden indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7-9 eller 14.«

10. I § 32 indsættes som stk. 10:

»Stk. 10. Et indrejseforbud, der er meddelt i medfør af stk. 1, nr. 1, eller stk. 2, kan forkortes i forbindelse med en afgørelse efter §§ 50-50 b, hvis varigheden af det meddelte indrejseforbud, jf. stk. 4, indebærer, at opretholdelse af udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.«

11. I § 44 a, indsættes som stk. 25:

»Stk. 25. Erhvervsstyrelsen indsamler til brug for verificering af udlændinges ansøgninger om godkendelse af forretningsplaner i henhold til § 9 a, stk. 16, og til statistiske formål i henhold til § 9 a, stk. 2, nr. 11, og stk. 16, CPR-numre fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration samt oplysninger fra Skatteforvaltningens indkomstregister, jf. § 7 i lov om et indkomstregister, og samkører dem med Erhvervsstyrelsens egne registre.«

12. I § 46, stk. 1, ændres »§ 50, § 50 a,«: til »§§ 50-50 b,«.

13. I § 48 h, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»En anmodning om hastebehandling af en ansøgning afvises af Erhvervsstyrelsen, hvis ikke ansøgningen opfylder kriterierne i henhold til regler fastsat i medfør af § 9 a, stk. 31, 1. pkt.«

14. I § 48 h, stk. 1, 2. pkt., der bliver 3. pkt., ændres: »Afgørelsen om afvisning« til: »En afgørelse om afvisning efter 1. og 2. pkt.«.

15. I § 50, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »begære spørgsmålet om udvisningens ophævelse«: », herunder indrejseforbuddets varighed, jf. § 32, stk. 10,«.

16. I § 50, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »herom kan«: », medmindre der foreligger ganske særlige grunde,«.

17. I § 50, stk. 2, 5. pkt., ændres »og §§ 37 a-37 e« til: »§§ 37 a-37 e og hjemrejselovens §§ 11 og 12«.

18. I § 50 a, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Retten tager i forbindelse hermed stilling til, om der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. § 26, og om ændringerne er så væsentlige, at udvisningen skal ophæves eller varigheden af det meddelte indrejseforbud skal forkortes, jf. § 32, stk. 10.«

19. I 50 a, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »Taler udlændingens helbredsmæssige tilstand afgørende imod, at udsendelse finder sted,«: »eller er der indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. § 26,«,

og efter »udvisningen« indsættes: »eller forkorter varigheden af det meddelte indrejseforbud, jf. § 32, stk. 10«.

20. I § 50 b, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »hvorvidt udvisningen skal opretholdes,«: »herunder spørgsmålet om indrejseforbuddets varighed, jf. § 32, stk. 10,«.

21. I § 50 b, stk. 2, 4. pkt., ændres »og §§ 37 a-37 e« til: »§§ 37 a-37 e og hjemrejselovens §§ 11 og 12«.

22. I § 57, stk. 1, 2. pkt., ændres »§ 50« til: »§§ 50-50 b«.

23. I § 58 indsættes efter »efter § 50 a, stk. 2, 3. pkt.,«: »50 b, stk. 2, 2. pkt.,«.

24. Overskriften til kapitel 9 affattes således:

»Kapitel 9

Bestemmelser om straf og rettighedsfrakendelse«

25. Efter § 59 c indsættes:

»§ 59 d. Den, der dømmes for under særligt skærpende omstændigheder, jf. § 59, stk. 6, 2. pkt., at have overtrådt § 59, stk. 5, kan frakendes retten til at deltage i ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af § 59, stk. 5. Straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse. Når særlige omstændigheder taler derfor, kan udlændinge- og integrationsministeren tillade, at indbringelse for retten sker, inden den i straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., nævnte 5 års frist er forløbet.«

§ 2

I lov om ændring af udlændingeloven, jf. lov nr. 612 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 3, ophæves.

2. § 2, stk. 4, ophæves.

§ 3

I lov nr. 1743 af 27. december 2016 om ændring af udlændingeloven (Indførelse af en offentlig sanktionsliste over udenlandske forkyndere m.fl., som kan udelukkes fra at indrejse) foretages følgende ændring:

1. § 3 ophæves.

§ 4

I lov om danskuddannelse til voksne udlændige m.fl., jf. lovbekendtgørelse nr. 2018 af 11. december 2020, som ændret ved § 26 i lov nr. 2055 af 16. november 2021, § 4 i lov nr. 2623 af 28. december 2021 og § 36 i lov nr. 324 af 16. marts 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 f, stk. 1, 1. pkt., ændres »3½ år inden for en 5-årig periode« til: »5 år«.

2. § 2 f, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

3. I § 2 f, stk. 2, udgår »eller ikke har påbegyndt eller har opbrugt klippekortet, jf. § 6 a,«.

4. § 6 a ophæves.

§ 5

I hjemrejseloven lov nr. 982 af 26. maj 2021, som senest ændret ved lov nr. 452 af 20. april 2022, foretages følgende ændring:

1. I § 8, *stk. 4, nr. 4*, ændres »§ 10, stk. 1, nr. 1 eller 2,« til: »§ 10, stk. 1 eller 5,«.

§ 6

I lov om fuldbyrdelse af straf m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, som ændret ved § 1 i lov nr. 1942 af 15. december 2020, § 28 i lov nr. 982 af 26. maj 2021, lov nr. 157 af 31. januar 2022 og § 2 i lov nr. 158 af 31. januar 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 75 *a, stk. 1*, ændres »fængselsstraf i op til 4 måneder eller er idømt fængselsstraf for overtrædelse af hjemrejselovens § 12, stk. 2-4, eller § 13, stk. 2 eller 4, og som i den forbindelse er udvist af landet« til: »ubetinget fængselsstraf i op til 4 måneder og udvist af landet, eller som er idømt ubetinget fængselsstraf for overtrædelse af hjemrejselovens § 12, stk. 2-4, eller § 13, stk. 2 eller 4«.

2. I § 77, *stk. 2*, udgår »uden lovligt grundlag«.

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2022, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. § 1, nr. 10, 12-23, og §§ 3 og 6 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 3. § 2 træder i kraft den 1. april 2024.

Stk. 4. § 1, nr. 4 og 7, træder i kraft den 1. juni 2024.

Stk. 5. § 2, nr. 1, finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden den 1. april 2024 har indgivet ansøgning om forlængelse af opholdstilladelse. For disse udlændinge finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 6. § 2, nr. 2, finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden den 1. april 2024 har indgivet ansøgning om opholdstilladelse eller forlængelse af opholdstilladelse. For disse udlændinge finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 7. § 5 finder ikke anvendelse på ansøgninger indgivet før den 1. juli 2022. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 8

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Lovens §§ 1-3 og 5 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 3. Lovens § 6 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, EU-Tidende 2004, nr. L 229, side 35.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Indskrænkning af retten til at drive virksomhed i visse tilfælde ved overtrædelse af reglerne om beskæftigelse af udlændinge
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.1.1. Udlændingeloven
 - 1.
 - 2.1.1.2. Rettighedsfrakendelse efter straffeloven
 - 2.
 - 2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.1.3. Forholdet til internationale forpligtelser - Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)
 - 2.1.3.1. Artikel 1 I 1. Tillægsprotokol til EMRK
 - 1.
 - 2.2. Hurtig jobstart for kandidatdimittender
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3. Ophævelse af muligheden for forlængelse af opholdstilladelse for greencardhavere
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4. Optimering af sagsbehandling og administration af Startup Denmark-ordningen
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.5. Afskaffelse af klippekortet for selvforsørgerkursister
 - 2.5.1. Gældende ret

- 2.5.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.6. Prøvelse af en udvisning ved afgørelse om ændring af foranstaltningsdom
 - 2.6.1. Gældende ret
 - 2.6.1. Udlændingelovens § 50 a om obligatorisk prøvelse af en udvisning
 - 1. ved ændring af en foranstaltningsdom
 - 2.6.1. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 3
 - 2.
 - 2.6.1. EMRK artikel 8
 - 3.
 - 2.6.1.3. Maslov-kriterierne
 - 1.
 - 2.6.1.3. Medlemsstaternes skønsmargin
 - 2.
 - 2.6.1.3. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom i sagen Savran mod Danmark
 - 3.
 - 2.6.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.7. Varigheden af indrejseforbud
 - 2.7.1. Gældende ret
 - 2.7.1. Udlændingelovens § 32 om indrejseforbud
 - 1.
 - 2.7.1. Praksis fra Menneskerettighedsdomstolen
 - 2.
 - 2.7.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.8. Prøvelse af en udvisning grundet væsentlige ændringer i udlændingens forhold
 - 2.8.1. Gældende ret
 - 2.8.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.9. Ophævelse af revisionsbestemmelsen vedrørende udlændingelovens § 29 c
 - 2.9.1. Gældende ret
 - 2.9.1. Revision af den nationale sanktionsliste og opmærksomhedslisten
 - 1.

2.9.1. Betingelser for optagelse på den nationale sanktionsliste
2.

2.9.1.2. Religiøse forkyndere m.fl.
1.

2.9.1.2. Hensynet til den offentlige orden
2.

2.9.1.2. Indrejseforbud
3.

2.9.1.2. Partshøring
4.

2.9.1.2. Offentliggørelse af afgørelsen
5.

2.9.1.2. Genoptagelse af afgørelse om optagelse på den nationale sanktionsliste
6.

2.9.1.2. Opmærksomhedslisten
7.

2.9.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.10 Straksudsendelse med deraf følgende afbrydelse af straffuldbyrdelsen

2.10.1 Gældende ret

.

2.10.2 Justitsministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

.

3. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten

10 Hørte myndigheder og organisationer m.v.

11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Med lovforslaget ønsker regeringen at styrke det retlige værn mod anvendelsen af illegal arbejdskraft og samtidig klart markere, at der ses med stor alvor på ulovlig beskæftigelse af udlændinge. Med lov nr. 1003 af 27. juni 2020 skærpede regeringen bødestrafen for virksomheder, der ulovligt og under særligt skærpende omstændigheder beskæftiger udenlandsk arbejdskraft som led i udøvelsen af erhvervsvirksomhed. Med lovforslaget foreslås det i forlængelse heraf, at den, som dømmes for under særligt skærpende omstændigheder at overtræde udlændingelovens regler om beskæftigelse af udlændinge, skal kunne frakendes retten til at deltage i ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af udlændingeloven. Lovforslaget er samtidig en udmøntning af forslaget i Socialdemokratiets helhedsplan for dansk udlændingepolitik, ”Retfærdig og Realistisk”, om frtagelse af retten til at drive virksomhed.

Lovforslaget er også en opfølgning på den del af trepartsaftalen om mangel på arbejdskraft indgået mellem regeringen, arbejdsmarkedets parter og KL den 6. oktober 2021, der omhandler hurtig jobstart. I forlængelse af trepartsaftalen blev aftaleparterne således enige om, at udenlandske kandidatdimittender, der har afsluttet en kandidatuddannelse i Danmark, og som har ansøgt om opholdstilladelse efter en af erhvervsordningerne grundet tilbud om fuldtidsbeskæftigelse, skal have mulighed for at påbegynde deres fuldtidsarbejde uden at skulle afvente sagsbehandlingen i Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Hensigten er, at kandidaten søger relevant beskæftigelse i forlængelse af vedkommendes uddannelse. Lovforslaget udmønter forståelsesteksten.

Herudover indeholder lovforslaget forslag om at lukke helt ned for den såkaldte greencardordning. Greencardordningen blev ophævet den 10. juni 2016, jf. herved lov nr. 612 af 8. juni 2016, blandt andet fordi et flertal i Folketinget ikke fandt, at ordningen fungerede efter hensigten. Adgangen til at få et greencard forlænget blev dog ikke ophævet eller ændret i forbindelse med ophævelsen af ordningen. Adgangen til at få opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver og få forlænget en opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver blev heller ikke ophævet ved lov nr. 612 af 8. juni 2016. Lovforslaget indeholder derfor også forslag om at ophæve muligheden for forlængelse af opholdstilladelse for greencardhavere og deres medfølgende familie med virkning fra 1. april 2024.

Lovforslaget indeholder endvidere forslag om at optimere sagsbehandlingen af ansøgninger til Startup Denmark. Startup Denmark er en ordning, hvis formål er at tiltrække internationale iværksættere med innovative forretningsideer, der ønsker at etablere selvstændig virksomhed i Danmark. Sagsbehandlingen skal optimeres ved, at ansøgninger, der ikke har høj nok kvalitet til at blive fagligt vurderet, i højere grad end i dag skal kunne frascreenes således, at det ekspertpanel, der vurderer ansøgningerne, kun skal håndtere ansøgninger, der har den fornødne kvalitet. Samtidig foreslås det, at der skal fastsættes klare regler for, hvornår en ansøgning kan hastebehandles. Det kan f.eks. være, hvis en ansøger har en konkret nærtforestående forretningsmulighed i Danmark. Herudover foreslås det, at der skal fastsættes nærmere

regler for, hvordan ekspertpanelet skal sammensættes. De nævnte forslag foreslås gennemført med en bemyndigelsesbestemmelse.

Herudover indeholder lovforslaget forslag om, at klippekortet for selvforsørgerkursister på danskuddannelsen for voksne udlændinge m.fl. afskaffes, idet klippekortet ikke længere vurderes at have en nævneværdig eller selvstændig adfærdsregulerende virkning i forhold til at skabe progression og motivation for selvforsørgerkursisternes gennemførelse af danskuddannelsen.

Lovforslaget indeholder ligeledes en ændring af de gældende regler om prøvelse af en domsudvisning for udlændinge, der er idømt en foranstaltningsdom, herunder med henblik på i lovgivningen at tydeliggøre den vurdering, som skal foretages i forbindelse med prøvelsen. Formålet med ændringen er at følge op på, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (Menneskerettighedsdomstolen) den 7. december 2021 har afsagt dom i sagen Savran mod Danmark (appl. no. 57467/15), hvor klager bl.a. havde fået prøvet sin udvisning forud for effektueringen heraf.

Endvidere indeholder lovforslaget forslag om, at domstolene i forbindelse med en prøvelse af en udvisning skal kunne forkorte varigheden af det indrejseforbud, der blev meddelt ved den oprindelige udvisning, således at varigheden af et indrejseforbud ikke står i vejen for, at en udvisning kan opretholdes inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser.

Lovforslaget indeholder derudover en ændring af reglerne om adgangen til at få prøvet en domsudvisning ved væsentlige ændringer i udlændingens forhold med henblik på i lovgivningen at tydeliggøre adgangen til prøvelsen.

Lovforslaget indeholder også forslag om at ophæve revisionsbestemmelsen i lov nr. 1743 af 27. december 2016, således at udlændingelovens § 29 c videreføres i uændret form. Forslaget skal ses i sammenhæng med at navngivne omrejsende udenlandske religiøse forkyndere efter udlændingelovens § 29 c kan optages på en offentlig, national sanktionsliste og udelukkes fra at indrejse her i landet, hvis hensynet til den offentlige orden i Danmark tilsiger det. Som et supplement til den offentlige nationale, sanktionsliste blev der endvidere administrativt indført en (ikke offentlig) opmærksomhedsliste med navngivne omrejsende udenlandske religiøse forkyndere, som ikke kvalificerer til optagelse på sanktionslisten. Lovens § 3 indeholder en revisionsbestemmelse, som blev indført under Folketingets behandling af lovforslaget. Det er regeringens opfattelse, at der fortsat er behov for en national sanktionsliste med henblik på at forhindre indrejse af navngivne omrejsende udenlandske religiøse forkyndere, som formidler ekstreme værdier og holdninger i strid med grundlæggende demokratiske værdier. Det er samtidig regeringens opfattelse, at den administrativt indførte opmærksomhedsliste over udenlandske forkyndere, som ikke kvalificerer til optagelse på den nationale sanktionsliste, ligeledes bør opretholdes.

Der kan efter straffuldbyrddelsesloven ske straksudsendelse med deraf følgende afbrydelse af straffuldbyrddelsen af udlændinge, som er idømt fængselsstraf for overtrædelse af opholds-, melde- eller underretningspligten, og udlændinge, som er idømt fængselsstraf i op til 4 måneder for andre lovovertrædelser. Straffuldbyrddelseslovens bestemmelser herom blev indsat ved lov nr. 982 af 26. maj 2021 om hjemrejse for udlændinge uden lovligt ophold (hjemrejseloven). Der blev i forbindelse med vedtagelsen af hjemrejseloven indført nogle utilsigtede ændringer i reglerne om straksudsendelse med deraf strafafbrydelse, som regeringen ønsker at rette op. Lovforslaget indeholder således bestemmelser herom.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Indskrænkning af retten til at drive virksomhed i visse tilfælde ved overtrædelse af reglerne om beskæftigelse af udlændinge

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Udlændingeloven

Efter udlændingelovens § 59, stk. 5, straffes den, som beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser. Strafferammen for overtrædelse af § 59, stk. 5, er bøde eller fængsel indtil 2 år. Der kan idømmes straf efter bestemmelsen, selvom overtrædelsen ikke er begået forsætligt, men alene simpelt eller groft uagtsomt.

Efter § 59, stk. 6, 1. pkt., skal det ved straffens udmåling efter § 59, stk. 5, betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, at der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, eller at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet. Det følger af § 59, stk. 6, 2. pkt., at det skal betragtes som en særligt skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået under en eller flere af de i § 59, stk. 6, 1. pkt. nævnte omstændigheder og som led i udøvelse af erhvervsvirksomhed.

Bødeniveauet for ulovlig beskæftigelse af udlændinge blev ændret ved lov nr. 428 af 9. juni 2004 om ændring af udlændingeloven (Skærpelse af straffniveauet m.v. for ulovlig beskæftigelse af udlændinge), jf. herved lovforslag nr. L 217 af 31. marts 2004, Folketingstidende 2003-2004, A, side 7447-7456. Vedrørende Folketingets behandling af lovforslaget henvises til Folketingstidende 2003-2004, B, side 2281-2290. Det er om bødeniveauet ved ulovlig beskæftigelse af en udlænding forudsat i betænkning af 27. maj 2004 til lovforslag nr. L 217, Folketingstidende 2003-04, B, side 2283-2284, at der som udgangspunkt nedlægges påstand om en bøde på 10.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned.

Ved lov nr. 561 af 7. maj 2019 om ændring af udlændingeloven (Skærpet bødeniveau) blev bødeniveauet for beskæftigelse af ulovlig arbejdskraft skærpet i de tilfælde, hvor overtrædelsen er begået forsætligt eller groft uagtsomt, eller hvor der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre.

Det er forudsat i forarbejderne til lov nr. 561 af 7. maj 2019, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 151 som fremsat, side 64, at der som udgangspunkt nedlægges påstand om en bøde på 25.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned, hvis overtrædelsen er begået forsætligt. Er overtrædelsen begået groft uagtsomt, er det forudsat, at der som udgangspunkt nedlægges påstand om en bøde på 15.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned. Herudover er det forudsat, at der som udgangspunkt nedlægges påstand om en bøde på 25.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned, hvis der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre. Endvidere er det forudsat, at der som udgangspunkt nedlægges påstand om en bøde på 20.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned, hvis udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet.

Bestemmelsen i § 59, stk. 6, 2. pkt., blev indført ved lov nr. 1003 af 27. juni 2020 om ændring af udlændingeloven (Skærpet bødestraf for virksomheders brug af illegal arbejdskraft). Det er forudsat i forarbejderne til lov nr. 1003 af 27. juni 2020, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 188 som fremsat, side 14, at bødeniveauerne fordobles i de tilfælde, hvor overtrædelsen af § 59, stk. 5, er begået under en eller flere af de skærpende omstændigheder, der er nævnt i § 59, stk. 6, 1. pkt., og som led i udøvelse af erhvervsvirksomhed.

Efter § 59, stk. 6, 2. pkt., er det således for det første en betingelse, at overtrædelsen af § 59, stk. 5, er begået under en eller flere af de skærpende omstændigheder, der er nævnt i § 59, stk. 6, 1. pkt., jf. ovenfor, og for det andet at overtrædelsen af § 59, stk. 5, er begået som led i udøvelse af erhvervsvirksomhed. Både selskaber m.v. (juridiske personer) og fysiske personer kan være ansvarssubjekter, idet

fysiske personer kan ifalde strafansvar efter reglerne i § 59, stk. 5, jf. stk. 6, mens juridiske personer kan ifalde strafansvar efter reglerne i § 59, stk. 5, jf. stk. 6, jf. § 61, jf. straffelovens 5. kapitel, herunder straffelovens §§ 26 og 27.

Om valget af ansvarssubjekt i de tilfælde, hvor der muligt kan gøres strafansvar gældende over for en juridisk person, fremgår det af Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om strafansvar for juridiske personer, at udgangspunktet ved valg af ansvarssubjekt i særlovgivningen er, at tiltalen rejses mod den juridiske person. Der kan dog i en række tilfælde være anledning til – udover tiltalen mod den juridiske person – tillige at rejse tiltale mod en eller flere fysiske personer, såfremt den eller de pågældende har handlet forsætligt eller udvist grov uagtsomhed. Har eksempelvis ledelsen af den juridiske person eller en overordnet ansat, herunder direktøren, handlet forsætligt eller udvist grov uagtsomhed, skal tiltalen foruden imod den juridiske person som udgangspunkt rejses mod den eller de personligt ansvarlige. Tiltale mod underordnede ansatte skal i almindelighed ikke rejses, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Om sondringen mellem, hvornår enkeltmandsvirksomheder kan pålægges ansvar som juridisk person og som fysisk person, følger det af straffelovens § 26, stk. 2, at bestemmelser om strafansvar for selskaber m.v. endvidere omfatter enkeltmandsvirksomheder, for så vidt disse navnlig under hensyn til deres størrelse og organisation kan sidestilles med de i stk. 1 nævnte selskaber. Det er ifølge forarbejderne til lov nr. 474 af 12. juni 1996, jf. Folketingstidende 1995-96, A, L 201 som fremsat afsnit 3.2, en forudsætning for et sådant ansvar, at enkeltmandsvirksomheden med hensyn til kompetence- og ansvarsfordeling er organiseret på en sådan måde, at det findes naturligt at sidestille virksomheden med en juridisk person, og at enkeltmandsvirksomheden (på gerningstidspunktet) beskæftiger omkring 10-20 ansatte.

Bestemmelsen omfatter ikke mindre enkeltmandsvirksomheder, der består af indehaveren og et mindre antal ansatte, og dette gælder, uanset om en sådan mindre enkeltmandsvirksomhed vil kunne sidestilles med for eksempel et anpartsselskab med et tilsvarende antal ansatte.

Der kan henvises til dommen refereret i TfK 2019.1098 Ø, hvor landsretten fandt, at rette tiltalte i sag mod enkeltmandsvirksomhed var ejeren og ikke den juridiske person. I sagen blev tiltalte idømt en bøde på 200.000 kr. for beskæftigelse af hustru uden arbejdstilladelse.

Om udøvelse af erhvervsvirksomhed fremgår det af forarbejderne til lov nr. 1003 af 27. juni 2020, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 188 som fremsat, side 14, at uanset deres faktiske virksomhed eller mangel på samme vil aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber, interessentskaber, kommanditselskaber og erhvervsdrivende fonde i almindelighed skulle anses for at udøve erhvervsvirksomhed, og at dette også gælder, hvis et aktieselskab eller anpartsselskab er 100 % ejet af stat, region eller kommune. Det fremgår endvidere af forarbejderne, at vurderingen af, om aktiviteter, der udøves i regi af andre sammenslutninger end de nævnte, udgør erhvervsvirksomhed, beror på en samlet og konkret vurdering, hvor der kan lægges vægt på bl.a. formålet, karakteren og omfanget af aktiviteterne.

Ligeledes fremgår det af forarbejderne, at hvis aktiviteterne udøves med systematisk indtægtserhvervelse for øje - dvs. det afgørende formål er at opnå et overskud - vil der være tale om erhvervsvirksomhed, medmindre aktiviteterne har et i økonomisk henseende meget begrænset omfang. Hvis aktiviteterne udøves med private eller ideelle formål som det primære formål, kan der ikke desto mindre være tale om erhvervsvirksomhed i § 59, stk. 6, 2. pkt.'s forstand, hvis aktiviteterne har et i økonomisk henseende betydeligt omfang. Som eksempler på private og ideelle formål kan nævnes boligformål, politiske formål, sociale formål og udøvelse af fritidsinteresser som sejlads, kunstsamling, ridning, spejder mv.

Det fremgår herudover af forarbejderne til lov nr. 1003 af 27. juni 2020, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 188 som fremsat, side 15, at uanset aktiviteternes karakter og omfang vil virksomhed, der drives af stat, region eller kommune eller af en statslig, regional eller kommunal selvejende institution, ikke

være erhvervsvirksomhed i § 59, stk. 6, 2. pkt.'s forstand, men at en privat selvejende institution derimod afhængig af aktiviteterne karakter og omfang godt kan være en erhvervsvirksomhed i § 59, stk. 6, 2. pkt.'s forstand. Dette gælder også, hvis den private selvejende institution overvejende finansieres af tilskud fra stat, region eller kommune. Som eksempler nævnes, at mindre ideelle foreninger, private selvejende institutioner, andelsboligforeninger, boligafdelinger i en almennyttig boligorganisation og ejerforeninger normalt ikke vil være erhvervsvirksomhed, hvorimod ideelle foreninger eller private selvejende institutioner med mere end nogle få fuldtidsansatte og andelsboligforeninger, boligafdelinger og ejerforeninger med mere end ca. ti boliger som udgangspunkt må anses for erhvervsvirksomhed i den foreslåede bestemmelses forstand.

Det fremgår ligeledes, at enkeltmandsvirksomheder normalt vil være erhvervsvirksomhed, hvis aktiviteterne udøves med systematisk indtægtserhvervelse for øje. Hvis aktiviteterne udøves med private eller ideelle formål som det primære formål, kan der ikke desto mindre være tale om erhvervsvirksomhed i § 59, stk. 6, 2. pkt.'s forstand, hvis aktiviteterne har et i økonomisk henseende betydeligt omfang. Det bemærkes endvidere samme sted, at det ifølge bestemmelsens forarbejder er en forudsætning for at gøre strafansvar gældende mod en enkeltmandsvirksomhed som sådan efter straffelovens § 26, stk. 2, at virksomheden beskæftiger omkring 10-20 ansatte.

Herudover fremgår det, at vurderingen af, om aktiviteter, der udøves af fysiske personer, udgør erhvervsvirksomhed, ligeledes beror på en samlet og konkret vurdering, hvor der kan lægges vægt på bl.a. formålet, karakteren og omfanget af aktiviteterne. Antallet af ansatte er ikke afgørende for, om der er tale om erhvervsvirksomhed i § 59, stk. 6, 2. pkt.'s forstand, hvorfor bestemmelsen derfor kan omfatte f.eks. indehaveren af mindre enkeltmandsvirksomheder, der består af indehaveren og få ansatte.

Det fremgår også, at hvis en fysisk person, der ejer, leder eller er ansat i en erhvervsdrivende virksomhed, som privatperson ulovligt har beskæftiget en udlænding til eksempelvis undervisning eller tolkeopgaver til private formål, børnepasning, rengøringsarbejde eller renoveringsarbejde i sit private hjem, er der ikke tale om udøvelse af erhvervsvirksomhed i § 59, stk. 6, 2. pkt.'s forstand.

Bødeniveauerne er således med lov nr. 1003 af 27. juni 2020 fordoblet i de tilfælde, hvor overtrædelsen er begået under de skærpende omstændigheder, der er nævnt i § 59, stk. 6, 1. pkt., og som led i udøvelse af erhvervsvirksomhed til et udgangspunkt på mellem 30.000 kr. og 50.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned, afhængigt af hvilken skærpende omstændighed i § 59, stk. 6, 1. pkt., der er tale om.

De skærpede bødeniveauer efter lov nr. 1003 af 27. juni 2020 finder anvendelse på overtrædelser begået efter lovens ikrafttræden den 1. juli 2020.

Fastsættelsen af straffen beror på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne bødeniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens 10. kapitel.

Fængselsstraf idømmes i særlige situationer, hvor der foreligger grove eller gentagne overtrædelser, herunder i tilfælde, hvor en højere grad af tilregnelse hos arbejdsgiveren kan påvises, og hvor der er tale om en mere langvarig, organiseret eller på anden vis konsekvent udnyttelse af ulovlig udenlandsk arbejdskraft.

Der kan henvises til dommen refereret i U. 2004.1989, hvor landsretten fandt, at beskæftigelsen af to udlændinge uden arbejdstilladelse i to måneder, var en lovovertrædelse, der var begået forsætligt og med henblik på at opnå en økonomisk fordel. Idet det samtidig var tredje gang at tiltalte blev dømt for en

sådan lovovertrædelse, blev tiltalte idømt ubetinget fængsel i 20 dage og fik konfiskeret den opnåede fortjeneste på 20.000 kr.

2.1.1.2 Rettighedsfrakendelse efter straffeloven

Det fremgår af straffelovens § 78, stk. 2, at den, der er dømt for strafbart forhold, kan udelukkes fra at udøve virksomhed, som kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, såfremt det udviste forhold begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet.

Straffelovens § 79, stk. 1, fastsætter, at den, som udøver en af de i § 78, stk. 2, omhandlede virksomheder, ved dom for strafbart forhold kan frakendes retten til fortsat at udøve den pågældende virksomhed eller til at udøve den under visse former, såfremt det udviste forhold begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen. Det samme gælder, når særlige omstændigheder taler derfor, ved udøvelse af anden virksomhed, dvs. virksomhed, der ikke kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, jf. § 79, stk. 2, 1. pkt.

Det følger endelig af straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt., at der efter samme regel kan ske frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed her i landet eller i udlandet uden at hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser. Formålet med § 79, stk. 2, 2. pkt., er at hindre misbrug af den begrænsede hæftelse i selskaber mv.

Frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed efter § 79, stk. 2, 2. pkt., omfatter for det første den formelle deltagelse i form af registrering i Erhvervsstyrelsens it-system som direktør, medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet eller som likvidator i en erhvervsvirksomhed. Det samme gælder registrering som ledelsesmedlem i et tilsvarende udenlandsk register.

Frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed omfatter for det andet den reelle deltagelse i form af faktisk udøvelse af ledelsesbeføjelser i en erhvervsvirksomhed, dvs. faktisk udøvelse af en direktørs eller likvidators eller et bestyrelsesmedlems eller tilsynsrådsmedlems beføjelser i virksomheden. Det vil omfatte virksomheder, hvis ledelse på grund af deres juridiske form ikke er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, dvs. enkeltmandsvirksomheder og interessentskaber og kommanditselskaber, medmindre samtlige interessenter henholdsvis komplementarer er kapitalselskaber. Det vil endvidere omfatte virksomheder, hvis ledelse er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, men hvor registreringen helt eller delvis ikke svarer til de faktiske forhold. En frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed omfatter derimod ikke en ejers blotte udøvelse af ejerbeføjelser f.eks. på et selskabs generalforsamling.

Frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed omfatter også deltagelse i ledelsen af en filial af en udenlandsk erhvervsvirksomhed.

Straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt., giver mulighed for at frakende retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed, hvorimod deltagelse i ledelsen af ikke-erhvervsmæssige aktiviteter ikke er omfattet af bestemmelsen. Uanset deres faktiske virksomhed eller mangel på samme anses aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber, interessentskaber, kommanditselskaber og erhvervsdrivende fonde – med undtagelse af kommunale fællesskaber efter kommunestyrelseslovens § 60 – i denne sammenhæng altid for erhvervsvirksomhed. Deltagelse i ledelsen af aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber, interessentskaber, kommanditselskaber og erhvervsdrivende fonde – med undtagelse af kommunale fællesskaber efter kommunestyrelseslovens § 60 – er således altid omfattet af en frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed. Dette gælder også, hvis et aktieselskab eller anpartsselskab er 100 % ejet af stat, region eller kommune.

Vurderingen af, om aktiviteter, der udøves i regi af andre sammenslutninger end de nævnte, udgør erhvervsvirksomhed, beror på aktiviteterne karakter og omfang. Hvis aktiviteterne udøves med gevinst for øje, er der normalt tale om erhvervsvirksomhed, medmindre aktiviteterne har et i økonomisk henseende meget begrænset omfang. Hvis aktiviteterne ikke udøves med gevinst for øje, kan der ikke desto mindre være tale om erhvervsvirksomhed i den foreslåede bestemmelses forstand, hvis aktiviteterne har et i økonomisk henseende betydeligt omfang.

Uanset aktiviteterne karakter og omfang er virksomhed, der drives af stat, region eller kommune eller af en statslig, regional eller kommunal selvejende institution, dog ikke erhvervsvirksomhed i bestemmelsens forstand. En privat selvejende institution vil derimod afhængig af aktiviteterne karakter og omfang kunne være en erhvervsvirksomhed i bestemmelsens forstand. Dette gælder også, hvis den private selvejende institution overvejende finansieres af tilskud fra stat, region eller kommune.

Som typiske eksempler kan nævnes, at mindre ideelle foreninger, private selvejende institutioner, andelsboligforeninger, boligafdelinger i en almennyttig boligorganisation og ejerforeninger ikke vil være erhvervsvirksomhed, hvorimod ideelle foreninger eller private selvejende institutioner med mere end nogle få fuldtidsansatte og andelsboligforeninger, boligafdelinger og ejerforeninger med mere end ca. ti boliger som udgangspunkt må anses for erhvervsvirksomhed i bestemmelsens forstand.

Frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed efter straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt., omfatter endvidere deltagelse i ledelsen af en personligt drevet virksomhed (enkeltmandsvirksomhed), som ejes af en anden, eksempelvis den pågældendes ægtefælle eller samlever.

Anvendelsen af straffelovens § 78, stk. 2, og § 79, stk. 1 og 2, forudsætter, at den pågældende er dømt for et strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen. Der skal således foretages en konkret vurdering af, om der på baggrund af navnlig forholdets grovhed og nærmere karakter, antallet af evt. gentagelsestilfælde og gerningsmandens personlige forhold konkret er grund til at antage en risiko for misbrug af stillingen. Det er ikke en betingelse, at det strafbare forhold er begået under arbejdet, men det vil ofte være tilfældet.

Det følger af straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., at frakendelse sker på tid fra 1 til 5 år, regnet fra endelig dom, eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra den pågældende virksomhed efter 5 års forløb kan indbringes for retten efter de i § 78, stk. 3, indeholdte regler.

Det følger af straffelovens § 78, stk. 3, 1. pkt., at spørgsmål om, hvorvidt det udviste forhold er til hinder for udøvelse af en i § 78, stk. 2, omhandlet virksomhed, af anklagemyndigheden på begæring enten af den, der har fået afslag på ansøgning om sådan autorisation eller godkendelse, eller af vedkommende myndighed skal indbringes for retten. Af straffelovens § 78, stk. 3, 2. pkt., følger, at straffelovens § 59, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse. Af straffelovens § 78, stk. 3, 3. pkt., følger, at afgørelsen træffes ved kendelse. Af straffelovens § 78, stk. 3, 4. pkt., følger, at såfremt afgørelsen går ud på udelukkelse fra den pågældende virksomhed, kan spørgsmålet på ny indbringes for retten, dog tidligst efter 2 års forløb. Af straffelovens § 78, stk. 3, 5. pkt., følger, at autorisation eller godkendelse også inden udløbet af denne frist kan meddeles af vedkommende myndighed.

Det følger af straffelovens § 79, stk. 3, 2. pkt., at når særlige omstændigheder taler derfor, kan justitsministeren tillade, at indbringelse for retten sker, inden den i § 79, stk. 3, 1. pkt., nævnte 5 års frist er forløbet.

Straffelovens § 79, stk. 4, 1. pkt., fastsætter, at retten under behandlingen af de i § 79, stk. 1 og 2, nævnte sager ved kendelse kan udelukke den pågældende fra at udøve virksomheden, indtil sagen er endeligt afgjort. Det kan ved dommen i sagen bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning, jf. § 79, stk. 4,

2. pkt. En sådan frakendelse allerede inden sagen er afgjort, anvendes dog meget restriktivt, og sigter således til grovere og mere åbenbare forhold.

Udøvelse af virksomhed i strid med en rettighedsfrakendelse efter § 79 kan straffes efter straffelovens § 131. Af § 131 fremgår, at den, som offentligt eller i retsstridig hensigt udgiver sig for at have en offentlig myndighed eller offentlig bemyndigelse til en virksomhed, eller som uden offentlig bemyndigelse udøver en virksomhed, til hvilken en sådan kræves, eller vedblivende udøver en virksomhed, til hvilken retten er ham frakendt, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Regeringen vil det illegale arbejdsmarked til livs. Det underminerer den danske samfundsmodel, når der er et parallelt og illegalt arbejdsmarked, hvor mennesker uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med en arbejdstilladelse arbejder til meget lave lønninger og under helt uacceptable forhold. Regeringen vil ikke acceptere, at mennesker kynisk udnyttes, og at helt almindelige danske lønmodtagerrettigheder trædes under fode.

Med henblik på at understrege, at der ses med stor alvor på ulovlig beskæftigelse af udlændinge og den udnyttelse af udenlandsk arbejdskraft, der herved kan finde sted, blev bøderne for virksomheder, der ulovligt og under særligt skærpende omstændigheder og som led i udøvelse af erhvervsvirksomhed, beskæftiger udenlandsk arbejdskraft fordoblet med lov nr. 1003 af 27. juni 2020.

Regeringen finder, at det skærpede straffniveau skal suppleres med en mulighed for – i videre omfang end i dag – at idømme rettighedsfrakendelse i sager om grove overtrædelser af udlændingelovens regler om anvendelse af illegal arbejdskraft for hermed at forebygge overtrædelser af udlændingeloven og samtidig klart markere, at ulovlig beskæftigelse af udlændinge er uacceptabelt.

Det foreslås derfor, at der indsættes en ny bestemmelse i udlændingelovens § 59 d, hvorefter den, som dømmes for under særligt skærpende omstændigheder, jf. herved § 59, stk. 6, 2. pkt., at overtræde § 59, stk. 5, kan frakendes retten til at deltage i ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelser af § 59, stk. 5.

Begrebet ”særligt skærpende” omstændigheder skal forstås i overensstemmelse med udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt. Det udgør således en særligt skærpende omstændighed, at forholdet er begået som led i erhvervsvirksomhed og under en eller flere af de i § 59, stk. 6, 1. pkt., nævnte omstændigheder, dvs. at overtrædelserne er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, at der ved overtrædelserne er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, eller at udlændingen ikke har haft ret til at opholde sig her i landet.

En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil indebære, at den pågældende ikke må deltage i ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelser af udlændingelovens § 59, stk. 5.

Begrebet ”erhvervsvirksomhed” skal forstås i overensstemmelse med anvendelsen af begrebet i udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt. Uanset deres faktiske virksomhed eller mangel på samme vil aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber, interessentskaber, kommanditselskaber og erhvervsdrivende fonde således i almindelighed skulle anses for at udøve erhvervsvirksomhed. Vurderingen af, om aktiviteter, der udøves i regi af andre sammenslutninger end de nævnte, udgør erhvervsvirksomhed, beror på en samlet og konkret vurdering, hvor der kan lægges vægt på bl.a. formålet, karakteren og omfanget af aktiviteterne. Der henvises generelt til afsnit 2.1.1.1 og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 25.

Begrebet ”at deltage i ledelsen” skal forstås i overensstemmelse med anvendelsen af begrebet i straffelo-

vens § 79, stk. 2, 2. pkt. Begrebet omfatter således både den formelle deltagelse i form af registrering i Erhvervsstyrelsens it-system som direktør, medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet eller som likvidator i en erhvervsvirksomhed og den reelle deltagelse i form af faktisk udøvelse af ledelsesbeføjelser i en erhvervsvirksomhed, dvs. faktisk udøvelse af en direktørs eller likvidators eller et bestyrelsesmedlems eller tilsynsrådsmedlems beføjelser i virksomheden. Der henvises til afsnit 2.1.1.2.

En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil – modsat efter straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt. – ikke være begrænset til at angå deltagelse i ledelsen af en erhvervsvirksomhed, hvor den pågældende ikke hæfter personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser. En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil således indebære, at den pågældende ikke må deltage i ledelsen i nogen form for erhvervsvirksomhed, herunder personligt drevne virksomheder, der udøver virksomhed omfattet af rettighedsfrakendelsen, jf. herom straks nedenfor.

Frakendelsen vil være begrænset til den form for erhvervsvirksomhed, som pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af § 59, stk. 5, jf. stk. 6, 2. pkt. Formålet hermed er at sikre, at den pågældende ikke fortsætter med at deltage i ledelsen af erhvervsvirksomhed inden for det virkefelt, hvor vedkommende begik overtrædelsen. Hvordan virkefeltet og dermed rettighedsfrakendelsen afgrænses i konkrete sager, vil – som det også er tilfældet ved anvendelsen af straffelovens rettighedsfrakendelsesregler – bero på domstolenes konkrete vurdering.

Domstolene vil i den forbindelse først og fremmest skulle lægge vægt på, hvilken type af varer eller tjenesteydelser den pågældende virksomhed hovedsageligt udbød på tidspunktet for lovovertrædelsen. Det vil tillige bl.a. kunne indgå, om virksomheden drives i detailledet eller primært henvender sig til erhvervs-kunder. Hvis overtrædelsen eksempelvis er begået som led i driften af en kiosk, vil den pågældende efter en konkret vurdering kunne frakendes retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed, der beskæftiger sig med detailsalg af føde-, drikke- og tobaksvarer. Hvis overtrædelsen er begået som led i driften af et tømrerfirma, vil frakendelsen kunne afgrænses til erhvervsvirksomheder, der udfører tømrer- og bygningsarbejde og renovering af bygninger. Hvis overtrædelsen er begået som led i driften af et pizzeria, vil frakendelsen kunne afgrænses til restaurationsvirksomhed.

Det er virksomhedens reelle virkefelt, der er afgørende for frakendelsens omfang. Hvilke brancher, virksomheden har registreret sig under i Det Centrale Virksomhedsregister (CVR), har således ikke i sig selv betydning i denne sammenhæng, men kan dog indgå som et moment ved fastlæggelsen af, inden for hvilken branche den pågældende udøvede virksomhed.

Det bemærkes, at såfremt en person er ledelsesmedlem i flere virksomheder, vil frakendelse efter den foreslåede bestemmelse alene være knyttet til den form for virksomhed, som den virksomhed, der beskæftigede udenlandsk arbejdskraft i strid med udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt., jf. stk. 5, udøver.

Det forudsættes ikke med den foreslåede bestemmelse, at Erhvervsstyrelsen skal registrere rettighedsfrakendte personer eller slette disse fra CVR-registret. Rettighedsfrakendelser efter den foreslåede ordning, vil fremgå af Kriminalregistret.

En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil ikke omfatte retten til at være ansat i den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende er frakendt retten til at deltage i ledelsen af.

Det forudsættes, at rettighedsfrakendelse kan ske i de grovere sager omfattet af udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt. Domstolene vil i den enkelte sag skulle foretage en konkret vurdering af, om det vil være proportionalt at idømme den tiltalte en rettighedsfrakendelse. Domstolene vil i den forbindelse bl.a. kunne lægge vægt på overtrædelsens omfang, grovhed og varighed, eventuelle tidligere overtrædelser, den

udviste tilregnelse og størrelsen af den evt. tilsigtede økonomiske fordel. Domstolene vil samtidig skulle inddrage den tiltaltes personlige forhold og konsekvenserne af en evt. rettighedsfrakendelse i vurderingen.

Der er med forslaget ikke tiltænkt en ændring i den gældende praksis for bøde- og fængselsstraf efter udlændingeloven. Det bemærkes dog, at det fremgår af straffelovens § 82, nr. 12, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en formildende omstændighed, at gerningsmanden på grund af den strafbare handling frakendes en af de i straffelovens § 79 omhandlede rettigheder eller påføres andre følger, der kan sidestilles med straf. Domstolene vil således kunne inddrage en evt. rettighedsfrakendelse efter den foreslåede § 59 d i udlændingeloven i strafudmålingen.

Såfremt en person opfylder betingelserne for rettighedsfrakendelse efter såvel den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 d som straffelovens §§ 78 eller 79, vil det være udlændingelovens § 59 d, der skal idømmes frakendelse efter.

Det forudsættes, at alene fysiske personer idømmes rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse. Det vil i praksis som udgangspunkt alene være relevant at idømme den eller de personer, der på tidspunktet for overtrædelsen af udlændingelovens § 59, stk. 5, jf. stk. 6, 2. pkt., deltog i ledelsen af den relevante erhvervsvirksomhed, rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse.

Vurderingen af, hvorvidt en person deltog i ledelsen, foretages ud fra samme principper som beskrevet ovenfor om begrebet ”at deltage i ledelsen”, hvorved såvel formel som faktisk ledelse er omfattet.

Eventuel rettighedsfrakendelse over for juridiske personer vil skulle ske efter straffelovens almindelige regler.

Det foreslås ligeledes, at frakendelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 d, skal ske efter de i straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., indeholdte regler.

Det betyder, at en frakendelse vil ske på tid fra 1 til 5 år regnet fra endelig dom eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra at kunne udøve den pågældende virksomhed efter 5 års forløb kan indbringes for retten efter straffelovens § 78, stk. 3, idet det dog samtidig foreslås, at udlændinge- og integrationsministeren, når særlige omstændigheder taler derfor, skal kunne tillade, at indbringelse for retten sker, inden den i straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., nævnte 5 års frist er forløbet. Der henvises til afsnit 2.1.1.2. En frakendelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 d vil således som udgangspunkt blive fastsat til en periode på mellem 1 og 5 år, dog minimum 1 år. Det forudsættes, at en frakendelse på en periode indtil videre klart vil have undtagelsens karakter og kun vil finde anvendelse i gentagelsestilfælde, hvor der foreligger forsæt. Fastsættelsen af frakendelsesperiodens længde vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen.

Overtrædelse af en rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 d vil kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder efter straffelovens § 131.

2.1.3. Forholdet til internationale forpligtelser - Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)

2.1.3.1. Artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK

Efter artikel 1, stk. 1, i 1. tillægsprotokol til EMRK, er enhver fysisk eller juridisk person berettiget til uforstyrret nydelse af sin ejendom. Ingen må berøves sin ejendom undtagen i samfundets interesse og i overensstemmelse med de ved lov og folkerettens almindelige principper fastsatte betingelser. Det følger af artikel 1, stk. 2, at stk. 1 imidlertid ikke på nogen måde skal gøre indgreb i statens ret til at håndhæve sådanne love, som den anser for nødvendige for at overvåge, at ejendomsretten udøves

i overensstemmelse med almenhedens interesse, eller for at sikre betaling af skatter, andre afgifter og bøder.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har i flere sager fundet, at tilladelse fra myndigheder til at udøve en bestemt virksomhed er omfattet af ejendomsbegrebet i artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK, jf. bl.a. Domstolens dom af 7. juni 2012 i Centro Europa 7 S. R. L. og Di Stefano mod Italien, præmis 177.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at sager vedrørende frakendelse af retten til at drive virksomhed i visse tilfælde ved overtrædelse af reglerne om beskæftigelse af udlændinge er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK. Frakendelse af retten til at drive virksomhed vil således udgøre et indgreb i beskyttelsen efter tillægsprotokol nr. 1, artikel 1.

Det er en grundlæggende betingelse for, at indgreb i retten til at drive erhvervsvirksomhed er i overensstemmelse med artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK, at indgrebet er lovligt, varetager et legitimt formål og at der er en rimelig grad af proportionalitet mellem de foranstaltninger der benyttes og de formål som indgrebet varetager.

I den forbindelse bemærkes det, at legalitetsprincippet er opfyldt samt at lovforslaget varetager et legitimt formål ved at forebygge overtrædelser af udlændingeloven i form af anvendelse af illegal arbejdskraft.

Proportionalitetskravet indebærer både et krav om, at foranstaltningerne skal være egnede til at opnå det formål, der varetages med indgrebet, og at foranstaltningerne ikke må gå videre end nødvendigt for at opnå det pågældende formål. Ved vurderingen af, om proportionalitetskravet er opfyldt, foretages i praksis en konkret helhedsvurdering af sagen.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at lovforslaget er egnet til at opnå det legitime formål om at forebygge overtrædelser af udlændingeloven i form af anvendelse af illegal arbejdskraft.

Det er derfor afgørende, at der konkret foretages en afvejning af nødvendigheden af et indgreb. Det bemærkes i den forbindelse, at det af lovforslagets afsnit 2.1 fremgår, at domstolene i den enkelte sag skal foretage en konkret vurdering af, om det vil være proportionalt at idømme den tiltalte en rettighedsfrakendelse. Domstolene vil i den forbindelse bl.a. kunne lægge vægt på overtrædelsens omfang, grovhed og varighed, eventuelle tidligere overtrædelser, den udviste tilregnelser og størrelsen af den eventuelt tilsigtede økonomiske fordel. Domstolene vil samtidig skulle inddrage den tiltaltes personlige forhold og konsekvenserne af en eventuel rettighedsfrakendelse i vurderingen. Det forudsættes, at der som udgangspunkt vil kunne idømmes rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse i tilfælde, der kan medføre større bøder og fængselsstraf. Domstolene vil ligeledes kunne inddrage, hvorvidt der i den konkrete sag gør sig forhold gældende, der indikerer en risiko for gentagelse, herunder relevante forstraffe.

Det bemærkes i den forbindelse, at lovforslaget er begrænset til overtrædelser af udlændingelovens regler om anvendelse af illegal arbejdskraft under særligt skærpende omstændigheder, og at forslaget er begrænset til ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af reglerne om anvendelse af illegal arbejdskraft. Personer, der får frakendt retten til at drive virksomhed, vil derimod fortsat kunne være ansat i den form for erhvervsvirksomhed, som de pågældende er frakendt retten til at deltage i ledelsen af. Frakendelse vil yderligere ske på tid fra 1 til 5 år regnet fra endelig dom eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra at kunne udøve den pågældende virksomhed efter 5 års forløb kan indbringes for retten efter straffelovens § 78, stk. 3.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at forslaget kan gennemføres inden for rammerne af artikel 1, i 1. tillægsprotokol til EMRK.

2.2. Hurtig jobstart for kandidatdimittender

2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af udlændingelovens § 9 i, stk. 1, 1. pkt., at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding med henblik på uddannelse, hvis den pågældende er optaget på en uddannelse eller et kursus ved en uddannelsesinstitution her i landet.

De nærmere regler for meddelelse af studieopholdstilladelse er reguleret i bekendtgørelse nr. 588 af 7. maj 2019 om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende (studiebekendtgørelsen).

En udlænding med opholdstilladelse med henblik på at deltage i en videregående uddannelse her i landet gives samtidig arbejdstilladelse til beskæftigelse i indtil 20 timer ugentlig og med ret til beskæftigelse på fuld tid i månederne juni, juli og august. Dette følger af studiebekendtgørelsens § 16, stk. 1.

En udlænding, der afslutter en videregående uddannelse, kan ligeledes få 6 måneders opholdstilladelse med henblik på jobsøgning efter endt kandidatuddannelse. Dette følger af studiebekendtgørelsens § 5. Hvis udlændingen finder beskæftigelse i jobsøgningsperioden, må beskæftigelsen påbegyndes i det omfang, den er i overensstemmelse med udlændingens hidtidige arbejdstilladelse, dvs. ansættelse indtil 20 timer om ugen og fuld tid i månederne juni, juli og august. Beskæftigelse i videre omfang må ikke påbegyndes før, at der er opnået opholds- og arbejdstilladelse efter en af udlændingelovens øvrige bestemmelser om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse, jf. herved udlændingelovens § 9 a, stk. 2.

Ud over et jobsøgningsophold efter studiebekendtgørelsens § 5 kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, der har afsluttet en dansk bachelor-, professionsbachelor-, kandidat- eller ph.d.-uddannelse senest 1 år før ansøgningens indgivelse (etableringskort), jf. udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 10.

Det følger af udlændingelovens § 9 i, stk. 11, 1. pkt., at en udlænding, der har opholdstilladelse som studerende (§ 9 i, stk. 1) eller som ph.d.-studerende (§ 9 i, stk. 2), og som har indgivet ansøgning om et etableringskort (§ 9 a, stk. 2, nr. 10), må arbejde, i tiden indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles et etableringskort.

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1, kan der gives opholdstilladelse til en udlænding på grundlag af beskæftigelse eller selvstændig erhvervsvirksomhed. Adgangen til at få opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse eller selvstændig erhvervsvirksomhed er reguleret i udlændingelovens § 9 a, stk. 2, der indeholder en række erhvervsordninger. Det drejer sig om § 9 a, stk. 2, nr. 1 (positivlisten), § 9 a, stk. 2, nr. 2 (positivlisten for faglærte), § 9 a, stk. 2, nr. 3 (beløbsordningen), § 9 a, stk. 2, nr. 4 (forskerordningen), § 9 a, stk. 2, nr. 5 (gæsteforskere), § 9 a, stk. 2, nr. 6 (trainees), § 9 a, stk. 2, nr. 7 (særlige individuelle kvalifikationer), § 9 a, stk. 2, nr. 8 (ansatte på boreplatforme mv.), § 9 a, stk. 2, nr. 9 (fodermestre og driftsledere), § 9 a, stk. 2, nr. 10 (etableringskort), § 9 a, stk. 2, nr. 11 (Startup-ordningen), § 9 a, stk. 2, nr. 12 (arbejdsmarkedstilknytning), § 9 a, stk. 2, nr. 13 (jobskifte inden for samme branche som dannede grundlag for opholdstilladelsen som følge af arbejdsmarkedstilknytning) og § 9 a, stk. 2, nr. 14, litra a (fast track-ordningens beløbsspor), litra b (fast track-ordningens forskerspor), litra c (fast track-ordningens uddannelsesspor) og litra d (fast track-ordningens korttidsspor).

2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Udenlandske kandidater, der uddanner sig i Danmark, udgør en potentiel værdifuld arbejdskraft for danske virksomheder. I forlængelse af trepartsaftalen om mangel på arbejdskraft indgået mellem regeringen, arbejdsmarkedets parter og KL den 6. oktober 2021, blev parterne derfor enige om, at udenlandske kandidatdimittender, der har afsluttet en kandidatuddannelse i Danmark, og som har ansøgt om opholdstilladelse efter en af erhvervsordningerne grundet tilbud om fuldtidsbeskæftigelse, skal have mulighed for at påbegynde deres fuldtidsarbejde uden at skulle afvente sagsbehandlingen i Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Hensigten er, at kandidaten søger relevant beskæftigelse i forlængelse af vedkommendes uddannelse. Modellen vil svare til, hvad der gælder for udenlandske kandidatdimittender, der søger om opholdstilladelse på baggrund af etableringskortordningen.

Det foreslås derfor, at en udlænding, der har opholdstilladelse som studerende efter § 9 i, stk. 1, der har afsluttet en dansk kandidatuddannelse, og der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7-9 eller 14, må arbejde i tiden indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7-9 eller 14. Forslaget indebærer, at en udenlandsk dimittend, som har indgået aftale eller fået tilbud om ansættelse, efter indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af ansættelsesforholdet får ret til at opholde sig her i landet og arbejde i tiden, indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse på baggrund af ansættelsesforholdet. Det svarer til, hvad der i dag gælder for udlændinge med en opholdstilladelse som studerende eller som ph.d.-studerende, der har søgt om et etableringskort.

Med forslaget bliver det mere attraktivt og mere smidigt for højtuddannede udlændinge med en dansk kandidatgrad at finde arbejde i Danmark efter endt uddannelse. Hermed forbedres virksomhedernes og universiteternes rammevilkår for rekruttering og fastholdelse af højtuddannede udlændinge.

Det forudsættes, at udenlandske kandidatdimittender i forbindelse med indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter en af erhvervsordningerne udfylder en tro- og loveerklæring om, at de oplysninger, som udlændingen har afgivet i ansøgningen, herunder om afsluttet uddannelse, er korrekte, og at udlændingen skal vedlægge dokumentation fra uddannelsesinstitutionen om, at udlændingen har afsluttet sin uddannelse, f.eks. et diplom eller en forhåndsgodkendelse. Det bemærkes i den forbindelse, at det af udlændingelovens § 40, stk. 6, fremgår, at afgiver en person en erklæring til oplysning i sager, der henhører under udlændingeloven, kan udlændingemyndighederne kræve, at erklæringen afgives på tro og love. Afgivelse af en falsk erklæring på tro og love kan straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år efter straffelovens § 161.

2.3. Ophævelse af muligheden for forlængelse af opholdstilladelse for greencardhavere

2.3.1. Gældende ret

Det følger af § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, der på baggrund af et af udlændinge-, integrations- og boligministeren [nu udlændinge- og integrationsministeren] fastsat pointsystem mindst har opnået et bestemt antal point (greencardordningen).

Greencardordningen blev ophævet den 10. juni 2016, jf. herved § 2, stk. 1, i lov nr. 612 af 8. juni 2016. Det følger af § 2, stk. 3, i lov nr. 612 af 8. juni 2016, at loven ikke finder anvendelse for ansøgninger om forlængelse af opholdstilladelse, og at de hidtil gældende regler finder anvendelse for sådanne ansøgninger. Af § 2, stk. 4, i lov nr. 612 af 8. juni 2016 følger, at loven ikke finder anvendelse for ansøgninger om opholdstilladelse som medfølgende familie til en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens hidtil gældende § 9 a, stk. 2, nr. 1, og at de hidtil gældende regler finder anvendelse for sådanne ansøgninger. Adgangen til at få en greencardtilladelse forlænget og adgangen til at få opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver og få en tilladelse som

medfølgende familiemedlem til en greencardhaver forlænget blev således ikke ophævet med lov nr. 612 af 8. juni 2016.

Forlængelse af en greencardtilladelse meddeles for op til tre år, jf. § 16, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 375 af 20. marts 2015 om udlændinges adgang her til landet, mens forlængelse af en opholdstilladelse som medfølgende familie til en greencardhaver meddeles indtil udløbet af det tidsrum, hvor greencardhaveren har opholdstilladelse her i landet, dog for højst 4 år, jf. § 16, stk. 13, i bekendtgørelse nr. 375 af 20. marts 2015.

Det følger af udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis opholdstilladelse efter § 7 (om konventionsstatus, beskyttelsesstatus og midlertidig beskyttelsesstatus), § 8 (om kvoteflygtninge), § 9 (om familiesammenføring), § 9 b (om humanitær opholdstilladelse), § 9 c, stk. 1 (om ganske særlige grunde), § 9 c, stk. 2 (om udsendelseshindrede), § 9 c, stk. 3 (om uledsagede mindreårige), § 9 c, stk. 4 (om friby-ordningen), § 9 c, stk. 5 (om efterforsknings- og retsforfølgelsesmæssige hensyn), § 9 d (tidligere danske statsborgere), § 9 e (om opholdstilladelse til visse udlændinge fra Kosovo-provinsen) eller efter § 9 m (om medfølgende familie til en udenlandsk arbejdstager), når udlændingen har familiemæssig tilknytning til en udenlandsk arbejdstager med opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-8 eller 10-13, nægtes forlænget eller inddrages, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år (arbejdsmarkedstilknytningsordningen). Arbejdsmarkedstilknytningsordningen gælder således ikke i dag for udlændinge med opholdstilladelse efter § 9 a med henblik på beskæftigelse.

Det følger af § 9 a, stk. 30, at § 9 a, stk. 2, nr. 12, finder tilsvarende anvendelse for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, udløber.

Det er en betingelse for at få opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen, at udlændingen hos samme arbejdsgiver har været i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år. Det er i den forbindelse uden betydning, om karakteren af ansættelsen ændrer sig eller har ændret sig. Der skal imidlertid være tale om uafbrudt og ustøttet ansættelse hos samme arbejdsgiver. Det er en grundlæggende betingelse for at få opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen, at den pågældendes arbejde foregår på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår. Sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår indebærer som udgangspunkt en fuldtidsansættelse (37 timer om ugen). Der kan dog være stillinger inden for visse brancher, hvor en ansættelse på mindre end 37 timer i visse situationer også må anses for at være en fuldtidsansættelse. Det gælder f.eks. inden for sundhedsområdet. Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan anmode de regionale arbejdsmarkedsråd om en udtalelse om, hvorvidt løn- og ansættelsesvilkår er sædvanlige. Dette følger af udlændingelovens § 9 a, stk. 8.

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 13, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, der har opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12 eller 13, eller § 9 a, stk. 24 (om jobsøgningsophold), og som har indgået aftale eller fået tilbud om ansættelse på samme eller bedre løn- og ansættelsesvilkår inden for samme branche, som dannede grundlag for opholdstilladelsen efter § 9 a, stk. 2, nr. 12 eller 13.

Det fremgår af udlændingelovens § 9 a, stk. 24, at når en opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 12 eller 13, nægtes forlænget eller inddrages på grund af uforskyldt ledighed, får udlændingen uden at indgive ansøgning herom opholdstilladelse i op til 3 måneder fra tidspunktet for ansættelsens ophør med henblik på at søge nyt arbejde.

Det følger af udlændingelovens § 9 m, stk. 1, at der, hvis væsentlige erhvervs- eller beskæftigelsesmæssi-

ge hensyn taler derfor, efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, som har familiemæssig tilknytning til en udlænding med tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse efter bl.a. § 9 a, stk. 2, nr. 12 og 13, eller § 9 a, stk. 24. Væsentlige erhvervs- eller beskæftigelsesmæssige hensyn vil som det altovervejende udgangspunkt – efter Styrelsen for international Rekruttering og Integrations praksis – tale for, at der skal meddeles opholdstilladelse til ægtefælle eller fast samlever samt hjemmeboende børn under 18 år. I helt særlige tilfælde kan der dog også gives tilladelse til et hjemmeboende barn over 18 år eller en forælder.

2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Greencardordningen blev ophævet den 10. juni 2016, jf. herved lov nr. 612 af 8. juni 2016, da et flertal i Folketinget ikke fandt, at ordningen fungerede efter hensigten.

Adgangen til at få en greencardtilladelse forlænget blev ikke ophævet eller ændret i forbindelse med ophævelsen af ordningen, og forlængelsesbetingelserne er heller ikke ændret efterfølgende. Udlændinge, som allerede har en greencardtilladelse, kan således i dag få tilladelsen forlænget, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Adgangen til at få opholdstilladelse efter § 9 m, stk. 1, som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver og få forlænget en opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver blev heller ikke ophævet med lov nr. 612 af 8. juni 2016.

Henset til, at det nu er næsten 6 år siden, at greencardordningen blev ophævet, finder regeringen, at det er på tide at lukke helt ned for ordningen.

Det foreslås derfor med virkning fra 1. april 2024 at ophæve muligheden for at få et greencard forlænget.

Det foreslås samtidig – også med virkning fra 1. april 2024 – at ophæve muligheden for at få opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver og til at få forlænget en opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver.

Fra den 1. april 2024 vil der således ikke længere kunne søges om forlængelse af et greencard, ligesom der ikke vil kunne søges opholdstilladelse eller forlængelse af opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver.

Med henblik på at imødekomme erhvervslivets behov for at kunne fastholde udenlandsk arbejdskraft, som der er brugt tid og ressourcer på at oplære, foreslås det dog samtidig med ændringen af bestemmelsen i § 9 a, stk. 30, at udlændinge, hvis greencard udløber, skal kunne meddeles opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen, jf. herved udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12.

Det foreslås også, at medfølgende familiemedlemmer til greencardhavere skal kunne meddeles opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen, hvis deres opholdstilladelse inddrages eller nægtes forlænget. Det svarer til, hvad der i øvrigt gælder for medfølgende familiemedlemmer til udenlandske arbejdstagere med opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-9 eller 11-14.

Ligeledes foreslås det, at en udlænding med opholdsret efter EU-reglerne skal kunne meddeles opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen, hvis opholdsretten efter EU-reglerne konstateres ophørt.

En udlænding, hvis greencard udløber, et medfølgende familiemedlem til en greencardhaver, hvis opholdstilladelse inddrages eller nægtes forlænget, og en udlænding, hvis opholdsret efter EU-reglerne konstateres ophørt, vil således kunne meddeles opholdstilladelse, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år, jf. udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12.

Adgangen for udlændinge, hvis opholdsret efter EU-reglerne (direktiv 2004/38/EF) konstateres ophørt, til

at ansøge om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12, indføres for at sikre, at udlændinge med ophold efter EU-reglerne ikke stilles ringere end øvrige udlændinge efter udlændingeloven.

Bestemmelsen vil som udgangspunkt alene være relevant for tredjelandsstatsborgere, hvis afledte ret til ophold som familiemedlem til en unionsborger efter EU-reglerne ophører, f.eks. på grund af unionsborgere-ns død eller udrejse, og hvor tredjelandsstatsborgeren ikke opfylder betingelserne for at bevare opholds- retten efter EU-reglerne. Familiemedlemmer, der selv er unionsborgere vil, såfremt de er arbejdstagere, have en selvstændig opholdsret i henhold til EU-reglerne.

Der ændres ikke med forslaget på de nuværende betingelser for at opnå opholdstilladelse efter arbejds- markedstilknytningsordningen, ligesom en opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen som i dag vil kunne danne grundlag for både en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 13, om jobskifte inden for samme branche som dannede grundlag for opholdstilladelse som følge af arbejdsmarkedstilknytningsordningen og for et jobsøgningsophold på 3 måneder ved uforskyldt ledighed efter § 9 a, stk. 24. Der ændres med lovforslaget heller ikke på adgangen til at få medfølgende familie til Danmark, jf. herved udlændingelovens § 9 m, stk. 1.

2.4. Optimering af sagsbehandling og administration af Startup Denmark-ordningen

2.4.1. Gældende ret

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 11, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis forretningsplan med henblik på at drive selvstændig erhvervsvirksomhed er positivt vurderet af et ekspertpanel nedsat af Erhvervsstyrelsen, og som er omfattet af en kvote.

Ekspertpanelet består af konsulenter fra det regionale erhvervsfremmesystem med erfaring i at vurdere forretningsplaner og rådgive iværksættervirksomheder. Desuden kan der rekrutteres personer til ekspert- panelet blandt personer med tilsvarende erfaring i at bedømme forretningsplaner. Det kan f.eks. være erfarne danske business angels, herunder private personer, der arbejder med at investere i startup-virk- somheder. Det kan også være andre professionelle investorer, der udbyder risikovillig kapital i form af blandt andet seed- og venture-investeringer. Hver forretningsplan bliver i dag vurderet af minimum tre konsulenter. Ekspertpanelets godkendelse har en gyldighed på seks måneder.

Erhvervsstyrelsen varetager sekretariatsbetjeningen af ekspertpanelet. Sekretariatet foretager en indleden- de screening af forretningsplanerne. Det følger af § 48 h, stk. 1, 1. pkt., at en forretningsplan afvises, hvis den ikke er egnet til bedømmelse ved det uafhængige ekspertpanel. Den indledende screening har til formål at sikre, at ekspertpanelets konsulenter bruger deres bedømmelsestid på seriøse forretningsidéer med udviklingspotentiale, således at formålet med ordningen understøttes, jf. herved lovforslag nr. L 94 af 15. november 2017, Folketingstidende 2017-18, A, side 6. Derfor vurderes ansøgninger, der fremstår useriøse og uden udviklingspotentiale, som værende ikke egnet til bedømmelse hos ekspertpanelet.

Er der tale om meget sprogligt eller informationsmæssigt mangelfulde forretningsplaner samt forretnings- planer knyttet til selvstændige erhvervsvirksomheder inden for restaurationsbranchen, mindre handels-, import- og eksportvirksomheder og detailhandel, herunder kiosker og lignende, afvises forretningsplaner- ne, jf. herved lovforslag nr. L 94 af 15. november 2017, Folketingstidende 2017-18, A, side 3. Afgørelsen om afvisning af en forretningsplan kan ikke påklages, jf. udlændingelovens § 48 h, stk. 1, 2. pkt.

De forretningsplaner, der lever op til screeningskriterierne, forelægges et ekspertpanel. Efter forarbejder- ne til den gældende bestemmelse bedømmer ekspertpanelet forretningsplanerne ud fra fem kriterier. Der ses på, hvor innovativ forretningsplanen er, hvor attraktivt markedet er, skaleringsgraden af forretnings- planen og iværksætterens kompetencer til at indfri forretningsplanen. Desuden anlægges ekspertpanelet i

et femte kriterium en helhedsvurdering af den givne forretningsplan ud fra virksomhedens bidrag til at fremme ordningens formål. Kriterierne er offentligt tilgængelige på ordningens hjemmeside. Der henvises til lovforslag nr. L 94 af 15. november 2017, Folketingstidende 2017-18, A, side 5-6.

Ekspertpanelets vurdering af en forretningsplan kan påklages, jf. udlændingelovens § 48 h, stk. 2, 1. pkt. Ved klage over vurderingen forelægges forretningsplanen for et nyt uafhængigt ekspertpanel. Det nye ekspertpanel består af et nyt hold konsulenter, der ikke har deltaget ved den første vurdering af forretningsplanen. Den nye vurdering kan ikke påklages, jf. § 48 h, stk. 2, 2. pkt.

Når en forretningsplan godkendes af det uafhængige ekspertpanel, kan udlændingen sende en ansøgning om opholds- og arbejdstilladelse til Styrelsen for International Rekruttering og Integration, jf. udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 11. Styrelsen for International Rekruttering og Integration lægger ved behandling af ansøgningen ekspertpanelets vurdering uprøvet til grund.

Det følger af forarbejderne til lov nr. 1691 af 26. december 2017, jf. herved lovforslag nr. L 94 af 15. november 2017, Folketingstidende 2017-18, A, side 4, at et team på op til tre personer kan søge opholds- og arbejdstilladelse på baggrund af en godkendt forretningsplan.

Som det gælder for de øvrige ordninger om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse, kan der meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 m, stk. 1, til medfølgende familie til en udlænding med opholdstilladelse efter Startup Denmark-ordningen. Opholdstilladelse efter ordningen meddeles for en 2-årig periode med mulighed for forlængelse i tre år ad gangen, jf. § 16, stk. 10, i bekendtgørelse nr. 744 af 22. april 2021 om udlændinges adgang her til landet (udlændingebekendtgørelsen).

Når en iværksætter ønsker at forlænge sin opholdstilladelse, sender sekretariatet iværksætterens status på virksomhedens udvikling til en person fra ekspertpanelet, som vurderer, om virksomheden er etableret og i al væsentlighed fortsat lever op til den forretningsplan, der oprindeligt lå til grund for ekspertpanelets vurdering, jf. udlændingelovens § 9 a, stk. 16. Der kan eksempelvis blive lagt vægt på, om virksomheden har fået udviklet en prototype, har fået kunder, har rejst risikovillig kapital m.v. Personen fra ekspertpanelet kan i tvivlstilfælde indkalde udlændingen til et interview, hvor en repræsentant for sekretariatet deltager som observatør. Hvis der herefter fortsat er tvivl om, hvorvidt virksomheden er etableret og i al væsentlighed lever op til forretningsplanen, udvides ekspertpanelet med to personer, således at det består af tre personer.

Vurderingen i forlængelsessager kan påklages til Erhvervsstyrelsen med henblik på en ny vurdering, jf. udlændingelovens § 48 h, stk. 2. Hvis det vurderes, at virksomheden fortsat i al væsentlighed lever op til den oprindelige forretningsplan, kan iværksætteren sende en ansøgning om forlængelse af opholds- og arbejdstilladelse til Styrelsen for International Rekruttering og Integration sammen med ekspertpanelets vurdering. Styrelsen for International Rekruttering og Integration lægger ekspertpanelets vurdering uprøvet til grund.

Afslag på opholdstilladelse og forlængelse af opholdstilladelse samt inddragelse af opholdstilladelse efter Startup Denmark-ordningen kan påklages til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1. Der skal betales et gebyr for at indgive klage over afslag på opholdstilladelse og forlængelse af opholdstilladelse efter Startup Denmark-ordningen, jf. udlændingelovens § 9 h, stk. 5, 2. pkt. Gebyret er i 2022 fastsat til 905 kr., jf. § 5, stk. 7, i bekendtgørelse nr. 2677 af 28. december 2021 om indbetaling og tilbagebetaling af gebyrer for at indgive ansøgninger og klager på studie- og erhvervsområdet m.v. Det fremgår af § 46 a, stk. 3, 1. pkt., at klage til Udlændingenævnet skal være indgivet, inden 8 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Der er fastsat en kvote, så der maksimalt kan tildeles opholdstilladelse til 75 ansøgere til ordningen

årligt, jf. herved udlændingelovens § 9 a, stk. 15. Hvis kvoten ikke udnyttes, falder den bort, jf. § 9 a, stk. 15. Hvis kvoten opfyldes inden udgangen af et kalenderår, lukkes der for modtagelsen af forretningsplaner frem til den 1. januar det følgende år. Tilsvarende vil der ikke før det følgende kalenderår kunne meddeles opholds- og arbejdstilladelse på grundlag af en godkendt forretningsplan. Allerede indsendte forretningsplaner vil således afvente bedømmelse til genåbning af ordningen. Både sekretariatet og Styrelsen for International Rekruttering og Integration behandler ansøgninger i den rækkefølge, de modtages.

2.4.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås på baggrund af Erhvervsstyrelsens hidtidige erfaringer at justere Startup Denmark-ordningen på en række punkter.

Ansøgere uploader forretningsplanerne elektronisk til en hjemmeside under Erhvervsstyrelsen (www.Startupdenmark.info), der sekretariatsbetjener ekspertpanelet. Som led i sekretariatsbetjeningen foretages en indledende screening af forretningsplanerne. Den indledende screening har til formål at sikre, at ekspertpanelet alene forelægges forretningsplaner, som egner sig til bedømmelse.

Erfaringer viser, at de uploadede forretningsplaner ofte ikke har den fornødne indholdsmæssige kvalitet til, at ekspertpanelet kan foretage en faglig vurdering. Det kan eksempelvis bero på væsentlige sproglige eller informationsmæssige mangler ved det indsendte materiale. I disse tilfælde afviser sekretariatet forretningsplanen. Der er desuden udfordringer med, at ansøgere ikke forholder sig til alle forretningsmæssige aspekter af deres virksomhed, hvilket gør det svært for ekspertpanelet at foretage en vurdering. Det kan f.eks. være fordi, en iværksætter udelukkende beskriver et produkt, men ikke forholder sig til de kommercielle perspektiver, herunder hvordan markedet er, eller hvordan produktet skal sælges. Der er derfor behov for at fastsætte flere tydelige screeningskriterier og bemyndige sekretariatet til at frascreene forretningsplaner, der ikke lever op til disse.

Ekspertpanelet bedømmer forretningsplanerne ud fra fem overordnede kriterier, der er beskrevet i lovforarbejderne til de gældende regler. Kriterierne sætter den overordnede ramme for, hvordan ekspertpanelet skal vurdere, hvilke iværksættere der lever op til formålet med ordningen. Det er i lovforarbejderne forudsat, at sekretariatet fastlægger bedømmelseskriterierne for vurdering af forretningsplanerne i samarbejde med ekspertpanelet, samt at kriterierne justeres løbende efter behov. Der henvises til lovforslag nr. L 94 af 15. november 2017, Folketingstidende 2017-18, A, side 5. Erfaringen viser, at de nuværende bedømmelseskriterier som udgangspunkt fungerer, som de skal, når det drejer sig om indholdet, men at der kan være behov for at se på, hvordan de er struktureret med henblik på at sikre, at de både er gennemsigtige for ansøgere og giver mening for ekspertpanelet.

Som det er i dag, behandler sekretariatet ansøgninger i den rækkefølge, de modtages. Erfaringen viser, at det fungerer i langt flertallet af sager og derfor også bør videreføres som udgangspunkt. Sagsbehandlingstiden har dog vist sig at udgøre en væsentlig barriere for nogle ansøgere, der har en konkret nærtforestående forretningsmulighed i Danmark. Det kan f.eks. være, at de er blevet optaget på et acceleratorprogram eller har indgået et samarbejde omkring deres virksomhed i Danmark, og at samarbejdet indebærer, at de har behov for hurtigere at kunne komme her til landet. Der er behov for, at sekretariatet kan hastebehandle disse ansøgninger uden, at der ændres på screenings- og bedømmelseskriterierne.

Som det er i dag, nedsætter Erhvervsstyrelsen et uafhængigt ekspertpanel, der skal bedømme ansøgninger til Startup Denmark, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 11. Ekspertpanelet består på nuværende tidspunkt af 20 personer fra de seks erhvervshuse. Erhvervshusene er en del af det offentlige erhvervsfremmesystem og tilbyder uvildig vejledning og sparring til virksomheder og iværksættere, der ønsker hjælp til at udvikle deres virksomhed. Det er ikke reguleret, hvilke regler der er for ekspertpanelet udover, at det skal være

uafhængigt. Erfaringer viser, at der er behov for at kunne fastsætte klare rammer for sammensætningen af ekspertpanelet for at sikre stabilitet og kontinuitet, hvilket er nødvendigt, for at sagsbehandlingen bliver ensartet, og at sagsbehandlingstiden holdes nede.

Når en iværksætter, der har opnået opholdstilladelse gennem Startup Denmark, har været i Danmark i to år, skal personen søge om forlængelse af sin opholdstilladelse, hvis personen ønsker at blive i landet. Før dette kan ske, skal iværksætteren indsende en rapport til sekretariatet, hvori de skal angive og beskrive centrale dele af deres virksomhed. Herfra videresendes materialet til en person fra ekspertpanelet, som skal bedømme, om erhvervsvirksomheden er etableret og i al væsentlighed lever op til den forretningsplan, der lå til grund for opholdstilladelsen. Hvis rapporten godkendes, kan iværksætteren søge om forlængelse af opholdstilladelsen hos Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Sekretariatet har kun begrænsede muligheder for at verificere de oplysninger, som iværksættere afgiver, ved ansøgning om forlængelse af godkendelse hos Startup Denmark, da der ikke er den fornødne hjemmel til at indhente CPR-numre og indkomstdata om iværksætterne. Desuden mangler der hjemmel til at samkøre data med Erhvervsstyrelsens egne registre. Den manglende adgang til indhentning og samkøring af oplysninger er desuden til hinder for systematisk at måle effekten af Startup Denmark-ordningen med henblik på at kunne vurdere, hvor der kan laves eventuelle forbedringer af ordningen.

Det forventes, at lovforslaget vil føre til, at der udstedes en bekendtgørelse, hvor screeningskriterierne og bedømmelseskriterierne vil blive reguleret. I dag frascreenes informationsmæssigt og sprogligt meget mangelfulde forretningsplaner ligesom selvstændige erhvervsvirksomheder inden for restaurationsbranchen, mindre handels-, import- og eksportvirksomhed, detailhandel, herunder kiosker, og lignende vil blive afvist. Der henvises til lovforslag nr. L 94 af 15. november 2017, Folketingstidende 2017-18, A, side 2. En forretningsplan vil desuden blive frascreenet, hvis ikke den er egnet til bedømmelse ved ekspertpanelet, jf. § 48 h, stk. 1, 1. pkt.

Det forventes at supplere de eksisterende screeningskriterier med en række mere specifikke kriterier, der vil omhandle det konkrete indhold i ansøgeres forretningsplan. Det kan eksempelvis være, at det gøres muligt at frascreene en forretningsplan, hvis det ikke i væsentlighed beskrives, hvordan markedet for produktet/service ser ud, og hvordan det skal sælges.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8.

I dag bedømmer ekspertpanelet forretningsplaner ud fra fem kriterier. Bedømmelseskriterierne kan løbende justeres i dialog med ekspertpanelet på baggrund af erfaringer for at sikre en ensartet og fyldestgørende vurdering af forretningsplaner.

For at imødekomme udenlandske iværksættere, der har behov for at kunne handle på en konkret og nærtforestående forretningsmulighed i Danmark, foreslås det, at sekretariatet får mulighed for at hastebehandle disse ansøgningssager. En hastebehandling vil indebære, at hvis sekretariatet vurderer det sagligt velbegrundet, kan oversendelsen af en forretningsplan til ekspertpanelets bedømmelse prioriteres over andre, tidligere indkomne forretningsplaner.

Det foreslås, at en afvisning af anmodning om hastebehandling ikke skal kunne påklages.

En hastebehandling vil ikke have betydning for bedømmelseskriterierne.

Det foreslås, at muligheden for at opnå hastebehandling reguleres i samme bekendtgørelse som screenings- og bedømmelseskriterierne.

Sekretariatet har erfaret, at der er behov for at kunne fastsætte mere klare rammer for sammensætningen af ekspertpanelet for at sikre stabilitet, der er afgørende for, at sagsbehandlingen bliver ensartet og

sagsbehandlingstiden holdes nede. Derfor foreslås det, at erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte regler for sammensætningen af ekspertpanelet i samme bekendtgørelse som den, hvor screeningskriterier, bedømmelseskriterier og hastebehandling foreslås reguleret.

Det bemærkes, at der parallelt med fremsættelsen af dette lovforslag er fremsat et forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Styrket international rekruttering på rimelige arbejdsvilkår og målrettet mangel på arbejdskraft). Lovforslaget indeholder blandt andet forslag om at udvide Startup Denmark-ordningen.

For bedre at kunne verificere de oplysninger iværksættere opgiver, når de søger om forlængelse af deres opholdstilladelse, foreslås det, at sekretariatet skal have mulighed for at modtage CPR-numre fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration og indkomstdata fra Skatteforvaltningen. Desuden foreslås det, at sekretariatet får mulighed for at samkøre CPR-numre og indkomstdata med Erhvervsstyrelsens egne registre. En hjemmel til at modtage og samkøre disse data vil, udover at kunne bruges til verificering af oplysninger, understøtte effektmåling med henblik på at kunne vurdere eventuelle tilpasninger af Startup Denmark-ordningen.

For så vidt angår forholdet til databeskyttelseslovgivningen henvises til afsnit 3.

2.5. Afskaffelse af klippekortet for selvforsørgerkursister

2.5.1. Gældende ret

Reglerne om klippekortordningen blev oprindeligt indsat ved lov nr. 705 af 8. juni 2017 om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og forskellige andre love. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at formålet med at indføre klippekortet dels var at give udenlandske arbejdstagere, studerende m.fl. et øget incitament til at gennemføre danskuddannelsen inden for en tidsmæssig afgrænset periode, dels at begrænse fravær fra undervisningen, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 175 som fremsat, side 15.

Det fremgår af § 2 d i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., at der ved en selvforsørgerkursist (S-kursist) i denne lov forstås en udlænding, der henvises til danskuddannelse som led i et introduktionsforløb efter integrationslovens § 24 c, herunder udlændinge med opholdstilladelse efter bl.a. udlændingelovens § 9 a (beskæftigelse), § 9 i (uddannelse) samt udlændinge, som har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 1 (statsborgere i Finland, Island, Norge og Sverige), udlændinge, som har ophold her i landet i medfør af EU-reglerne om arbejdskraftens frie bevægelighed, grænsependlere, som godtgør at have status her i landet af arbejdstager efter EF-Traktatens artikel 39 eller som godtgør at have udnyttet retten efter EF-Traktatens artikel 43 til at etablere selvstændig virksomhed her i landet, herboende grønlændere og færingere over 18 år, som af særlige grunde ikke behersker det danske sprog i et sådant omfang, at de kan fungere i det danske samfund, samt danske statsborgere over 18 år, der på grund af langvarigt ophold i udlandet ikke behersker det danske sprog i et sådant omfang, at de kan fungere i det danske samfund, herunder personer der er født af danske forældre med bopæl i udlandet.

Det fremgår af § 2 f, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., at for S-kursister omfatter tilbud om danskuddannelse undervisning i op til 3½ år inden for en 5-årig periode, som regnes fra det tidspunkt, hvor udlændingen kan påbegynde danskuddannelsen. Danskuddannelse gives inden for rammerne af et klippekort. Det er forudsat i bemærkningerne til § 2 f, at det er uden betydning for fastlæggelse af starttidspunktet, om udlændingen rent faktisk benytter sig af tilbuddet. Hvis udlændingen ikke har benyttet sig af den tilbudte danskundervisning, regnes uddannelsesperiodens starttidspunkt således fra det tidspunkt, hvor den pågældende udlænding kunne have påbegyndt den tilbudte undervisning. Dette afgøres af kommunen, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 175 som fremsat, side 32.

Af § 2 f, stk. 2, fremgår, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at S-kursister, som ikke har påbegyndt eller afsluttet danskuddannelsen inden for uddannelsesperioden, jf. stk. 1, eller ikke har påbegyndt eller har opbrugt klippekortet, fortsat skal have tilbud om danskuddannelse. Bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen mulighed for at beslutte, at udlændinge, som af andre grunde end alvorlig og langvarig sygdom ikke har lært dansk i danskuddannelsesperioden, kan modtage danskundervisningen, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 175 som fremsat, side 32.

Efter § 2 f, stk. 4, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte nærmere regler om tilbud om danskuddannelse efter § 2 f, stk. 3.

Efter § 3, stk. 2, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. omfatter tilbuddet om danskuddannelse en af de følgende tre danskuddannelser: Danskuddannelse 1, Danskuddannelse 2 og Danskuddannelse 3. Hver af de tre danskuddannelser har et omfang, der svarer til 1,2 års heltidsuddannelse, jf. § 4, stk. 1. Danskuddannelsen skal tilrettelægges, så det er muligt at gennemføre uddannelsen inden for en tidsramme på 3 år, jf. § 4, stk. 2.

Efter § 5, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. skal danskuddannelsen for udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, kunne påbegyndes senest en måned efter, at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for den pågældende. Danskuddannelsen for udlændinge, der ikke er omfattet af integrationsloven, skal kunne påbegyndes senest en måned efter, at den pågældende har ansøgt kommunalbestyrelsen om deltagelse i danskuddannelse eller er blevet henvist til uddannelsen som led i aktivering, jf. § 5, stk. 2, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Efter § 6, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. sker optagelse til danskuddannelse efter henvisning fra kommunalbestyrelsen i bopælskommunen eller jobcenteret.

Efter § 6 a, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. tilbydes S-kursister danskuddannelse inden for rammerne af et klippekort. Antallet af klip, som tildeles den enkelte S-kursist, fastsættes på baggrund af udbyderen af danskuddannelses indplacering af S-kursisten på danskuddannelse og modul. Indplaceringen foretages på grundlag af en pædagogisk vurdering af den enkelte udlændings forudsætninger og mål med uddannelsen, jf. lovens § 6, stk. 3. Der kan højst tildeles seks klip svarende til 3½ års danskuddannelse (42 måneder).

Efter § 6 a, stk. 2, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. er klippekortet gyldigt i 5 år fra det tidspunkt, hvor S-kursisten kan påbegynde undervisningen. Det første klip aktiveres samtidig med, at S-kursisten kan påbegynde undervisningen, men dog tidligst når S-kursisten er indplaceret på danskuddannelse og modul.

Efter § 6 a, stk. 3, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. løber et klip frem til afslutningen af klippets gyldighedsperiode, uanset om S-kursisten deltager i undervisningen. Et klip udløber dog, når S-kursisten består modultesten for det modul, hvor den pågældende er indplaceret.

Af § 6 a, stk. 4, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. fremgår det videre, at når et klip udløber, aktiveres i umiddelbar forlængelse heraf automatisk et nyt klip.

Efter § 6 a, stk. 5, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. har en S-kursist ret til at udskyde starttidspunktet for danskundervisningen eller holde pause efter en bestået modultest, hvis S-kursisten hurtigst muligt og forud for undervisningens start har oplyst den udbyder af danskuddannelse, som S-kursisten er henvist til, herom.

Af § 6 a, stk. 6, fremgår afslutningsvist, at udlændinge- og integrationsministeren fastsætter nærmere

regler om klippekortet, herunder om de enkelte klips gyldighedsperiode og om fremgangsmåden for at udsætte starttidspunktet for danskundervisningen eller holde pause efter en bestået modultest.

Klippekortsordningen og depositumsordningen finder anvendelse parallelt med hinanden. Begge ordninger har til formål at give udenlandske arbejdstagere, studerende m.fl. et øget incitament til at gennemføre danskuddannelsen inden for en tidsmæssig afgrænset periode og at begrænse fravær fra undervisningen. Depositumsordningen har endvidere til formål at sikre, at tilmeldte S-kursister til danskuddannelserne har et reelt ønske om at følge undervisningen, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 175 som fremsat, side 15-17.

Efter § 14, stk. 4, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. opkræver udbydere af danskuddannelse S-kursister et depositum på 2.000 kr., når S-kursisten henvises til et modul på danskuddannelsen. Det fremgår videre, at bestemmelsen dog ikke finder anvendelse for udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 j (au pair-ophold).

Af bemærkningerne til lovforslaget, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 175 som fremsat, side 40, er det lagt til grund, at en udbyder opkræver depositummet hos S-kursisten, når en kommunalbestyrelse har henvist S-kursisten til danskuddannelse. S-kursisten bliver herefter indplaceret på danskuddannelsen. S-kursisten kan ikke påbegynde undervisningen, før depositummet er betalt. S-kursisten kan få depositummet tilbagebetalt, når S-kursisten har afsluttet det modul, S-kursisten er henvist til. En S-kursist, der herefter ønsker at fortsætte danskuddannelsen og fortsat har uddannelsesret tilbage, skal i overensstemmelse med § 11, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. henvises til et nyt modul af kommunalbestyrelsen. I tilfælde hvor en S-kursist har fået depositummet udbetalt, skal S-kursisten på ny indbetale depositum til udbyderen, før undervisningen kan påbegyndes, jf. § 13, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Efter § 14, stk. 6, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte nærmere regler om depositummet efter stk. 4 og 5, herunder om opkrævning, tilbagebetaling og afregning med den henvisende kommunalbestyrelse.

Med virkning fra 1. juli 2020 trådte regler om en stigning i depositummet for S-kursister i kraft, således at depositummet steg fra 1.250 kr. pr. modul til 2.000 kr. pr. modul. Samtidig blev deltagerbetalingen for S-kursister afskaffet, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 186 som fremsat, side 4 og 6.

Bemyndigelsesbestemmelserne i lovens § 2 f, stk. 4, § 6 a, stk. 6 og § 14, stk. 6, er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 3, stk. 3, at udlændingen kan påbegynde danskuddannelsen, når den ansvarlige kommunalbestyrelse har henvist den pågældende til danskuddannelse. Henvisningsbrevet udgør dokumentation for starttidspunktet for uddannelsesperioden. Det er uden betydning for fastsættelse af starttidspunktet, om den pågældende udlænding benytter sig af tilbuddet om danskuddannelse.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 5, stk. 3, at det første klip aktiveres, når S-kursisten af sprogcenteret er indplaceret på danskuddannelse og modul, men dog senest 2 måneder efter at S-kursisten af kommunen er henvist til danskuddannelse. Klippet aktiveres, uanset om S-kursisten møder op til undervisningen.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 13, stk. 2, at forpligtelsen til at betale depositum gælder for S-kursister, der henvises til danskuddannelse for første gang efter den 1. juli 2017. En S-kursist kan ikke påbegynde undervisningen, før den pågældende har indbetalt depositum til den udbyder af danskuddannelse, som S-kursisten er henvist til, jf. § 13, stk. 3. Det er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om tilbagebetaling af depositummet, jf. § 13, stk. 4.

I forbindelse med lovændringen om afskaffelse af deltagerbetaling og stigning i depositummet for S-kursister, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 186 som fremsat, s. 5, blev bestemmelserne om tilbagebetaling af depositummet i bekendtgørelse nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. også skærpet.

Depositummet betales således alene tilbage, når S-kursisten består modultesten inden for den frist, der gælder for det modul, S-kursisten er henvist til, jf. bekendtgørelsens § 13, stk. 5, samt for en S-kursist på det prøvebærende modul når S-kursisten efter maksimalt 9 måneders danskundervisning består den førstkommende prøve, jf. § 13, stk. 6.

Fristerne for at gennemføre de enkelte moduler i forhold til tilbagebetaling af depositummet er beskrevet i bekendtgørelsens bilag 3. Heraf fremgår, at S-kursister samlet set har 3 år og 9 måneder (45 måneder) til at færdiggøre de seks moduler på danskuddannelserne. Der er i bekendtgørelsen fastsat tidsfrister af forskellig længde for de enkelte moduler, som gælder fra S-kursistens påbegyndelse af modulet. De første moduler på danskuddannelserne er tidsmæssigt kortere end de sidste moduler. Tidsfristerne i forhold til de enkelte moduler er fastsat på følgende måde: Modul 1 og 2 har en tidsfrist på 6 måneder, modul 3 har en tidsfrist på 7 måneder, modul 4 har en tidsfrist på 8 måneder og modul 5 og 6 har en tidsfrist på 9 måneder. Fristerne for at gennemføre modul 1 og 2 i henhold til tilbagebetaling af depositummet adskiller sig således fra de frister, der er fastsat for at gennemføre modul 1 og 2 på klippekortsordningen. På klippekortsordningen har S-kursisten samlet set 42 måneder til at gennemføre danskuddannelsen. På klippekortsordningen er tidsfristerne ligeledes af forskellig længde for de enkelte moduler, som gælder fra S-kursistens påbegyndelse af modulet. Tidsfristerne på klippekortsordningen i forhold til de enkelte moduler er fastsat på følgende måde: Modul 1 har en tidsfrist på 4 måneder, modul 2 har en tidsfrist på 5 måneder, modul 3 har en tidsfrist på 7 måneder, modul 4 har en tidsfrist på 8 måneder og modul 5 og 6 har en tidsfrist på 9 måneder.

En S-kursist der ikke består modultesten eller den afsluttende prøve inden for de frister, der er nævnt i § 13, stk. 5 og 6, fortaber sit depositum, jf. § 13, stk. 7. En S-kursist der ophører med danskuddannelse f.eks. på grund af udrejse af Danmark og ikke har bestået modultesten inden for den frist, der gælder for det modul, S-kursisten er henvist til, fortaber også sit depositum, jf. § 13, stk. 8.

2.5.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Klippekortsordningen blev indført som led i aftalen om ”Mere virksomhedsrettet danskuddannelse til voksne udlændinge” af 17. november 2016, som blev indgået mellem den daværende regering (Venstre), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti med det formål at iværksætte tiltag, der skulle bidrage til at reducere S-kursisternes frafald fra danskuddannelserne. Tiltagene omfattede dels et klippekort til danskuddannelse for udenlandske arbejdstagere, studerende m.fl. og dels et depositum for udenlandske arbejdstagere, studerende m.fl. ved påbegyndelse af et modul. Formålet med klippekortsordningen var endvidere dels at give udenlandske arbejdstagere, studerende m.fl. et øget incitament til at gennemføre danskuddannelsen inden for en tidsmæssig afgrænset periode, dels at begrænse fravær fra undervisningen, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 175 som fremsat, side 15. Af aftalen fremgik, at de indførte tiltag løbende skulle evalueres, og at første evaluering skulle finde sted primo 2019.

Rambøll Management Consulting har på vegne af Udlændinge- og Integrationsministeriet evalueret danskuddannelsesreformen (Evaluering af danskuddannelsesreformen 2017). Evalueringen blev offentliggjort i sommeren 2020.

Evalueringen viste blandt andet, at det gennemsnitlige fravær på danskuddannelserne generelt var steget over tid. Til trods for den generelle tendens faldt S-kursisternes fravær imidlertid statistisk signifikant fra

2017 til 2018 og igen fra 2018 til 2019, hvilket ifølge evalueringen kunne indikere, at klippekortsordningen og deltagerbetalingen havde medvirket til at reducere S-kursisternes fravær (Rambøll, Evaluering af danskuddannelsesreformen 2017, s. 18).

Evalueringen viste dog også, at frafaldet for S-kursisterne samtidig var steget signifikant fra 2017 til 2018. Ifølge evalueringen var det ikke muligt at analysere på data for frafald i 2019, men stigningen i frafald blandt S-kursister i 2018 indikerede, at klippekortsordningen og deltagerbetalingen ikke på kort sigt havde medvirket til at reducere S-kursisternes frafald (Rambøll, Evaluering af danskuddannelsesreformen 2017, s. 18).

Som led i evalueringen af danskuddannelsesreformen blev der endvidere foretaget en survey målrettet sprogcenterunderviserne. Flere af de sprogcenterledere, som blev interviewet, fremhævede særligt klippekortsordningen som en væsentlig begrænsning for S-kursisternes fleksibilitet, ligesom ordningen blev beskrevet som rigid (Rambøll, Evaluering af danskuddannelsesreformen 2017, s. 18).

Det fremgik videre af evalueringen, at S-kursisternes tidsforbrug faldt i 2017 men steg tilsvarende fra 2018 til 2019, hvorfor det i evalueringen hverken kunne be- eller afkræftes, at klippekortsordningen havde påvirket S-kursisternes tidsforbrug på danskuddannelserne. (Rambøll, Evaluering af danskuddannelsesreformen 2017, s. 18-19).

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at de gældende regler om depositum i sammenhæng med den afgrænsede femårige periode, som S-kursister har til at færdiggøre danskuddannelsen, må anses for at udgøre et væsentligt incitament i forhold til at skabe den ønskede progression og motivation for S-kursister til at gennemføre danskuddannelsen inden for de gældende rammer.

Efter gældende regler tilbagebetales depositummet alene, når S-kursisten består modultesten eller danskprøven inden for de gældende frister. Der henvises til afsnit 2.5.1. om gældende ret. Det betyder, at en S-kursist som ikke gennemfører det modul, den pågældende er henvist til, inden for den gældende tidsfrist vil miste 2.000 kr. i depositum pr. modul, der ikke gennemføres inden for tidsfristen.

Sammenholdt med konklusionerne i Evaluering af danskuddannelsesreformen 2017 er det derfor Udlændinge- og Integrationsministeriets samlede vurdering, at klippekortet ikke længere har en nævneværdig eller selvstændig adfældsregulerende virkning i forhold til at skabe progression og motivation for S-kursister til at gennemføre modulerne inden for de fastsatte frister.

Det foreslås, at reglerne om, at S-kursister tilbydes danskuddannelse inden for rammerne af et klippekort, ophæves.

Den foreslåede ændring vil betyde, at danskuddannelse til S-kursister fremover vil omfatte undervisning i op til 5 år.

Forslaget vil medføre, at de gældende frister for at gennemføre de enkelte moduler i forhold til tilbagebetaling af depositum, jf. bilag 3 i bekendtgørelse nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., vil blive styrende i forhold til at sikre S-kursisternes progression og motivation til at gennemføre modulerne inden for de i bekendtgørelsen fastsatte frister.

Forslaget vil således betyde, at den 5-årige uddannelsesret i praksis vil blive begrænset af, at S-kursister skal gennemføre danskuddannelsen inden for rammerne af de frister, som gælder for tilbagebetaling af depositummet, såfremt tilbuddet om danskuddannelse skal være uden økonomiske omkostninger for S-kursisten.

I forhold til S-kursisters uddannelsesperiode vil ændringen i praksis medføre, at S-kursister vil få to

måneder længere til at færdiggøre modul 1 og en måned længere til at færdiggøre modul 2, som svarer til den forskel, der er på fristerne for at gennemføre de to moduler på henholdsvis depositumsordningen og klippekortsordningen.

Forslaget vil således i praksis ikke medføre nogen væsentlig udvidelse af uddannelsesperioden for S-kursisterne.

Udbydere af danskuddannelse vil fortsat skulle opkræve S-kursister et depositum på 2.000 kr., når S-kursisten henvises til et modul på danskuddannelsen. Det betyder, at S-kursister som ikke gennemfører et påbegyndt modul, som S-kursisten er henvist til inden for tidsfristen, vil miste 2.000 kr. i depositum pr. modul, der ikke gennemføres inden for tidsfristen, jf. § 13, stk. 7, og bilag 3 i bekendtgørelse nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Udbyderen af danskuddannelsen vil fortsat skulle tilbagebetale depositummet til S-kursisten, når S-kursisten inden for den frist der gælder for det modul, S-kursisten er henvist til, består modultesten, jf. § 13, stk. 5 og 6, og bilag 3 i bekendtgørelse nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Med ophævelsen af klippekortet vil det fortsat være muligt for den enkelte S-kursist at planlægge sin deltagelse i undervisningen fleksibelt inden for den 5-årige periode, danskuddannelsesstilbuddet varer. Det betyder, at en S-kursist efter at have bestået et modul og fået sit depositum tilbagebetalt vil kunne vælge at holde pause i undervisningen forud for, at et nyt modul påbegyndes, ved at undlade at indbetale depositum til det næste modul. En S-kursist vil således have mulighed for at planlægge op til 1 år og 3 måneders pause inden for den 5-årige uddannelsesperiode, uden at dette vil have økonomiske konsekvenser for den enkelte S-kursist. En S-kursist, der ønsker at fortsætte danskuddannelsen og fortsat har uddannelsesret, vil i overensstemmelse med § 11 i bekendtgørelse nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. skulle henvises til et nyt modul af kommunalbestyrelsen.

S-kursisten vil ligeledes skulle indbetale depositummet igen, når S-kursisten henvises til et modul på danskuddannelsen, jf. § 14, stk. 4, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

For S-kursister, der i dag er i gang med en danskuddannelse inden for rammerne af et klippekort, vil den foreslåede ændring betyde, at S-kursisten vil skulle fortsætte sin danskuddannelse på det modul, den pågældende er indplaceret på. S-kursisten vil herefter skulle gennemføre modulet inden for de tidsfrister, der gælder for depositumsordningen, jf. bilag 3 i bekendtgørelsen nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., såfremt det skal være omkostningsfrist for S-kursisten at gennemføre modulet.

Den foreslåede ændring vil ikke medføre ændringer ift. optagelse til danskuddannelse, som fortsat vil ske efter henvisning fra kommunalbestyrelsen i S-kursistens bopælskommune, jf. § 6, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. Det vil ligeledes fortsat være sådan, at kommunalbestyrelsens henvisningsbrev udgør dokumentation for starttidspunktet for uddannelsesperioden. Det er uden betydning for fastsættelse af starttidspunktet, om den pågældende udlænding benytter sig af tilbuddet om danskuddannelse, jf. § 3, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Den foreslåede ændring vil medføre, at bekendtgørelse nr. 1089 af 26. juni 2020 også vil skulle ændres, således at de bestemmelser, der regulerer klippekortsordningen, ophæves.

2.6. Prøvelse af en udvisning ved afgørelse om ændring af foranstaltningsdom

2.6.1. Gældende ret

2.6.1.1 Udlændingelovens § 50 a om obligatorisk prøvelse af en udvisning ved ændring af en foranstaltningsdom

Det følger af udlændingelovens § 50 a, stk. 1, at hvis udvisning er sket ved dom, hvorved en udlænding efter reglerne i straffelovens §§ 68-70 er dømt til forvaring eller anbringelse, træffer retten i forbindelse med en afgørelse efter straffelovens § 72 om ændring af foranstaltningen, der indebærer udskrivning fra hospital eller forvaring, samtidig bestemmelse om ophævelse af udvisningen, hvis udlændingens helbredsmæssige tilstand afgørende taler imod, at udsendelse finder sted.

Udlændingelovens § 50 a, stk. 1, indebærer en obligatorisk retslig prøvelse af, om udvisning af en udlænding, der er dømt til forvaring eller anbringelse (foranstaltningsdom) efter straffelovens §§ 68-70, skal ophæves, fordi udlændingens helbredsmæssige tilstand taler imod, at udlændingen udsendes.

En foranstaltningsændring, der indebærer udskrivning fra hospital eller forvaring, kræver en godkendelse fra retten i medfør af straffelovens § 72. Det er i forbindelse med denne prøvelse, at retten samtidig tager stilling til, om udlændingens helbredsmæssige forhold medfører, at udvisningen skal ophæves. Det er anklagemyndigheden, der drager omsorg for, at den obligatoriske retslige prøvelse finder sted, jf. Folketingstidende 1997-1998, 2. samling, tillæg A, side 1586.

Hvis retten bestemmer, at der skal ske en foranstaltningsændring, der indebærer udskrivning eller mulighed for udskrivning, skal retten således samtidig beslutte, om udvisningen skal ophæves. Retten skal ophæve udvisningen, hvis udlændingens helbredsmæssige forhold taler imod, at udsendelse finder sted, jf. Folketingstidende 1997-1998, 2. samling, tillæg A, side 1586-1587.

I vurderingen indgår, om udlændingen ud fra en lægefaglig vurdering kan befrygtes at ville begå personfarlig kriminalitet. Derudover indgår karakteren og grovheden af den kriminalitet, der begrundede udvisningen, og det tidsmæssige forløb siden udvisningen.

Retten skal af egen drift påse, om udsendelse af en udlænding med et fortsat behandlingsbehov vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), jf. Folketingstidende 1997-1998, 2. samling, tillæg A, side 1586-1587. I bemærkningerne til udlændingelovens § 50 a er dette ikke nærmere afgrænset, men af bemærkningerne til den lov, hvor bestemmelsen blev indsat fremgår det, at Udvisningsudvalgets betænkning nr. 1326 af 24. marts 1997 (udvisningsbetænkningen) udgør grundlaget for de foreslåede bestemmelser om ændring af reglerne om udvisning, jf. Folketingstidende 1997-1998, 2. samling, tillæg A, side 1564.

Af udvisningsbetænkningen fremgår bl.a., at domstolene ved en afgørelse efter udlændingelovens § 50 a skal påse, om gennemførelse af en udvisning er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder særligt om udsendelse af en udvist udlændig, der fortsat må antages at have et behov for psykiatrisk behandling, vil kunne være i strid med EMRK artikel 3. Det fremgår endvidere, at der i forbindelse med prøvelsen vil kunne lægges vægt på, om der foreligger hensyn i udlændingelovens § 26, som taler for, at udvisningen ophæves, jf. udvisningsbetænkningen, side 854-855.

Til brug for vurderingen skal der i praksis tilvejebringes lægefaglige erklæringer om den pågældendes helbredsmæssige tilstand, herunder om behandlingsforløbet og om karakteren af og behovet for fortsat behandling, konsekvenserne af, at behandlingsforløbet afbrydes og om mulighederne for i hjemlandet at kunne opnå (fortsat) behandling, jf. betænkning nr. 1326 af 24. marts 1997, side 783 og 854.

Prøvelsen efter udlændingelovens § 50 a omfatter efter sin ordlyd alene afgørelser om ændring af foranstaltningen. Hvis retten beslutter, at foranstaltningen helt skal ophæves, jf. straffelovens § 72, vil udvisningen kunne effektueres. En udlænding vil dog fortsat kunne anmode om prøvelse af spørgsmålet

om ophævelse af udvisningen efter udlændingelovens § 50. Adgangen til at begære spørgsmålet om udvisningens ophævelse indbragt efter udlændingelovens § 50 vil således kunne anvendes sideløbende med prøvelsen efter § 50 a, jf. Folketingstidende 1997-1998, 2. samling, tillæg A, side 1586-1587. Der henvises til afsnit 2.8.1. for en nærmere beskrivelse af prøvelsen efter udlændingelovens § 50.

Det følger af udlændingelovens § 50 a, stk. 2, at hvis en udvist udlænding efter reglerne i straffelovens §§ 68-70 uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde er undergivet en strafferetlig retsfølge, der indebærer frihedsberøvelse, indbringer anklagemyndigheden i forbindelse med udskrivning fra hospital spørgsmålet om ophævelse af udvisningen for retten. Taler udlændingens helbredsmæssige tilstand afgørende imod, at udsendelse finder sted, ophæver retten udvisningen. Retten beskikker en forsvarer for udlændingen. Rettens afgørelse træffes ved kendelse, der kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 85. Retten kan bestemme, at udlændingen skal varetægtsfængsles, når der er bestemte grunde til at anse dette for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse.

Bestemmelsen regulerer tilrettelæggelsen af den obligatoriske prøvelse ved udlændinge, der er dømt eller i forbindelse med en foranstaltningsændring fortsat er undergivet en strafferetlig retsfølge, der indebærer frihedsberøvelse. I disse tilfælde kræver udskrivning fra hospital eller forvaring ikke rettens forudgående godkendelse, og retten vil derfor på anklagemyndighedens foranledning tage stilling til ophævelse af udvisningen, jf. Folketingstidende 1997-1998, 2. samling, tillæg A, side 1586.

2.6.1.2. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 3

Som beskrevet i afsnit 2.6.1.1. fremgår det af bemærkningerne til udlændingelovens § 50 a, at EMRK, herunder EMRK artikel 3, kan være relevant i forbindelse med den prøvelse, som domstolene skal foretage efter udlændingelovens § 50 a. Dette er også fastslået i praksis, jf. U 2016.3235 H.

Efter EMRK artikel 3 må ingen underkastes tortur, umenneskelig eller nedværdigende behandling.

Det følger af praksis fra Menneskerettighedsdomstolen at udlændinge, der står over for at skulle udsendes som udgangspunkt ikke har ret til ophold i en konventionsstat for dér at fortsætte med at modtage medicinsk, social eller anden form for bistand, og at det forhold, at den pågældendes vilkår, herunder den forventede levetid, vil blive væsentligt forringet eller forkortet i tilfælde af udsendelse, ikke i sig selv kan medføre en krænkelse af EMRK artikel 3. Kun i meget ekstraordinære tilfælde, hvor der er tvingende humanitære modhensyn, kan det være i strid med artikel 3 at udsende en udlænding, der lider af en alvorlig fysisk eller psykisk sygdom, til et land, hvor der ikke er adgang til behandling.

I praksis har Menneskerettighedsdomstolen fortolket begrebet ”meget ekstraordinære tilfælde” således, at meget ekstraordinære tilfælde (”very exceptional circumstances”) foreligger i en situation, hvor en udlænding er kritisk syg og døden nær (terminalstadiet), jf. Menneskerettighedsdomstolens dom af 2. maj 1997 i sagen D mod Storbritannien (appl. no. 30240/96). I dom af 27. maj 2008 i sagen N mod Storbritannien (appl. no. 26565/05) anførte Domstolen dog, at den ikke ville udelukke, at der kunne foreligge andre meget ekstraordinære tilfælde end situationen, som forelå i sagen D mod Storbritannien. Domstolen anførte imidlertid ikke, hvori disse andre ekstraordinære tilfælde bestod.

I dom af 13. december 2016 i sagen Paposhvili mod Belgien (appl. no. 41738/10) præciserede Menneskerettighedsdomstolen, hvornår der kan foreligge andre meget ekstraordinære tilfælde (”other very exceptional cases”). Menneskerettighedsdomstolen udtalte således, at der ved ”meget ekstraordinære tilfælde” forstås situationer, hvor der er vægtige grunde til at antage, at den pågældende, selvom døden ikke er nært forestående, vil blive udsat for en reel risiko, som følge af mangel på passende behandling i modtagerstaten eller manglende adgang til sådan behandling, for at blive udsat for en alvorlig, hurtig og uoprettelig forværring (”serious, rapid and irreversible decline”) i udlændingens helbredstilstand, der vil

resultere i intens lidelse eller i en væsentlig reduktion i forventet restlevetid. Menneskerettighedsdomstolen understregede, at dette er i overensstemmelse med den høje tærskel for anvendelse af artikel 3 i sager om udsendelse af alvorligt syge udlændinge.

Ved vurderingen vil domstolene skulle lægge vægt på, om den behandling, der generelt er tilgængelig i modtagerstaten, er tilstrækkelig og passende til at sikre, at udlændingen ikke udsættes for en behandling i strid med EMRK artikel 3, og det afgørende er således ikke behandlingsniveauet i værtslandet, eller om behandlingen i modtagerstaten er på et sammenligneligt niveau, ligesom artikel 3 ikke sikrer ret til en behandling i modtagerstaten, der ikke er tilgængelig for resten af befolkningen.

Myndighederne skal undersøge, om behandlingen generelt er tilgængelig i hjemlandet. Myndighederne skal også overveje, om udlændingen faktisk har adgang til at modtage behandlingen i hjemlandet, hvilket omfatter spørgsmål om tilgængelighed både med hensyn til afstand og omkostninger.

Hvis der herefter foreligger alvorlig tvivl med hensyn til konsekvenserne for den syge udlænding i tilfælde af udsendelse, kan værtslandet have pligt til at opnå en individuel og tilstrækkelig garanti fra modtagerstaten om, at behandlingen eksisterer og vil være tilgængelig for udlændingen, inden en udsendelse gennemføres.

I Menneskerettighedsdomstolens dom i Savran mod Danmark af 7. december 2021 (appl. no. 57467/15), som omtales nedenfor i afsnit 2.6.1.3.3., bekræfter Domstolen de standarder og principper, der blev fastlagt i Paposhvili-dommen, og finder samtidig, at den vurdering af sygdom, som blev anvendt i Paposhvili-dommen, er tilstrækkelig fleksibel til, at den også finder anvendelse ved vurderingen af, om udsendelse af udlændinge med psykisk sygdom er i strid med EMRK artikel 3.

2.6.1.3. EMRK artikel 8

Ved vurderingen af, om udvisning med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, er EMRK med tilhørende tillægsprotokoller særlig relevant. Bl.a. FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder og FN's konvention om barnets rettigheder indeholder også relevante bestemmelser på dette område.

Ifølge praksis fra Menneskerettighedsdomstolen har en stat ret til at kontrollere udlændinges indrejse og ophold på dens territorium. Det kan således udledes af praksis, at EMRK ikke garanterer en ret for en udlænding til at indrejse og opholde sig i et bestemt land, og at de kontraherende stater har beføjelse til – som led i deres opgave med at opretholde offentlig orden – at udvise en udlænding, der er dømt for en forbrydelse, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 156 som fremsat, side 4.

EMRK indeholder ikke regler, der direkte tager sigte på at regulere medlemsstaternes adgang til at udvise udlændinge på grund af et strafbart forhold. I den forbindelse har EMRK artikel 8 om retten til respekt for privatliv og familie dog betydning. Vurderingen af, om en udvisning med sikkerhed er i strid med Danmarks internationale forpligtelser er således navnlig en vurdering af, om udvisningen er forenelig med EMRK artikel 8.

Efter EMRK artikel 8, stk. 1, har enhver ret til respekt for blandt andet sit privat- og familieliv. Ingen offentlig myndighed må gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, medmindre det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder, jf. artikel 8, stk. 2. I det omfang, der med en konkret afgørelse om udvisning foretages indgreb i udlændingens privat- og familieliv, skal staten påvise, at betingelserne for indgrebet er opfyldt, jf. artikel 8, stk. 2.

Det følger af Menneskerettighedsdomstolens praksis, at indgreb i udlændingens ret til privat- eller familieliv skal stå i rimeligt forhold til de formål, som indgrebet (f.eks. en udvisning) skal varetage (proportionalitetsafvejning). Denne proportionalitetsafvejning er i almindelighed afgørende for, om udvisning af en kriminel udlænding vil være forenelig med EMRK artikel 8.

2.6.1.3.1. Maslov-kriterierne

Proportionalitetsvurderingen efter EMRK artikel 8 foretages på baggrund af en samlet og konkret vurdering af en række elementer. Menneskerettighedsdomstolen har i sin dom af 23. juni 2008 i sagen Maslov mod Østrig (appl. no. 1638/03) opregnet en række retningslinjer, jf. præmis 68, som indgår i proportionalitetsvurderingen af, hvorvidt en udvisning er i overensstemmelse med EMRK artikel 8. Disse kriterier vil ligeledes skulle indgå i vurderingen af, hvorvidt en udvisning skal ophæves:

- Den begåede kriminalitets art og grovhed.
- Varigheden af udlændingens ophold i bopælslandet.
- Tiden efter den begåede kriminalitet og den pågældendes adfærd i denne periode.
- De berørte personers statsborgerskab.
- Udlændingens familiesituation, herunder ægteskabets varighed og andre faktorer, der viser familielivets effektivitet.
- Hvorvidt ægtefællen havde kendskab til kriminaliteten, da forholdet blev etableret.
- Hvorvidt der er børn i ægteskabet og i så fald deres alder.
- Alvorligheden af de vanskeligheder, den medfølgende ægtefælle med sandsynlighed vil møde i det land, som udlændingen udvises til.
- Børnenes bedste interesser og velbefindende, herunder navnlig alvorligheden og de vanskeligheder, som udlændingens børn med sandsynlighed vil møde i det land, som udlændingen udvises til.
- Fastheden af sociale, kulturelle og familiemæssige bånd med værtslandet og modtagerlandet.

Menneskerettighedsdomstolen har også understreget, at den vægt, der må lægges på de enkelte kriterier, nødvendigvis varierer efter den enkelte sags konkrete omstændigheder, jf. dommens præmis 70.

Det følger endvidere af dommens præmis 71, at de relevante kriterier i sager om en ung person, som endnu ikke selv har stiftet sin egen familie, er følgende:

- Den begåede kriminalitets art og grovhed.
- Varigheden af den udvistes ophold i bopælslandet.
- Tiden efter den begåede kriminalitet og den pågældendes adfærd i denne periode.
- Fastheden af sociale, kulturelle og familiemæssige bånd med værtslandet og med modtagerlandet.

Ifølge dommens præmis 72-73 kan den pågældendes alder spille en rolle i anvendelsen af de nævnte kriterier. F.eks. må det tages i betragtning ved vurderingen af kriminaliteten, om den er begået af den pågældende som ung eller voksen. I relation til længden af personens ophold i værtslandet og fastheden af båndene til værtslandet gør det en klar forskel, om personen på den ene side allerede kom til værtslandet i sin barndom eller blev født i værtslandet, eller på den anden side først kom til værtslandet som voksen. Hensyn skal tages til den specielle situation, hvor den pågældende har opholdt sig det meste af barndommen eller hele barndommen i værtslandet og er opvokset og har modtaget sin uddannelse der, jf. præmis 74. Af dommens præmis 75 fremgår det, at der skal foreligge meget tungtvejende grunde for at retfærdiggøre en udvisning, når der er tale om fastboende udlændinge, der er født i landet eller indrejst som børn og har tilbragt det meste af deres barndom og ungdom i landet.

For så vidt angår betydningen af indrejseforbuddets længde henvises til afsnit 2.7.1. nedenfor.

2.6.1.3.2. Medlemsstaternes skønsmargin

Menneskerettighedsdomstolen overlader en vis skønsmargin ("certain margin of appreciation") til de nationale domstole, når de skal foretage proportionalitetsafvejningen efter EMRK artikel 8. Denne skønsmargin går dog hånd i hånd med europæisk kontrol ("supervision"), hvilket betyder, at det er Menneskerettighedsdomstolen, der har kompetencen til at afsige den endelige dom over, om en udvisning er i overensstemmelse med EMRK artikel 8, jf. f.eks. præmis 76 i sagen Maslov mod Østrig, dom af 23. juni 2008.

Der synes imidlertid i Menneskerettighedsdomstolens nyere praksis at være en bevægelse i retning af, at Domstolen har givet medlemsstaterne en større skønsmargin, jf. herved Salem mod Danmark (appl. no. 77036/11), dom af 1. december 2016, Hamesevic mod Danmark (appl. no. 25748/15), afvisningsafgørelse af 16. maj 2017, Alam mod Danmark (33809/15), afvisningsafgørelse af 6. juni 2017, Ndidi mod Storbritannien, dom af 14. september 2017, og senest i sagerne Khan mod Danmark (appl. no. 26947/19) og Munir Johana mod Danmark (appl. no. 56803/18), domme af 12. januar 2021 og Avci mod Danmark (appl. no. 40240/19) dom af 30. november 2021.

Menneskerettighedsdomstolen må på denne baggrund forventes at være tilbageholdende med at sætte sin vurdering af udvisningssagen i stedet for de nationale domstoles vurdering, hvis de nationale domstole 1) omhyggeligt har undersøgt faktum, 2) har anvendt de relevante menneskerettighedsstandarder i overensstemmelse med EMRK og Menneskerettighedsdomstolens praksis og 3) i tilstrækkelig grad har afvejet klagers interesse over for de mere generelle samfundsinteresser i sagen.

2.6.1.3.3. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom i sagen Savran mod Danmark

Den 7. december 2021 afsagde Storkammeret ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol dom i sagen Savran mod Danmark (appl. no. 57467/15).

Sagen omhandler en tyrkisk statsborger, der kom til Danmark som 6-årig. Klager blev i 2009 dømt til anbringelse på et psykiatrisk hospital og udvist for bestandig for grov vold med døden til følge. I forbindelse med udskrivelse fra psykiatrisk hospital afsagde Østre Landsret i medfør af udlændingelovens § 50 a, stk. 1, i 2015 kendelse om, at klagers udvisning skulle opretholdes, og klager blev efterfølgende udsendt til Tyrkiet. Klager indbragte herefter sagen for Menneskerettighedsdomstolen under henvisning til, at udsendelsen til Tyrkiet var i strid med EMRK artikel 3 (om forbud mod tortur og umenneskelig og nedværdigende behandling) og EMRK artikel 8 (om retten til respekt for privatliv og familieliv).

Storkammeret fandt med stemmerne 16 mod 1, at der ikke var sket en krænkelse af EMRK artikel 3, men fandt derimod med stemmerne 11 mod 6, at der var sket en krænkelse af EMRK artikel 8.

Menneskerettighedsdomstolen forholdt sig i sagen ikke til den oprindelige udvisning, men alene til den efterfølgende prøvelse af udvisningen.

Menneskerettighedsdomstolen bemærker indledningsvist, at klager kom til Danmark som 6-årig og derfor havde haft sine formative år i Danmark. Menneskerettighedsdomstolen fandt på den baggrund, at klager var en "settled migrant" beskyttet af retten til privatliv i medfør af EMRK artikel 8, og effektueringen af udvisningen udgjorde på den baggrund et indgreb i hans rettigheder.

I forhold til proportionaliteten af indgrebet bemærker Menneskerettighedsdomstolen, at de nationale domstolene alene havde henvist til kriminalitetens art og grovhed. Menneskerettighedsdomstolen fandt således, at den nationale domstol ikke havde taget højde for ændringer i klagers personlige forhold i perioden fra det begåede strafbare forhold og frem til prøvelsestidspunktet – en periode på 7 år – hvor klager havde gennemgået medicinsk behandling for sine psykiske lidelser, herunder risikoen for at klager ville begå ny kriminalitet i lyset af hans mentale tilstand og de gavnlige effekter af behandlingen. Menne-

skerettighedsdomstolen fandt derudover, at den nationale domstol ikke havde taget tilstrækkelig højde for klagers tilknytning til henholdsvis Danmark og Tyrkiet, jf. præmis 196 og 201.

Menneskerettighedsdomstolen henviser i dommen til sin praksis, hvorefter der skal meget tungtvejende grunde til at udvise ”settled migrants”, dvs. udlændinge, der er født og opvokset i værtslandet eller kommet dertil som mindreårige. Menneskerettighedsdomstolen bemærker i den forbindelse, at meget alvorlig kriminalitet i sig selv kan udgøre sådanne tungtvejende grunde, forudsat at de øvrige kriterier er inddraget i proportionalitetsafvejningen. Som noget nyt bemærker Menneskerettighedsdomstolen, at hvis der er tale om en person, der har en psykisk sygdom, og som var uegnet til straf på tidspunktet for den begåede kriminalitet, kan karakteren og grovheden af den begåede kriminalitet imidlertid alene tillægges begrænset vægt i den samlede proportionalitetsafvejning, jf. præmis 194. Det bemærkes i den forbindelse, at dette må anses som et generelt princip i sager om udvisning, og det vil således ikke kun være relevant ved en efterfølgende prøvelse af spørgsmålet om ophævelse af udvisningen.

Endelig bemærker Menneskerettighedsdomstolen, at længden af det meddelte indrejseforbud også vil skulle indgå i proportionalitetsafvejningen, og påpeger i den henseende, at den danske lovgivning ved en prøvelse efter udlændingelovens § 50 a ikke indeholder mulighed for at prøve og eventuelt nedsætte varigheden af det indrejseforbud, der blev meddelt ved den oprindelige udvisning.

Menneskerettighedsdomstolen fandt således, at Danmark havde krænket EMRK artikel 8, idet den nationale domstol ikke havde foretaget en tilstrækkelig grundig vurdering med inddragelse af alle relevante kriterier ved prøvelsen af, om betingelserne for udvisningen fortsat var til stede i forbindelse med den prøvelse, som fandt sted på tidspunktet for klagerens udskrivning fra psykiatrisk hospital, jf. udlændingelovens § 50 a.

2.6.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at der på baggrund af Menneskerettighedsdomstolens dom i sagen Savran mod Danmark bør foretages ændringer i reglerne om den obligatoriske prøvelse af en udvisningsafgørelse efter udlændingelovens § 50 a.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer således i lyset af Menneskerettighedsdomstolens dom i sagen Savran mod Danmark, at de gældende regler om obligatorisk prøvelse af en udvisning, der finder sted i forbindelse med ændring af en foranstaltningsdom, bør præciseres. Menneskerettighedsdomstolen anfører således, at det ved en prøvelse efter udlændingelovens § 50 a ikke er tilstrækkeligt, at de nationale domstole foretager en vurdering af udlændingens helbredsmæssige tilstand, idet der også vil skulle foretages en fuld prøvelse af, om opretholdelsen af en udvisning vil være i strid med EMRK artikel 8 og i den forbindelse inddrage alle relevante kriterier, som Menneskerettighedsdomstolen lægger vægt på i sin praksis efter EMRK artikel 8, herunder bl.a. Maslov-kriterierne.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer på den baggrund, at de danske regler bør bringes i overensstemmelse hermed, således at det fremover tydeligt vil fremgå af lovgivningen, at domstolene også skal foretage en vurdering af, om udvisningen skal ophæves grundet væsentlige ændringer i udlændingens samlede forhold, jf. udlændingelovens § 26.

Det foreslås således at ændre udlændingelovens § 50 a, med henblik på at tydeliggøre, at domstolene i forbindelse med den obligatoriske prøvelse af en udvisning, som finder sted samtidig med en afgørelse efter straffelovens § 72 om ændring af en foranstaltningsdom, ikke alene skal lægge vægt på udlændingens helbredsmæssige tilstand, idet der også skal lægges vægt på, om der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens samlede forhold.

Domstolene vil som hidtil skulle foretage en vurdering af, hvorvidt udsendelsen af en udlænding med psykisk sygdom er i strid med bl.a. EMRK artikel 3, jf. udlændingelovens § 50 a. Taler udlændingens helbredsmæssige tilstand afgørende imod, at udsendelse finder sted, vil udvisningen skulle ophæves.

På baggrund af Menneskerettighedsdomstolens afgørelse i sagen Savran mod Danmark foreslås det, at udlændingelovens § 50 a ændres således, at det i bestemmelsen tydeliggøres, at domstolene i forbindelse med en prøvelse efter udlændingelovens § 50 a også skal foretage en vurdering af, hvorvidt der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, og om disse forhold bør føre til, at der skal ske ophævelse af udvisningen, jf. § 26.

Efter gældende regler indebærer det, at vurderingen skal ske efter de i udlændingelovens § 26, stk. 1, opregnede hensyn, hvis udlændingen er udvist efter udlændingelovens § 25 c (religiøse forkyndere). Er udlændingen derimod udvist efter udlændingelovens §§ 22-24, skal vurderingen foretages i medfør af udlændingelovens § 26, stk. 2, og udvisningen vil således skulle ophæves, hvis opretholdelse af udvisningsafgørelsen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. dog udlændingelovens § 26 b.

Domstolene vil i denne vurdering bl.a. skulle inddrage den begåede kriminalitets art og grovhed, den forløbne tid efter den begåede kriminalitet, om der er risiko for, at udlændingen vil begå ny kriminalitet, udlændingens helbredsmæssige forhold, herunder om der er sket bedring i udlændingens forhold, tiden siden den begåede kriminalitet, udlændingens familiemæssige situation, tilknytningen til Danmark og det land udlændingen udvises til, indrejseforbuddets længde m.v., jf. Savran mod Danmark, præmis 192-199. Det bemærkes dog, at der i forbindelse med den samlede proportionalitetsafvejning alene kan lægges begrænset vægt på karakteren og grovheden af kriminaliteten, hvis udlændingen led af psykisk sygdom på tidspunktet for den begåede kriminalitet, og derfor var uegnet til straf i medfør af straffelovens § 16, jf. Savran mod Danmark, præmis 194.

2.7. Varigheden af indrejseforbud

2.7.1. Gældende ret

2.7.1.1. Udlændingelovens § 32 om indrejseforbud

Efter udlændingelovens § 32, stk. 1, skal der fastsættes et indrejseforbud i en række tilfælde, herunder bl.a. hvis en udlænding udvises som følge af dom for et strafbart forhold.

Et indrejseforbud indebærer, at udlændingen ikke uden tilladelse på ny må indrejse og opholde sig på det i afgørelsen fastsatte område.

For udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, kan der alene fastsættes et indrejseforbud, hvis den pågældende er udvist af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, jf. udlændingelovens § 32, stk. 2, og indrejseforbuddet gælder alene her i landet.

Et indrejseforbud, der meddeles i forbindelse med udvisning ved dom, er en følge af, at udlændingen udvises. Som udgangspunkt fastsættes varigheden af indrejseforbuddet på baggrund af nogle på forhånd fastsatte, generelle kriterier. Varigheden er nærmere reguleret i udlændingelovens § 32, stk. 4. Varigheden af indrejseforbuddet fastsættes som udgangspunkt på baggrund af længden af den konkret idømte straf. I visse tilfælde er indrejseforbuddet i forbindelse med udvisning ved dom for strafbart forhold imidlertid knyttet til konkret oplyste lovovertrædelser.

Der kan i medfør af udlændingelovens § 32, stk. 5, nr. 1, meddeles et indrejseforbud af kortere varighed, hvis udlændingen udvises ved dom efter udlændingelovens §§ 22-24, og et indrejseforbud af den varig-

hed, der følger af stk. 4, vil indebære, at udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Det er således alene i tilfælde, hvor varigheden af et indrejseforbud vil have selvstændig og afgørende betydning for, om udvisning vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, at der kan meddeles indrejseforbud af kortere varighed. Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 469 af 14. maj 2018, som trådte i kraft den 16. maj 2018, og finder ikke anvendelse på lovovertrædelser begået før lovens ikrafttræden, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 156 som fremsat, side 21.

Ved vurderingen af, om udvisning med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, er bl.a. EMRK artikel 8 om retten til respekt for privatliv og familieliv relevant. Af bemærkningerne til udlændingelovens § 32, stk. 5, fremgår det, at det af Menneskerettighedsdomstolens praksis kan udledes, at Menneskerettighedsdomstolen som et af de elementer, der indgår i vurderingen af, om en udvisning er i strid med EMRK artikel 8, lægger vægt på, om indrejseforbuddet er meddelt for bestandig eller tidsbegrænset, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 156 som fremsat, side 15.

Endvidere fremgår det af bemærkningerne til bestemmelsen, at det er forudsat, at domstolene af egen drift skal påse, om et indrejseforbud meddelt med den varighed, der følger af loven, medfører, at udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, og om dette kan imødegås ved at meddele et indrejseforbud af kortere varighed, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 156 som fremsat, side 22.

2.7.1.2. Praksis fra Menneskerettighedsdomstolen

Menneskerettighedsdomstolen har i en række domme – som ét blandt flere elementer – tillagt længden af et indrejseforbud betydning ved proportionalitetsafvejningen, herunder om indrejseforbuddet er meddelt tidsbegrænset eller for bestandig.

I *Gomes mod Sverige* (appl. no. 34566/04), afvisningsbeslutning af 7. februar 2006, talte tidsbegrænsningen af indrejseforbuddet – som ét blandt flere elementer – for, at udvisningen var proportional efter EMRK artikel 8. Klager var idømt fængsel i halvandet år for systematisk og grov mishandling af sin ægtefælle og som følge heraf meddelt et indrejseforbud i 7 år. Menneskerettighedsdomstolen udtalte bl.a. om indrejseforbuddet, at klageren efter en årrække på ny kunne ansøge om visum eller anden opholdstilladelse til Sverige, hvor klagerens datter boede, og at udvisningen, uanset at den medførte implikationer for klagerens familieliv, ikke umuliggjorde et fortsat forhold mellem klageren og hans datter.

I storkammerafgørelsen i sagen *Üner mod Holland* (appl. no. 46410/99), dom af 18. oktober 2006, talte tidsbegrænsningen af indrejseforbuddet – som ét blandt flere elementer – ligeledes for, at udvisning var proportional efter EMRK artikel 8. Klager var idømt syv års fængsel for bl.a. drab. Klagers opholdstilladelse blev som følge heraf inddraget, og klager blev meddelt et indrejseforbud i 10 år. Menneskerettighedsdomstolen fandt, at udvisning var i overensstemmelse med EMRK artikel 8, og udtalte bl.a., at indrejseforbuddet var endnu mere indgribende end inddragelsen af klagers opholdstilladelse, idet det umuliggjorde selv korte besøg til Holland. Menneskerettighedsdomstolen fandt dog, at indrejseforbuddet var proportionalt under hensyn til den begåede kriminalitet, og idet indrejseforbuddet var begrænset til 10 år (præmis 65).

Af nyere dato kan nævnes to domme fra den 12. januar 2021, *Khan mod Danmark* (appl. no. 26947/19) og *Munir Johana mod Danmark* (appl. no. 56803/18). I den ene sag var klager født i Danmark og i den anden var klager kommet til Danmark som 4-årig. Begge klagere var tidligere straffet adskillige gange for grov kriminalitet. Begge klagere var endvidere idømt kortere frihedsstraffe – henholdsvis tre og seks måneders fængsel – og som følge heraf udvist med et indrejseforbud i 6 år. Menneskerettighedsdomstolen fandt, at udvisning var i overensstemmelse med EMRK artikel 8, og henviste bl.a. til, at

indrejseforbuddets længde indgår i afvejningen af, om en udvisning er i overensstemmelse med EMRK artikel 8 (præmis 79 i Khan mod Danmark og præmis 63 i Munir Johana mod Danmark).

Som eksempel på en sag, hvor det forhold, at et indrejseforbud var meddelt for bestandig – som ét blandt flere elementer – talte imod, at udvisning var proportional, kan nævnes sagen Radovanovic mod Østrig (appl. no. 38544/97), dom af 22. april 2004. Klager var idømt 30 måneders fængsel, hvoraf 24 måneder var gjort betinget, for kvalificeret røveri og indbrudstyveri samt for to tilfælde af forsøg på indbrudstyveri. Klager var som følge heraf udvist med et indrejseforbud for bestandig. Menneskerettighedsdomstolen statuerede krænkelse af EMRK artikel 8 og udtalte bl.a., at et indrejseforbud for bestandig var uproportionalt, og at et tidsbegrænset indrejseforbud havde været tilstrækkeligt (præmis 37).

En anden sag, hvor det forhold, at et indrejseforbud var meddelt for bestandig – som ét blandt flere elementer – talte imod, at udvisningen var proportional, kan nævnes sagen Keles mod Tyskland (appl. no. 32231/02), dom af 27. oktober 2005. Menneskerettighedsdomstolen statuerede i denne sag krænkelse af EMRK artikel 8. Menneskerettighedsdomstolen konkluderede, at en udvisning af klager som sådan ville være proportional, men at et indrejseforbud for bestandig ville udgøre en krænkelse af EMRK artikel 8 (præmis 66).

Herudover kan nævnes sagerne Ezzouhdi mod Frankrig (appl. no. 47160/99), dom af 13. februar 2001, Bousarra mod Frankrig (appl. no. 25672/02), dom af 23. september 2010, og Yilmaz mod Tyskland (appl. no. 52853/99), dom af 17. april 2003.

Af nyere dato kan endvidere nævnes sagen Abdi mod Danmark (appl. no. 41643/19), dom af 14. september 2021, hvor Menneskerettighedsdomstolen henviste til, at indrejseforbuddets længde er et af de elementer, som Menneskerettighedsdomstolen i sin praksis lægger vægt på ved vurderingen af, om en udvisning er proportional (præmis 38). Klager var kommet til Danmark som 4-årig, og havde ved afgørelsen haft ca. 20 års lovligt ophold. Klager var idømt to et halvt års fængsel navnlig for besiddelse af et skarpladt skydevåben, og som følge heraf udvist med et indrejseforbud for bestandig. Til trods for, at Menneskerettighedsdomstolen i sagen isoleret set anerkendte, at de danske domstole havde foretaget en grundig vurdering af, om der forelå tungtvejende grunde for udvisning, statuerede Menneskerettighedsdomstolen krænkelse af EMRK artikel 8. Menneskerettighedsdomstolen udtalte i den forbindelse bl.a., at sagens samlede omstændigheder, kombineret med at klageren var udvist med et indrejseforbud for bestandig, gjorde at udvisningen ikke var proportional (præmis 44). Menneskerettighedsdomstolen henviste i den forbindelse bl.a. til, at klagers tilknytning til hjemlandet var stort set ikke-eksisterende, at klager som voksen ikke havde begået betydelig kriminalitet, og at klager ikke tidligere havde modtaget en advarsel om udvisning eller var tildelt en betinget udvisning.

I sagen Savran mod Danmark (appl. no. 57467/15), dom af 7. december 2021, var klager kommet til Danmark som 6-årig. Klager blev idømt en foranstaltningsdom for grov kriminalitet og blev samtidig udvist med et indrejseforbud for bestandig. I forbindelse med en obligatorisk prøvelse af udvisningen, som fandt sted ved klagers udskrivning fra psykiatrisk hospital (ændring af den idømte foranstaltningsdom), blev klagers udvisning opretholdt under henvisning til, at udsendelse af klager ikke var i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Menneskerettighedsdomstolen forholdt sig i sagen ikke til den oprindelige udvisning, men alene til den efterfølgende prøvelse af udvisningen. Menneskerettighedsdomstolen statuerede, at der i forbindelse med den efterfølgende prøvelse af udvisningen, var sket en krænkelse af EMRK artikel 8 og udtalte bl.a., at klagers mulighed for at indrejse på baggrund af det meddelte indrejseforbud forekom teoretisk, og at klager derfor ikke havde udsigt til at kunne indrejse på et senere tidspunkt. Menneskerettighedsdomstolen bemærkede endvidere, at længden af det meddelte indrejseforbud også vil skulle indgå i en proportionalitetsafvejning, der finder sted ved en senere prøvelse af udvisningen. Menneskerettighedsdomstolen påpegede i den henseende, at den danske lovgivning ved

en prøvelse efter udlændingelovens § 50 a, stk. 1, ikke indeholdt mulighed for at prøve og eventuelt nedsætte varigheden af det indrejseforbud, der blev meddelt ved den oprindelige udvisning (præmis 199-200).

2.7.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I de gældende regler i udlændingeloven fremgår det ikke direkte af ordlyden, om domstolene i forbindelse med en efterfølgende prøvelse af en udvisning kan forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud med henblik på at kunne opretholde en udvisning, der ellers ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. I tilfælde, hvor varigheden af et indrejseforbud kan være afgørende for, om en udvisning vil kunne opretholdes, er det forbundet med tvivl, om der efter de gældende regler altid vil skulle ske ophævelse af udvisningen.

På baggrund af Menneskerettighedsdomstolens seneste afgørelser i *Abdi mod Danmark* af 14. september 2021 og i *Savran mod Danmark* af 7. december 2021 er det Udlændinge- og Integrationsministeriet vurdering, at der skal skabes udtrykkelig lovhjemmel til at kunne forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud i forbindelse med en senere prøvelse af, om en udvisning skal ophæves.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at varigheden af et indrejseforbud som det helt klare udgangspunkt ikke i sig selv medfører, at opretholdelse af en udvisning vil være uproportional. Der kan dog være tilfælde, hvor et indrejseforbud af en bestemt varighed – f.eks. hvor det er meddelt for bestandig som i sagerne *Abdi mod Danmark* og *Savran mod Danmark* – er afgørende for, om udvisningen vil kunne opretholdes uden med sikkerhed at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse bør domstolene have mulighed for at kunne forkorte varigheden af et allerede meddelt indrejseforbud for dermed at kunne opretholde en udvisning, som ellers med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. På den måde sikres det, at varigheden af et indrejseforbud ikke i sig selv står i vejen for, at en udvisning af en udlænding kan opretholdes inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder således, at en udvisning i videst muligt omfang skal opretholdes. Der bør på den baggrund være mulighed for at forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud, hvis dette medfører, at udvisningen kan opretholdes.

Muligheden for at forkorte varigheden af et allerede meddelt indrejseforbud vil kunne anvendes, hvor varigheden af det meddelte indrejseforbud er af afgørende betydning for, om udvisningen vil kunne opretholdes i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Dette vil betyde, at domstolene i nogle tilfælde vil kunne opretholde en udvisning ved i stedet at forkorte varigheden af et allerede meddelt indrejseforbud.

Det foreslås derfor at indføre en adgang til at forkorte varigheden af et allerede meddelt indrejseforbud i forbindelse med en domstolsprøvelse af, om en udvisning skal ophæves.

Ændringen vil gælde i alle tilfælde, hvor en udlænding skal have eller har mulighed for at få prøvet spørgsmålet om ophævelse af udvisningen. Der vil således være mulighed for at forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud ved en prøvelse efter udlændingelovens § 50, som er en prøvelse af udvisningen, der kan finde sted forud for effektueringen af udvisningen. Der vil endvidere være mulighed for at forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud ved en prøvelse af udvisningen efter udlændingelovens § 50 a, som er en obligatorisk prøvelse i tilfælde, hvor udlændingen er idømt en foranstaltningsdom. Der vil endelig være mulighed for at forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud ved en prøvelse af

udvisningen efter udlændingelovens § 50 b, som er en obligatorisk prøvelse forbeholdt udlændinge omfattet af EU-reglerne.

Forslaget indebærer, at domstolene i forbindelse med en prøvelse efter udlændingelovens §§ 50-50 b vil kunne opretholde en udvisning ved at forkorte det indrejseforbud, som udlændingen blev meddelt i forbindelse med den oprindelige udvisning. I de tilfælde, hvor domstolene kan opretholde en udvisning uden at forkorte indrejseforbuddet, vil indrejseforbuddet ikke skulle forkortes. Det forudsættes, at domstolene alene vil skulle forkorte indrejseforbuddet, hvis varigheden af det meddelte indrejseforbud er afgørende for, om udvisningen kan opretholdes uden med sikkerhed at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Forslaget indebærer endvidere, at domstolene i forbindelse med en domstolsprøvelse af, om en udvisning skal opretholdes, af egen drift vil skulle påse, om et allerede meddelt indrejseforbud efter udlændingelovens § 32, stk. 1 eller stk. 2, jf. stk. 4, vil medføre, at udvisning med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, og om dette vil kunne imødegås ved at forkorte varigheden af det meddelte indrejseforbud.

2.8. Prøvelse af en udvisning grundet væsentlige ændringer i udlændingens forhold

2.8.1. Gældende ret

Udlændinge kan udvises af Danmark bl.a. ved dom for strafbart forhold, hvor udlændingen idømmes betinget eller ubetinget frihedsstraf.

Med frihedsstraf sidestilles anden strafferetlig retsfølge, som indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, f.eks. dom til forvaring, dom til anbringelse i hospital for sindslidende og ungdomssanktion.

En afgørelse om udvisning træffes i to led. Først vurderes det, om det kriminelle forhold kan begrunde udvisning efter reglerne herom i udlændingelovens kapitel 4. Er dette tilfældet, vurderes det konkret, om der er forhold, der taler imod udvisning. Denne vurdering tager udgangspunkt i udlændingelovens § 26.

Efter udlændingelovens § 26, stk. 1, skal der ved afgørelse om udvisning efter §§ 25 a-25 c tages hensyn til, om udvisningen må antages af virke særligt belastende på grund af udlændingens konkrete forhold.

I bl.a. sager om udvisning ved dom på grund af kriminalitet efter udlændingelovens §§ 22-24 tager vurderingen udgangspunkt i udlændingelovens § 26, stk. 2.

Efter udlændingelovens § 26, stk. 2, skal en udlænding altid udvises efter §§ 22-24 og 25, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. dog § 26 b. Bestemmelsen i § 26 b indeholder en særlig regel, hvorefter udvisning af udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, kun kan ske i overensstemmelse med de principper, der efter EU-reglerne gælder for begrænsning af retten til fri bevægelighed.

Udlændingelovens § 26, stk. 2, blev ved lov nr. 469 af 14. maj 2018 (Skærpede regler om udvisning af kriminelle udlændinge) nyaffattet med henblik på i bemærkningerne – med udgangspunkt i praksis fra Menneskerettighedsdomstolen om retten til respekt for privat- og familielivet i EMRK artikel 8 – at fastlægge retningslinjer for, hvornår kriminelle udlændinge i almindelighed kan udvises, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 156 som fremsat, side 26.

Det fremgår af Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 156 som fremsat, side 4 ff, at Menneskerettighedsdomstolen har opstillet en række kriterier, Maslov-kriterierne, der indgår ved proportionalitetsvurderingen, og som er afgørende for vurderingen af, om udvisning vil være i strid med EMRK artikel 8, jf. ovenfor i afsnit 2.6.1.3.1. I denne vurdering indgår bl.a. kriminalitetens art og grovhed, hvor Menneske-

rettighedsdomstolen ser med alvor på f.eks. salg af narko, drab, voldelig overfald, brug af skydevåben, røveri, voldtægt, seksuelt misbrug af børn samt de typer af kriminalitet i øvrigt, der er rettet mod andres fysiske integritet. Derudover indgår eventuelt tidligere kriminalitet og straffens længde, varigheden af udlændingens ophold i bopælslandet, tiden efter den begåede kriminalitet, og den pågældendes adfærd i denne periode, udlændingens familiesituation, om ægtefællen havde kendskab til kriminaliteten, da forholdet blev etableret, om udlændingen har børn, børnenes interesser og fastheden af sociale, kulturelle og familiemæssige bånd med værtslandet og med modtagerlandet, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 156 som fremsat, side 5 og 26-27.

Udlændingelovens § 26, stk. 2, skal anvendes i overensstemmelse med de danske myndigheders pligt til i forbindelse med en afgørelse om udvisning at inddrage de hensyn, der følger af Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK artikel 8.

Hvis en udvisning ved dom ikke er iværksat, kan en udlænding, som påberåber sig, at der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, begære spørgsmålet om udvisningens ophævelse indbragt for retten ved anklagemyndighedens foranstaltning, jf. udlændingelovens § 50, stk. 1, 1. pkt. Begæring herom kan fremsættes tidligst 6 måneder før og skal fremsættes senest 2 måneder før, udvisningen kan forventes iværksat, jf. udlændingelovens § 50, stk. 1, 2. pkt. Fremsættes begæringen senere, kan retten beslutte at behandle sagen, såfremt fristoverskridelsen må anses for undskyldelig, jf. udlændingelovens § 50, stk. 1, 3. pkt.

Udlændingelovens § 50, stk. 1, sikrer en udvist udlænding adgang til ved domstolene at få prøvet betydningen af ændringer i udlændingens forhold, der er indtrådt efter beslutningen om udvisning, og som – hvis de havde foreligget på tidspunktet for afgørelsen om udvisning – kunne have ført til et andet resultat.

Det er en betingelse, at udvisningen ikke er iværksat, og at der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens personlige forhold, jf. Folketingstidende 1982-83, tillæg A, spalte 2060.

Ved afgørelse af, om en udlændings forhold kan anses for at være væsentligt ændret, skal der ligesom ved den oprindelige beslutning om udvisning foretages en vurdering af, om de i udlændingelovens § 26 opregnede hensyn findes at burde føre til en ophævelse af udvisningsafgørelsen, jf. Folketingstidende 1982-83, tillæg A, spalte 2060.

Efter de gældende regler indebærer det, at vurderingen skal ske efter de i udlændingelovens § 26, stk. 1, opregnede hensyn, hvis udlændingen er udvist efter udlændingelovens § 25 c (religiøse forkyndere).

Er udlændingen derimod udvist efter udlændingelovens §§ 22-24, skal vurderingen foretages i medfør af udlændingelovens § 26, stk. 2, hvorefter udvisningen alene kan ophæves, hvis udvisningen med sikkerhed er i strid med Danmarks internationale, herunder EMRK artikel 8, jf. dog § 26 b. I denne vurdering kan udlændingens helbredsmæssige eller familiemæssige forhold bl.a. indgå, herunder om udlændingen har en ægtefælle/samlever, om udlændingen har (fået) børn m.v., og kan efter omstændighederne føre til ophævelse af en udvisning. Som eksempler fra retspraksis kan nævnes:

U 2012.1776 H: En udlænding på tålt ophold, der var udvist og idømt 2 års fængsel, fik ophævet sin udvisning under henvisning til, at udlændingen under det tålte ophold havde fået et barn med sin tidligere ægtefælle, som han boede med i det omfang han kunne, og idet barnet havde været udsat for en alvorlig trafikulykke.

U 2012.820 Ø: Omvendt kunne der ikke ske ophævelse af udvisningen for en udlænding, der var udvist

og idømt 8 års fængsel, selvom hans børn efterfølgende havde erhvervet dansk statsborgerskab, og selvom udvisningen vanskeliggjorde familielivet.

U 2016.1051 Ø: En udlænding fik ophævet sin udvisning, idet udlændingen efter udvisningsdommen var blevet diagnosticeret med paranoid skizofreni. Landsretten lagde vægt på, at udlændingen havde et vedvarende behandlingsbehov, at han i øjeblikket var velbehandlet med depotmedicin, og at der var risiko for, at han kunne udvikle en psykotisk tilstand og blive til fare for sig selv eller andre, hvis behandlingen blev afbrudt.

Er udvisningen sket efter udlændingelovens §§ 22-24, ses domstolene – udover at inddrage de hensyn, der er opregnet i udlændingelovens § 26, stk. 1 – at lægge vægt på kriminalitetens grovhed, straffens længde, hvor lang tid der er forløbet siden afgørelsen om udvisning samt længden af det meddelte indrejseforbud, herunder om indrejseforbuddet ville være udløbet, hvis udlændingen var blevet udsendt efter at have afsonet sin frihedsstraf.

Begæringen om prøvelse af ophævelsen af udvisningsafgørelsen kan tidligst fremsættes 6 måneder og senest 2 måneder før, udvisningen kan forventes iværksat. I praksis har det dog været antaget, at udlændinge på tålt ophold har kunnet begære spørgsmålet om ophævelse af udvisningen indbragt for retten, selvom der ikke har været udsigt til, at udsendelsen kunne iværksættes. Højesteret fandt således i den tidligere omtalte dom U 2012.1776 H, at der kunne ske ophævelse af udvisningen, selvom udlændingen var på tålt ophold, og hvor der på den baggrund ikke var udsigt til, at udvisningen kunne effektueres. Der henvises endvidere til følgende eksempler fra retspraksis: U 2012.820 Ø og TfK 2017.491 V.

Overskrides den fastsatte frist vil spørgsmålet om ophævelse af udvisningen fortsat kunne indbringes, såfremt fristoverskridelsen må anses for at være undskyldelig, f.eks. på grund af sygdom eller lignende grunde, som ikke kan lægges udlændingen til last, jf. Folketingstidende 1997-1998, 2. samling, tillæg A, side 1586.

I bemærkningerne til udlændingelovens § 50 er det forudsat, at der alene er adgang til én retlig prøvelse af udvisningsafgørelsen, jf. Folketingstidende 1997-98, 2. samling, tillæg A, side 1565. Domstolene har imidlertid i nogle sager givet tilladelse til mere end én retlig prøvelse, f.eks. hvor en udlænding er på tålt ophold, og hvor domstolene har fundet, at en nægtelse af en udvisnings prøvelse kan være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, mens domstolene i andre tilfælde har afvist en begæring under henvisning til, at der alene er adgang til en prøvelse.

Som eksempler fra retspraksis kan nævnes:

U 2008.596 V: I en kendelse af 14. november 2007 fra Vestre Landsret vedrørende en udlænding, der i 2005 blev udvist for bestandig, og hvor udsendelsen tidligst kunne forventes iværksat i 2009, fandt landsretten, at en prøvelse i medfør af udlændingelovens § 50, stk. 1, ikke opfyldte den tidsmæssige betingelse af hensyn til begrænsningen af prøvelsesadgangen til én prøvelse, hvorfor landsretten afviste anmodningen om prøvelse af spørgsmålet om udvisningens ophævelse.

U 2018.384 Ø: I en kendelse af 6. september 2017 fra Østre Landsret vedrørende en ghanesisk statsborger der i 2013 var blevet udvist af Danmark, vurderede landsretten, hvorvidt udlændingen havde mulighed for at fremsætte en begæring om prøvelse af udvisningen både ved anmodningen, og når udsendelsen ville være nærtstående. Landsretten anførte i den forbindelse, at retssikkerhedsgarantien i prøvelsesadgangen består i, at alle ændringer i udlændinges forhold, som eventuelt vil kunne begrunde en ændret vurdering, er prøvet på tidspunktet for udsendelsen, og at prøvelsen derfor bør ligge så tæt som muligt på udsendelsestidspunktet, således at der ikke opstår retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved, at der alene bliver

adgang til én prøvelse efter § 50. Henset til, at det var uvist, hvornår udlændingen skulle udsendes, fandt landsretten, at udlændingen ikke havde krav på at få prøvet spørgsmålet om udvisningens ophævelse.

U 2020.457 V: I en kendelse af 8. november 2019 fra Vestre Landsret vedrørende en libanesisk statsborger på tålt ophold, der allerede én gang havde fået prøvet spørgsmålet om udvisningens ophævelse, var spørgsmålet, om udlændingen kunne få en fornyet prøvelse af udvisningen, eller om en fornyet prøvelse først kunne ske i forbindelse med, at udvisningen kunne forventes iværksat. Landsretten anførte i den forbindelse, at der efter bemærkningerne til loven alene er forudsat én prøvelse, men at bemærkningerne til loven ikke forholder sig til en situation, hvor udsendelse ikke forventes at kunne iværksættes inden for en overskuelig fremtid, eller om udsendelse overhovedet vil kunne ske. Landsretten anførte endvidere, at der må kræves særlig klar hjemmel til af formelle grunde at afskære en udlænding fra at få foretaget en fornyet prøvelse af udvisningen i tilfælde, hvor prøvelsen vil være udelukket i en uoverskuelig fremtid, eller hvor det er uvist, om udsendelse overhovedet kan iværksættes. Landsretten fandt på den baggrund, at en prøvelse ikke burde være udelukket efter udlændingelovens § 50, stk. 1.

U. 2000.2406 H: Ved Højesterets kendelse af 7. september 2000 fik en iransk statsborger afvist sin begæring om at få udvisningen prøvet. Udlændingen havde opnået asyl i Danmark i 1989, og han blev senere meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse. I 1997 blev udlændingen udvist for bestandig i medfør af udlændingelovens § 22, nr. 4, idet han havde begået narkotikakriminalitet. Udlændingen begærede efterfølgende spørgsmålet om ophævelse af udvisningsafgørelsen indbragt for retten efter udlændingelovens § 50, men anmodningen blev ikke imødekommet. Sagen blev på ny søgt prøvet efter udlændingelovens § 50, men Højesteret fastslog, at spørgsmålet om udvisningens ophævelse alene kunne prøves én gang inden effektueringen af udvisningen. Sagen blev herefter påklaget til Menneskerettighedsdomstolen, som fandt, at gennemførelsen af udvisningen ville være strid med EMRK artikel 8, jf. Amrollahi mod Danmark af 11. juli 2002, (appl. no. 56811/00). Klager var, som anført, kommet til Danmark i 1989. Han blev i 1997 idømt 3 års fængsel og udvist for bestandig. På tidspunktet for dommens afsigelse havde klager ét barn med en dansk kvinde, som han havde været kæreste med siden 1992. Klager blev gift med sin ægtefælle kort tid inden udvisningsdommen, og de blev forældre til et andet barn i 2001. Menneskerettighedsdomstolen fandt i sagen, at udvisningen udgjorde et indgreb i strid med EMRK artikel 8, herunder bl.a. på grund af klagers tilhørsforhold til Iran og det forhold, at hans danske ægtefælle og børn ikke kunne forventes at flytte til Iran med klager, jf. præmis 38-44.

At domstolene i nogle tilfælde vil skulle give tilladelse til mere end én retlig prøvelse kan således formentlig udledes af dommen Amrollahi mod Danmark, idet der kan være tilfælde, hvor en udlænding allerede har fået prøvet udvisningen efter udlændingelovens § 50, men hvor det kan være nødvendigt med en fornyet prøvelse af udvisningen, hvis der er en formodning for, at udvisningen er i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

2.8.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Udlændingelovens § 50 giver under visse omstændigheder en udlænding mulighed for at få prøvet en udvisning, hvis udvisningen ikke er iværksat, og hvis der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold. Der er tale om en begrænset prøvelsesadgang, og prøvelsen kan alene ske efter nogle nærmere fastsatte frister, som ligger forud for effektueringen af udvisningen.

Retspraksis vedrørende udlændingelovens § 50 giver imidlertid anledning til at overveje, hvorvidt ordningen om adgangen til én retlig prøvelse af en udvisnings ophævelse medfører, at en udvisning ikke i alle nødvendige tilfælde vil kunne prøves i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Efter udlændingelovens § 50, stk. 1, er der således kun adgang til én retlig prøvelse, men efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse vil der kunne forekomme tilfælde, hvor en udlænding allerede én

gang har fået prøvet og opretholdt sin udvisning efter udlændingelovens § 50, men hvor der efterfølgende indtræffer sådanne ændringer i udlændingens forhold, at Danmarks internationale forpligtelser tilsiger, at udvisningen bør ophæves. Der henvises i den forbindelse til afsnit 2.8.1. Efter gældende ret er det ikke helt klart, om udlændingen i den situation vil være sikret muligheden for at få prøvet sine rettigheder efter Danmarks internationale forpligtelser. Efter bestemmelsens ordlyd vil f.eks. en udlænding på tålt ophold desuden være udelukket fra at kunne begære spørgsmålet om udvisningens opretholdelse indbragt for retten, henset til der ikke er udsigt til udsendelse, men prøvelsen forekommer i praksis under henvisning til Danmarks internationale forpligtelser, jf. bl.a. U 2012.1776 H.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at bestemmelsen udtrykkeligt bør tage højde for de situationer, hvor en udlænding ikke opfylder de i bestemmelsen fastsatte frister, men hvor der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, således at en opretholdelse af udvisningen vil kunne være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Adgangen til at få prøvet en afgørelse om udvisning efter udlændingelovens § 50 bør efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse fortsat være yderst begrænset. En udlænding, der er udvist, skal som det helt klare udgangspunkt udrejse af landet, så snart udvisningen kan iværksættes. Dette gælder også for udlændinge på tålt ophold eller andre udlændinge, hvor der ikke er udsigt til udsendelse. Det er på den baggrund ministeriets opfattelse, at der som udgangspunkt fortsat kun skal være adgang til én retlig prøvelse, og at denne skal ske i overensstemmelse med de frister, der allerede fremgår af de gældende regler – dvs. kort tid før effektueringen af udvisningen. At prøvelsen fortsat skal ske i overensstemmelse med de fastsatte frister er med til at sikre, at prøvelsen ikke anvendes som et middel til at modvirke effektueringen af udsendelsen.

Der vil imidlertid kunne opstå situationer, hvor en fortsat opretholdelse af en udvisningsafgørelse med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, men hvor udlændingen ikke opfylder de frister, der følger af bestemmelsen. Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at lovgivningen tydeligt bør tage højde for de situationer.

Det foreslås derfor, at adgangen til at få prøvet en domsudvisning efter udlændingelovens § 50 fortsat vil skulle være yderst begrænset. Udgangspunktet vil således være, at der fortsat kun vil være adgang til én retlig prøvelse, og at dette vil skulle ske i overensstemmelse med de frister, der er fastsat i udlændingelovens § 50, stk. 1, 2. pkt. Dette indebærer, at begæringen om fornyet prøvelse tidligst vil kunne fremsættes 6 måneder og senest 2 måneder før udvisningen vil kunne forventes iværksat.

På baggrund af retspraksis og for at sikre at Danmark fortsat overholder sine internationale forpligtelser foreslås det imidlertid, at det i udlændingelovens § 50 tydeliggøres, at en udlænding, hvis der foreligger ganske særlige grunde, vil kunne få prøvet spørgsmålet om udvisningens ophævelse, selvom udlændingen ikke opfylder fristerne for prøvelsen.

Formålet med forslaget er at tydeliggøre, at prøvelsen i medfør af udlændingelovens § 50 – uanset fristerne – vil kunne finde sted, hvis der foreligger væsentligt ændrede forhold, og hvor der er en formodning for, at opretholdelse af udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Formålet er således at sikre, at en udlænding, som af forskellige grunde ikke opfylder de tidsmæssige frister, men hvor der foreligger væsentligt ændrede forhold, vil kunne få prøvet en udvisning, hvis der er en formodning for, at opretholdelse af udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Det foreslåede indebærer, at i helt særlige tilfælde, hvor der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, vil en udlænding kunne få prøvet spørgsmålet om udvisningsafgørelsens ophævelse, selvom der ikke er udsigt til udsendelse, hvis der er en formodning for, at udvisningen på grund af udlændingens

ændrede forhold med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Det foreslåede indebærer endvidere, at en udlænding i helt særlige tilfælde vil kunne få prøvet spørgsmålet om udvisningsafgørelsens ophævelse, hvis der siden udvisningen er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, som gør, at der er en formodning for, at opretholdelse af udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, men hvor udlændingen ikke opfylder fristerne for at kunne få prøvet udvisningen. Det vil omfatte udlændinge, som af forskellige grunde ikke kan udsendes, navnlig udlændinge på tålt ophold eller udlændinge, hvor der af forskellige årsager foreligger udsendelseshindringer, og hvor udsendelsesmulighederne må anses for udtømte. Dette følger allerede af domspraksis, jf. afsnit 2.8.1. Det forhold, at det er usikkert eller ikke endeligt fastlagt, hvornår udsendelse kan finde sted, vil dog ikke i sig selv kunne føre til, at der foreligger ganske særlige grunde. Der skal således være en formodning for, at en fortsat opretholdelse af udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Det foreslåede indebærer endvidere, at der i ganske særlige tilfælde, forudsat at der foreligger væsentlige ændringer i udlændingens forhold, vil kunne meddeles mere end én prøveadgang, hvis der er en formodning for, at udvisningen – på grund af de ændrede forhold – med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Dette vil navnlig være relevant i sager, hvor udlændingen ikke kan udsendes, og hvor det er åbenbart, at der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold efter udlændingen fik spørgsmålet om udvisningens ophævelse prøvet. Det vil f.eks. kunne være, hvis der er sket væsentlige ændringer i udlændingens personlige forhold, herunder familiemæssige og helbredsmæssige forhold. Dette følger allerede af domspraksis, jf. afsnit 2.8.1.

Forslaget indebærer ikke en udvidelse af adgangen til at få prøvet spørgsmålet om en domsudvisning. Forslaget indebærer alene, at bestemmelsen bringes i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, således at der vil kunne ske ophævelse af en udvisning, hvor Danmarks internationale forpligtelser tilsiger dette.

Retten vil fortsat kunne afvise begæringen om prøvelse af en afgørelse om udvisning, hvis det er åbenbart, at der ikke er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold. Dette følger allerede af udlændingelovens § 50, stk. 2, 2. pkt.

2.9. Ophævelse af revisionsbestemmelsen vedrørende udlændingelovens § 29 c

2.9.1. Gældende ret

2.9.1.1. Revision af den nationale sanktionsliste og opmærksomhedslisten

Den nationale sanktionsliste blev indført med udlændingelovens § 29 c ved lov nr. 1743 af 27. december 2016 om ændring af udlændingeloven (Indførelse af en offentlig sanktionsliste over udenlandske forkyndere m.fl., som kan udelukkes fra at indrejse). Det følger af ændringslovens § 3, at udlændinge- og integrationsministeren i folketingsåret 2021-22 skal fremsætte forslag om revision af loven.

I forbindelse med revisionen skal der tages stilling til, om der fortsat er behov for den offentlige sanktionsliste over navngivne udenlandske forkyndere m.fl., som indføres med lovforslaget, og i tilknytning hertil den opmærksomhedsliste, som indføres administrativt. Endvidere skal der tages stilling til, om de bestemmelser, der blev indført og ændret med lovforslaget, skal ændres eller ophæves, jf. Udlændinge- og Integrationsudvalgets betænkning over lovforslaget, afgivet den 13. december 2016, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg B, side 2.

Det fremgår af betænkningen, at en offentlig, national sanktionsliste over navngivne udenlandske forkyndere m.fl. er en nyskabelse i dansk lovgivning, og at det derfor er hensigtsmæssigt efter et passende

tidsrum at overveje, om der fortsat er behov for en sanktionsliste og den opmærksomhedsliste, der indføres som et supplement hertil.

2.9.1.2. Betingelser for optagelse på den nationale sanktionsliste

Det følger af udlændingelovens § 29 c, stk. 1, at en udlænding kan optages på en liste (herefter den nationale sanktionsliste), hvis udlændingen virker som religiøs forkynder eller på anden måde udbreder en religion eller tro og hensynet til den offentlige orden i Danmark tilsiger, at udlændingen ikke bør have ophold her i landet. Optagelse på listen sker for 2 år og kan forlænges med 2 år ad gangen. En udlænding, som er omfattet af EU-reglerne, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3, eller har opholdstilladelse her i landet, kan ikke optages på listen.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at det umiddelbart vurderes, at der alene vil være tale om et begrænset antal udlændinge, der vil opfylde betingelserne for optagelse på den nationale sanktionsliste, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 48 som fremsat, s. 7.

2.9.1.2.1. Religiøse forkyndere m.fl.

Personkredsen omfattet af bestemmelsen er både ”officielle” forkyndere for et bestemt trossamfund, som f.eks. imamer, rabbinere, goder (præster i asatroen), brahmaner og præster, men også andre religiøse forkyndere og personer, der udbreder en religion eller tro, herunder missionærer. Det gælder, uanset om den pågældende tilhører en monoteistisk eller polyteistisk religion eller tro. Det afgørende er således, om den pågældendes aktiviteter har karakter af forkyndelse af et religiøst budskab eller udbredelse af en religion eller tro, og ikke f.eks. hvilken stilling, titel eller uddannelse den pågældende har.

Udover ”gudstjenester” og andre religiøse handlinger vil forkyndelse af et religiøst budskab eller udbredelse af en religion eller tro kunne omfatte f.eks. den undervisning eller oplæring, der finder sted på koranskoler, bibelskoler, i visse religiøse studiekredse mv. Derimod vil almindelig religionsundervisning, der ikke indeholder et forkyndende element, ikke være omfattet.

Personkredsen omfatter ikke personer, der virker inden for mere interesseprægede filosofiske eller politiske foreninger, der samler sig om andet end en guddom, f.eks. ateistiske eller rent spiritistiske sammenslutninger.

Det vil bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, om en udlænding virker som religiøs forkynder eller på anden måde udbreder en religion eller tro.

Der henvises til bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 48 som fremsat, s. 38-39.

2.9.1.2.2. Hensynet til den offentlige orden

Efter udlændingelovens § 29 c, stk. 1, 1. pkt., kan en udlænding optages på den nationale sanktionsliste, hvis hensynet til den offentlige orden i Danmark tilsiger, at udlændingen ikke bør have ophold her i landet. Den form for adfærd, som kan begrunde optagelse på sanktionslisten, kan bestå i ytringer, men også i andre handlinger. Adfærden kan både være udvist i udlandet eller i forbindelse med et tidligere ophold i Danmark.

Det er alene adfærd, der ses i sammenhæng med udlændingens virke som religiøs forkynder mv., der kan føre til optagelse på den nationale sanktionsliste, og den udviste adfærd skal give grund til at tro, at udlændingen ved indrejse og ophold i Danmark (fortsat) vil udgøre en trussel mod den offentlige orden.

Der vil i den forbindelse bl.a. kunne lægges vægt på tidspunktet for og grovheden af den udviste

adfærd. Ved vurderingen kan endvidere indgå formålet med tidligere rejser og rejsernes karakter, formålet med planlagte rejser, efterfølgende afstandtagen fra tidligere holdninger, antallet af episoder, hvor adfærden er udøvet og rejsemønstre mv.

Det vil bero på en konkret vurdering af den udviste adfærd i hvert enkelt tilfælde samt hensynet til den pågældendes religionsfrihed og ytringsfrihed, om hensynet til den offentlige orden i Danmark tilsiger, at udlændingen ikke bør have ophold her i landet.

Endvidere skal der være en vis sandsynlighed for, at udlændingen vil forsøge at indrejse i Danmark for, at den pågældende kan optages på den nationale sanktionsliste. Det vil bero på en konkret vurdering af de foreliggende omstændigheder, om der foreligger en sådan sandsynlighed. I vurderingen kan bl.a. indgå oplysninger om den pågældendes hidtidige rejsemønstre, herunder destinationerne for tidligere rejser, antallet af tidligere rejser og tidspunkterne for tidligere rejser, samt tilsvarende oplysninger om fremtidige rejser. Der vil f.eks. kunne foreligge en sådan sandsynlighed i relation til omrejsende religiøse forkyndere i Europa, ligesom der vil være en sådan sandsynlighed, hvis der er konkrete oplysninger, som peger på, at udlændingen vil forsøge at indrejse i Danmark eller et af Danmarks nabolande.

Der henvises til bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 48 som fremsat, s. 41.

Det bemærkes, at det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at grundlaget for optagelse på sanktionslisten almindeligvis vil være oplysninger, som er offentligt tilgængelige for eksempel via aviser, tv, hjemmesider og sociale medier på internettet, såsom f.eks. Twitter og Facebook, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 48 som fremsat, s. 13-14.

Udover offentligt tilgængelige udtalelser eller oplysninger om adfærd kan der være tale om f.eks. udtalelser fremsat i en lukket kreds, som er kommet til myndighedernes kendskab, og som kan videregives til udlændingemyndighederne og den person, der optages på listen. Der skal være tale om oplysninger, som kan fremlægges i forbindelse med sagen, og klassificerede oplysninger vil således ikke i praksis danne grundlag for optagelse på den nationale sanktionsliste.

Der henvises i øvrigt i det hele til bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 48 som fremsat.

2.9.1.2.3. Indrejseforbud

Efter udlændingelovens § 32, stk. 1, nr. 4, jf. stk. 4, nr. 10, meddeles en udlænding, der er optaget på den nationale sanktionsliste, et indrejseforbud til Danmark. Indrejseforbuddet gælder så længe udlændingen er optaget på listen. Indrejseforbuddet bortfalder, hvis udlændingen ophører med at være optaget på listen, eller hvis udlændingen af særlige grunde meddeles opholdstilladelse her i landet.

En udlænding, der er meddelt et indrejseforbud til Danmark, udelukkes samtidig fra at opnå opholdstilladelse i Danmark, medmindre særlige grunde taler derfor. Derudover vil en udlænding, der er optaget på den nationale sanktionsliste, som en konsekvens af indrejseforbuddet, kunne afvises ved grænsen og som udgangspunkt meddeles afslag på visum efter de gældende regler herom.

Udlændinge, der optages på den nationale sanktionsliste, kan opdateres i Kriminalregisteret med indrejseforbud, når der foreligger de oplysninger, der er nødvendige for opdateringen. Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at der antageligt vil være tilfælde, hvor der ikke vil foreligge de nødvendige oplysninger med henblik på opdatering i Kriminalregisteret, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 48 som fremsat, s. 19-20.

Efter udlændingelovens § 58 g, stk. 1, nr. 9, indberettes en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, desuden som uønsket i Schengeninformationssystemet (SIS II), hvis pågældende optages på den nationale sanktionsliste.

2.9.1.2.4. Partshøring

Det følger af udlændingelovens § 29 c, stk. 2, at ved afgørelse om optagelse af en udlænding på den liste, der er nævnt i stk. 1, finder forvaltningslovens § 19 om partshøring ikke anvendelse.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at en udlænding, der overvejes optaget på den nationale sanktionsliste, i almindelighed vil opholde sig uden for landet, hvorfor en partshøring oftere end ellers vil være forbundet med væsentlige vanskeligheder, f.eks. fordi udlændingens adresse er ukendt, og optagelsen på sanktionslisten ikke bør udsættes, til udlændingens adresse måtte blive kendt. Der vil endvidere være tilfælde, hvor formålet med optagelse på den nationale sanktionsliste, dvs. at forhindre udlændingen i at rejse ind i landet, vil forspildes, hvis der skal foretages partshøring med en vis frist for afgivelse af udtalelse, før udlændingen kan optages på den nationale sanktionsliste. Dette kan således være tilfældet, hvor konkrete oplysninger peger på, at en udlænding inden for den allernærmeste tid vil indrejse her i landet, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 48 som fremsat, side 15-16.

Bestemmelsen om at fravige forvaltningslovens § 19 om partshøring skal ses i sammenhæng med, at en afgørelse om optagelse på sanktionslisten skal genoptages på udlændingens begæring, jf. udlændingelovens § 29 c, stk. 5. I forbindelse med behandlingen af en genoptagelsesanmodning finder forvaltningslovens § 19 om partshøring anvendelse.

2.9.1.2.5. Offentliggørelse af afgørelsen

Det følger af udlændingelovens § 29 c, stk. 3, at optagelse af en udlænding på den liste, der er nævnt i stk. 1, optages som meddelelse i Statstidende. Optagelse af en udlænding på listen gælder fra tidspunktet for optagelse af meddelelse herom i Statstidende, medmindre optagelse på listen forud for dette tidspunkt er meddelt den pågældende udlænding.

Dette er en fravigelse af det forvaltningsretlige udgangspunkt om, at en afgørelse for at få retsvirkning meddeles adressaten, og skal ses i sammenhæng med, at en afgørelse om optagelse på den nationale sanktionsliste skal genoptages på udlændingens begæring, jf. udlændingelovens § 29 c, stk. 5. I forbindelse med behandlingen af en genoptagelsesanmodning vil afgørelsen i genoptagelsessagen blive meddelt individuelt til udlændingen og ledsaget af en begrundelse i overensstemmelse med forvaltningslovens regler herom, jf. herved forvaltningslovens § 22.

Det følger af udlændingelovens § 29 c, stk. 4, at den liste, der er nævnt i stk. 1, kan offentliggøres med oplysninger om navn, nationalitet, fødselsdato og opholdsland og med ansigtsfoto.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at den nationale sanktionsliste indeholder de oplysninger om navn og nationalitet, som kendes af udlændingemyndighederne, på de fysiske personer, som er optaget på listen. Personens fødselsdato, ansigtsfoto og opholdsland fremgår også af den nationale sanktionsliste, såfremt disse oplysninger er Udlændingestyrelsen bekendt. Sanktionslisten indeholder derimod ikke oplysninger om, hvilke forhold der konkret har begrundet optagelsen på listen. Listen vil derfor eksempelvis ikke indeholde oplysninger om mulige strafbare forhold eller oplysninger om, hvilken religion personen praktiserer, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 48 som fremsat, side 17.

Offentliggørelsen sker med det formål at sikre, at offentligheden får kendskab til, hvilke personer der er optaget på sanktionslisten.

2.9.1.2.6. Genoptagelse af afgørelse om optagelse på den nationale sanktionsliste

Det følger af udlændingelovens § 29 c, stk. 5, at efter anmodning fra udlændingen genoptager Udlændingestyrelsen sagen om at optage udlændingen på den liste, der er nævnt i stk. 1. En ansøgning om genoptagelse har ikke opsættende virkning.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at dette indebærer, at Udlændingestyrelsen skal genoptage og på ny realitetsbehandle sagen om optagelse på den nationale sanktionsliste, hvis udlændingen anmoder herom. Der er ikke krav om, at udlændingen begrundet anmodningen om genoptagelse eller fremkommer med nye faktiske eller retlige oplysninger af betydning for sagen, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 48 som fremsat, side 43.

Hvis Udlændingestyrelsen efter en genoptagelse af sagen fastholder afgørelsen om optagelse på den nationale liste, vil denne afgørelse kunne påklages til Udlændingenævnet efter udlændingelovens § 46 a, stk. 1.

Udlændingestyrelsen genoptager af egen drift en sag, hvis styrelsen måtte blive opmærksom på, at faktiske eller retlige forhold af betydning for sagen har ændret sig væsentligt, og der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet udfald, hvis oplysningerne havde foreligget i forbindelse med styrelsens oprindelige stillingtagen til sagen.

2.9.1.2.7. Opmærksomhedslisten

Som supplement til den nationale sanktionsliste er der administrativt indført en opmærksomhedsliste med navngivne omrejsende udenlandske religiøse forkyndere, som ikke kvalificerer til optagelse på sanktionslisten.

Opmærksomhedslisten anvendes til at skærpe myndighedernes opmærksomhed på og forhåndsviden om udlændinge, der er grund til at være særligt opmærksomme på i forbindelse med myndighedernes sagsbehandling. Opmærksomhedslisten kan – i modsætning til sanktionslisten – omfatte udlændinge, som er omfattet af EU-reglerne om fri bevægelighed mv.

Optagelse på opmærksomhedslisten medfører – i modsætning til optagelse på den nationale sanktionsliste – ikke i sig selv et indrejseforbud og har ikke andre retsvirkninger i forhold til udlændingens adgang til indrejse og ophold her i landet.

Opmærksomhedslisten administreres i tilknytning til den nationale sanktionsliste af Udlændingestyrelsen med inddragelse af andre relevante myndigheder.

Opmærksomhedslisten offentliggøres ikke.

2.9.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Regeringen vil ikke acceptere, at danske love og værdier undergraves af omrejsende udenlandske forkyndere, der bl.a. gennem ytringer søger at undergrave og modarbejde de principper om demokrati og respekt for menneskerettigheder, som det danske samfund bygger på. Religiøse fora i Danmark skal ikke bruges til at opbygge og understøtte parallelle retsopfattelser, og det er således regeringens opfattelse, at der fortsat er behov for en national sanktionsliste med henblik på at forhindre indrejse af navngivne omrejsende udenlandske religiøse forkyndere, som formidler ekstreme værdier og holdninger i strid med grundlæggende demokratiske værdier.

Siden den 1. januar 2017, hvor udlændingelovens § 29 c trådte i kraft, har i alt 30 udlændinge været

optaget på den nationale sanktionsliste, og primo april 2022 er 23 udlændinge opført på den nationale sanktionsliste.

Udlændingestyrelsen har dertil oplyst, at der i perioden 2017-2021 er foretaget screening af i alt 838 religiøse forkyndere, og heraf er der udarbejdet 100 søgerapporter. En screening foretages i alle tilfælde, hvor en udenlandsk religiøs forkynder søger om opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 9 f. Derudover foretages en screening i tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen bliver opmærksom på en udenlandsk forkynder enten i forbindelse med den jævnlige overvågning af åbne kilder eller ved en henvendelse fra andre myndigheder eller offentligheden. Formålet med screeningen er at fastslå, om det er relevant at udarbejde en fuld søgerapport på personen med fokus på ytringer og handlinger, som kan være en overtrædelse af den danske straffelov, eller som undergraver og modarbejder principperne om demokrati og menneskerettigheder.

Udlændingestyrelsen har endvidere oplyst bl.a., at der er sammenhænge mellem arbejdet med informationsindsamling i forhold til den nationale sanktionsliste og sagsbehandlingen i forbindelse med forbudslisten mod modtagelse af udenlandske donationer fra visse juridiske og fysiske personer, der modarbejder eller underminerer demokrati og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, som blev indført ved lov nr. 414 af 13. marts 2021 (lov om forbud mod modtagelse af donationer fra visse fysiske og juridiske personer). Arbejdet med den nationale sanktionsliste kan således give et indblik i, hvordan danske diaspora-samfund bliver forsøgt påvirket religiøst, politisk og økonomisk, og denne viden kan sammenkædes med den viden, som indhentes i forbindelse med arbejdet med forbudslisten mod modtagelse af udenlandske donationer fra visse juridiske og fysiske personer.

Personer, der virker som religiøse forkyndere eller på anden måde udbreder en religion eller tro, har en særlig position i forhold til at påvirke deres menighed mv., og herved en særlig position i forhold til f.eks. at fremkalde en forstyrrelse af den offentlige orden.

Ud fra en generel betragtning taler religiøse forkyndere og andre, der udbreder en religion eller tro, således med en særlig autoritet i forhold til personer, der må anses for at være særligt sårbare over for forkynderens påvirkning, når de f.eks. opsøger og deltager i et fællesskab om religiøse handlinger eller søger religiøs vejledning.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at behovet for et værktøj, der giver mulighed for at udelukke personer, der virker som religiøse forkyndere eller på anden måde udbreder en religion eller tro fra at indrejse i Danmark, hvis hensynet til den offentlige orden tilsiger det, understøttes af, at Udlændingestyrelsen siden den nationale sanktionsliste blev indført i 2017 løbende har opført udlændinge på listen. Det er endvidere opfattelsen, at den nationale sanktionsliste og det til afgørelsen medfølgende indrejseforbud er et relevant værktøj i forhold til at forhindre disse personer i at indrejse i Danmark for bl.a. at forkynde budskaber, der søger at undergrave og modarbejde de principper om demokrati og respekt for menneskerettigheder, som det danske samfund bygger på.

På den baggrund foreslås det, at revisionsbestemmelsen i lov nr. 1743 af 27. december 2016 ophæves, således at udlændingelovens § 29 c videreføres i uændret form. Samtidig bemærkes det, at opmærksomhedslisten videreføres uændret.

Der henvises til lovforslagets § 3 og bemærkningerne hertil.

2.10. Straksudsendelse med deraf følgende afbrydelse af straffuldbyrdelsen

2.10.1. Gældende ret

Fuldbyrdelsen af en fængselsstraf afbrydes, hvis Hjemrejsestyrelsen bestemmer, at en udlænding, som

er idømt fængselsstraf i op til 4 måneder eller er idømt fængselsstraf for overtrædelse af opholds-, melde- eller underretningspligten, og som i den forbindelse er udvist af landet, skal udsendes straks, jf. straffuldbyrddelseslovens § 75 a, stk. 1.

Straffuldbyrddelsen genoptages, hvis en udlænding, der har fået afbrudt straffuldbyrddelsen med henblik på straksudsendelse, på ny uden lovligt grundlag opholder sig her i landet inden for 5 år efter udsendelsen blev gennemført, jf. straffuldbyrddelseslovens § 77, stk. 2.

2.10.2. Justitsministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Straffuldbyrddelseslovens bestemmelser om straksudsendelse med deraf følgende afbrydelse af straffuldbyrddelsen blev indsat ved lov nr. 982 af 26. maj 2021 om hjemrejse for udlændinge uden lovligt ophold (hjemrejseloven). Intentionen med reglerne var at videreføre de dagældende regler i udlændingeloven om straksudsendelse af udlændinge idømt fængselsstraf for overtrædelse af opholds-, melde- eller underretningspligten, dog således, at reglerne fremover også skulle gælde for udlændinge idømt fængselsstraf i op til 4 måneder for andre lovovertrædelser, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 81ff.

Justitsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet er efter vedtagelsen af hjemrejseloven blevet opmærksom på, at lovændringen har medført utilsigtede ændringer af reglerne om straksudsendelse med deraf følgende afbrydelse af straffuldbyrddelsen. Ved lovændringen blev der bl.a. indsat en betingelse om, at der kun kan ske straksudsendelse med deraf følgende strafafbrydelse, hvis udlændingen i forbindelse med fængselsstraffen er blevet udvist af landet. Betingelsen er ny i forhold til de dagældende regler i udlændingeloven, som fandt anvendelse for udlændinge uden lovligt ophold i landet.

Betingelsen har den utilsigtede konsekvens, at reglerne ikke finder anvendelse, med mindre den pågældende udlænding i forbindelse med fængselsstraffen er udvist af landet, hvilket ikke nødvendigvis vil være tilfældet.

Det er efter Justitsministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse uhensigtsmæssigt, hvis reglerne alene kan finde anvendelse i tilfælde, hvor udvisning er sket i forbindelse med idømmelse af den fængselsstraf, som udlændingen skal afsone eller afsoner på tidspunktet for Hjemrejsestyrelsens beslutning om, at der skal ske straksudsendelse med deraf følgende strafafbrydelse. Reglerne bør således kunne finde anvendelse i alle tilfælde, hvor udlændingen er idømt ubetinget fængselsstraf i op til 4 måneder, og hvor det påhviler udlændingen at udrejse som følge af en udvisning. Det vil f.eks. kunne være, hvor udlændingen tidligere er udvist, men hvor domstolene måtte nå frem til, at der i forbindelse med den idømte fængselsstraf, som danner grundlag for Hjemrejsestyrelsens beslutning om straksudsendelse, ikke skal ske udvisning.

Derudover er Justitsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet efter vedtagelsen af hjemrejseloven blevet opmærksom på, at der ved lovændringen er sket en utilsigtet lempelse af reglerne om genoptagelse eller iværksættelse af strafafsoning ved genindrejse.

Ved lovændringen blev der utilsigtet indsat en betingelse om, at udlændinge, der efter udsendelsen på ny opholder sig her i landet inden for fem år, skal opholde sig uden lovligt grundlag, før der kan ske iværksættelse eller genoptagelse af straffuldbyrddelsen. Kravet er nyt i forhold til de dagældende regler i udlændingeloven og har medført en lempelse af reglerne for de udlændinge, der lovligt kan indrejse i Danmark inden udløbet af femårsperioden. Det kan f.eks. være en person omfattet af EU-reglerne, der i forbindelse med udvisningen er blevet meddelt et indrejseforbud på mindre end 5 år, som efter omstændighederne kan indrejse med lovligt ophold. En sådan lempelse af reglerne var ikke tilsigtet.

Justitsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet finder det ikke rimeligt, at visse udlændinge kan opnå strafeftergivelse allerede inden udløbet af femårsperioden.

Det bemærkes, at den utilsigtede lempelse ikke har medført, at nogle udlændinge har opnået strafeftergivelse, da en udlænding, som er udsendt efter lovændringen trådte i kraft den 1. juni 2021, vil være meddelt et indrejseforbud af en varighed på minimum 2 år.

Endvidere finder Justitsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet, at det bør præciseres, at muligheden for at træffe bestemmelse om straksudsendelse med deraf følgende afbrydelse af fuldbyrdelsen af idømt fængselsstraf for en udvist udlænding skal gælde for udlændinge, der er idømt en ubetinget fængselsstraf for overtrædelse af hjemrejselovens § 12, stk. 2-4, eller § 13, stk. 2 eller 4, samt udlændinge, der er idømt ubetinget fængselsstraf i op til 4 måneder. Hensynet til at udsende udlændingen af landet bør således efter ministeriernes opfattelse i en række tilfælde veje tungere end hensynet til, at den pågældende udlænding skal afsone sin straf fuldt ud. Det gælder, når der er tale om en ubetinget fængselsstraf for overtrædelse af de udlændingeretlige pligter, der netop er fastsat med henblik på at sikre, at myndighederne har kendskab til den pågældendes opholdssted med henblik på at kunne sikre udsendelse. Det gælder endvidere, når der er tale om, at en udlænding er idømt en kortvarig ubetinget fængselsstraf på op til 4 måneder for andre lovovertrædelser. Det afgørende er, at udsendelse af den udviste udlænding kan blive effektueret, når muligheden herfor opstår.

Det foreslås derfor, at reglerne om straksudsendelse med deraf følgende afbrydelse af straffuldbyrdelsen ændres således, at de bringes i overensstemmelse med de tidligere gældende regler i udlændingeloven om straksudsendelse af udlændinge, der afsoner straf for overtrædelse af opholds-, melde- eller underretningspligten, dog således, at reglerne også skal finde anvendelse for udlændinge, som er idømt ubetinget fængselsstraf i op til fire måneder og som er udvist af landet.

Den foreslåede ordning indebærer, at der vil kunne ske straksudsendelse med deraf følgende afbrydelse af straffuldbyrdelsen, uanset om udlændingen i forbindelse med den fængselsstraf, der danner grundlag for Hjemrejsestyrelsens beslutning om straksudsendelse, samtidig er blevet udvist.

Der vil således kunne ske straffafbrydelse i de tilfælde, hvor en udlænding enten er idømt en ubetinget fængselsstraf i op til 4 måneder og udvist af landet eller er idømt fængselsstraf for overtrædelse af opholds-, melde- eller underretningspligten. Det vil under alle omstændigheder være et krav, at udsendelsen kan gennemføres straks. Det vil således fortsat være en forudsætning, at de udlændinge, der er idømt en ubetinget fængselsstraf i op til 4 måneder, er udvist, men det vil ikke være en forudsætning, at udvisningen er sket i forbindelse med den idømte fængselsstraf, der danner grundlag for Hjemrejsestyrelsens beslutning om straksudsendelse. Udvisning vil både kunne være sket administrativt og ved dom.

For de udlændinge, der er idømt ubetinget fængselsstraf for overtrædelse af hjemrejselovens bestemmelser om opholds-, melde- eller underretningspligten, vil det ikke være en betingelse for udsendelse, at den pågældende udlænding er udvist. Fælles for denne persongruppe er nemlig, at der altid vil være truffet en tilbagesendelsesafgørelse, og at de pågældende udlændinge som konsekvens heraf vil være forpligtet til at udrejse efter endt afsoning.

Med den foreslåede ordning præciseres det, at fuldbyrdelsen af fængselsstraffen afbrydes, hvis Hjemrejsestyrelsen bestemmer, at en udlænding, som er idømt ubetinget fængselsstraf for overtrædelse af hjemrejselovens § 12, stk. 2-4, eller § 13, stk. 2 eller 4, skal udsendes straks. Ordningen gælder således afbrydelse af straffuldbyrdelsen for udlændinge, der afsoner en straf for overtrædelse af opholds-, melde- eller underretningspligten, uanset straffens længde.

Derudover præciseres det, at ordningen finder anvendelse for udlændinge, der er idømt op til 4 måneders

ubetinget fængsel. Ordningen omfatter også tilfælde, hvor den pågældende er idømt en ubetinget fængselsstraf på op til 4 måneder samtidig med, at dommen er gjort delvist betinget således, at der udover (op til) 4 måneders ubetinget fængsel også idømmes betinget fængselsstraf. Det kan f.eks. være tilfælde, hvor der er idømt 6 måneders fængsel, men hvor kun 4 måneder er gjort ubetinget. Endvidere indebærer ordningen, at betingelsen også er opfyldt, hvis der idømmes 6 måneders fængsel, hvoraf de 4 måneder gøres betinget. Der er alene tale om en præcisering, og forslaget indebærer således ikke indholdsmæssige ændringer.

Det foreslås desuden, at der vil kunne ske iværksættelse eller genoptagelse af straffuldbyrdsen for udlændinge, der på ny opholder sig her i landet, inden for 5 år efter gennemførelse af udsendelsen, uanset om udlændingen opholder sig her i landet på lovligt grundlag.

Ændringen skal ses i lyset af, at afbrydelsen af straffuldbyrdsen efter udløbet af femårsperioden indebærer eftergivelse af straffen. Ændringen skal desuden ses i lyset af, at dette også efter den dagældende ordning i udlændingeloven har været tilfældet.

Der henvises til lovforslagets § 6, nr. 1 og 2, og bemærkningerne hertil.

3. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen

Behandling af personoplysninger reguleres af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Ifølge forordningens artikel 6, stk. 2, kan medlemsstaterne opretholde eller indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af forordningens bestemmelser om behandling med henblik på overholdelse af stk. 1, litra c og e, ved at fastsætte mere specifikke krav til behandling og andre foranstaltninger for at sikre lovlig og rimelig behandling, herunder for andre specifikke databehandlingssituationer som omhandlet i forordningens kapital IX (artikel 85-91).

Det foreslås, at der indføres en særregel i udlændingelovens § 44 a, stk. 25, hvorefter Erhvervsstyrelsen vil kunne få tilsendt CPR-numre og indkomstdata på de iværksættere, der er kommet til Danmark gennem Start Up Denmark. Formålet er at verificere de oplysninger, som iværksættere opgiver i forbindelse med, at de søger om forlængelse af opholdstilladelse i henhold til § 9 a, stk. 16, og at føre statistik med ordningen. Der er således tale om personoplysninger i form af CPR-numre og evt. indkomstoplysninger fra enkeltmandsvirksomheder, som vil være omfattet af databeskyttelsesforordningen.

I vurderingen af, om en sådan særregel kan indføres, har ”tjeklisten for udarbejdelse af nye nationale særregler for behandling af ikke-følsomme personoplysninger”, som fremgår af Betænkning nr. 1565, Databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning, Bind 1, side 166, været inddraget.

Indførelse af regler for lovlig behandling af personoplysninger skal være i overensstemmelse med forordningens artikel 6, herunder artikel 6, stk. 1, litra e samt databeskyttelseslovens § 11.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, at behandling er lovlig, hvis det er nødvendigt af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Erhvervsstyrelsens indsamling af disse data og behandling heraf vil være omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e og databeskyttelseslovens § 11, da styrelsen har en retlig forpligtelse til at behandle ansøgninger i Start Up Denmark-ordningen, hvorved styrelsen som led i offentlig myndighedsudøvelse kan verificere data mv., som foreslået med udlændingelovens § 44 a, stk. 25. Erhvervsstyrelsen vurderes derfor lovligt at kunne behandle almindelige personoplysninger efter

databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e og databeskyttelseslovens § 11, idet styrelsens behandling af oplysningerne henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som styrelsen har fået pålagt.

Det vurderes at være nødvendigt med en klar hjemmel i udlændingeloven, hvorved der skabes klarhed over den indsamling af data bl.a. omfattet af databeskyttelseslovens § 11 og almindelige personoplysninger omfattet af forordningens artikel 6, stk. 1, litra e, herunder den samkøring, som Erhvervsstyrelsen vil foretage i forbindelse med behandlingen af ansøgninger i Start Up Denmark-ordningen. Behovet for en klar hjemmel til dataindsamling og samkøring understøtter samtidig styrelsens afhængighed i at kunne indsamle disse data, da Erhvervsstyrelsen i sin kontrol med ansøgningerne er afhængig af oplysningerne fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Skatteforvaltningen.

I relation til den foreslåede bestemmelse i § 44 a, stk. 25, vil Erhvervsstyrelsen være selvstændig dataansvarlig for personoplysninger, der indgår i det materiale, der indhentes som led i Start Up Denmark-ordningen. Erhvervsstyrelsen vil, som selvstændige dataansvarlige, have ansvaret for, at behandlingen lever op til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder kravet om behandlingshjemmel. Det er Erhvervsstyrelsens ansvar, at reglerne i databeskyttelsesforordningen- og loven overholdes i forbindelse med behandlingen af personoplysningerne. Hovedparten af de personoplysninger, som Erhvervsstyrelsen vil behandle som led i Start Up Denmark-ordningen efter den foreslåede bestemmelse i § 44 a, stk. 25, vil være almindelige personoplysninger.

Behandlingen sker inden for rammerne af forordningens artikel 5.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes at have begrænsede nettoøkonomiske og implementeringskonsekvenser for det offentlige. Merudgifterne forbundet med elementerne i lovforslaget enten gebyrfinansieres eller håndteres inden for eksisterende rammer, jf. nedenfor. Eventuelle mer- eller mindreudgifter afholdes således inden for ministeriernes eksisterende ramme.

Den del af lovforslaget, der vedrører indskrænkning af retten til at drive virksomhed, vurderes at have begrænsede økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser på Justitsministeriets område. På Udlændinge- og Integrationsministeriets område vurderes denne del af lovforslaget ikke at have nettoøkonomiske eller implementeringsmæssige konsekvenser for sagsbehandlingen i Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Eventuelle merudgifter til sagsbehandling gebyrfinansieres.

Den del af lovforslaget, der vedrører hurtig jobstart for kandidatdimittender, vurderes ikke at have økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige.

Den del af lovforslaget, der vedrører ophævelse af muligheden for forlængelse af opholdstilladelse for greencardhavere, vurderes ikke at have økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige. Det vurderes ikke at have nævneværdige aktivitetsmæssige konsekvenser for sagsbehandlingen i Styrelsen for International Rekruttering og Integration, men der vil formentlig ske et skift fra green card forlængelser til andre sagstyper, som ressourcemæssigt vurderes at være neutralt i al væsentlighed.

Den del af lovforslaget, der vedrører optimering af Start Up Denmark ordningen, vurderes ikke at have økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige. Der er primært tale om en modernisering af ordningen, og det vurderes ikke at have væsentlige konsekvenser for sagsbehandlingen.

Den del af lovforslaget, som omhandler prøvelse af en udvisningsafgørelse ved afgørelse om ændring af foranstaltningsdom vurderes at have yderst begrænsede økonomiske konsekvenser. Det fremgår af lovforslaget, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Udlændingestyrelsens udtalelser

vil blive udvidet. Denne udvidelse svarer dog i vid udstrækning til de udtalelser styrelsen allerede i dag afgiver, hvorfor det forventede øgede ressourceforbrug af lovforslaget er yderst begrænset.

Lovforslagets element om ændring af reglerne om at få prøvet en udvisning, herunder at få forkortet varigheden af et meddelt indrejseforbud, forventes ikke at føre til et større antal sager indbragt for domstolene, og lovforslaget vil derfor kunne administreres inden for Justitsministeriets eksisterende økonomiske rammer.

Den del af lovforslaget, som omhandler varigheden af indrejseforbud vurderes ikke at have økonomiske- og implementeringsmæssige konsekvenser.

Den del af lovforslaget, som omhandler fornyet prøvelse af en udvisning grundet væsentlige ændringer i udlændingens forhold vurderes at have yderst begrænsede økonomiske konsekvenser. Det fremgår af lovforslaget, at en udlænding i helt særlige tilfælde vil kunne begære spørgsmålet om udvisningsafgørelsens ophævelse indbragt for retten. Det fremgår videre af forslaget, at der i ganske særlige tilfælde vil kunne meddeles mere end én prøveadgang. Denne udvidelse vurderes at være af så begrænset omfang, at det vil kunne afholdes inden for Justitsministeriets egen ramme.

Den del af lovforslaget, som omhandler straksudsendelse med deraf følgende afbrydelse af straffuldbyrdelsen, vurderes ikke at have økonomiske- og implementeringsmæssige konsekvenser.

Forslaget om ophævelse af klippekortet vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige, da det vurderes, at en afskaffelse af klippekortet ikke vil medføre en stigning i det samlede antal moduler, kursisterne gennemfører, hvorfor en afskaffelse af klippekortet vurderes at være udgiftsneutral. Forslaget forventes at lette administrationen i kommunerne og på sprogskolerne betydeligt, eftersom kompleksiteten i reglerne for klippekortet i flere år har medført en administrationsbyrde for især sprogskolerne. Dette forventes dog ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser.

Lovforslaget vurderes at følge principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det vurderes, at forslaget om at indskrænke retten til at drive virksomhed i visse tilfælde ved overtrædelse af reglerne om beskæftigelse af udlændinge, forslaget om hurtig jobstart for kandidatdimittender, forslaget om ophævelse af muligheden for forlængelse af opholdstilladelse for greencardhavere og forslaget om optimering af sagsbehandling og administration af Startup Denmark-ordningen ikke i sig selv vil medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det bemærkes dog, at forslaget om optimering af sagsbehandling og administration af Startup Denmark-ordningen giver hjemmel til udstedelse af bekendtgørelser, som indebærer administrative konsekvenser for erhvervslivet, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 a, stk. 31. Som følge af udstedelsen af den forventede bekendtgørelse medfører lovforslaget administrative konsekvenser, der medfører omkostninger, der vurderes at ligge under 4 mio. kr.

Forslaget om ophævelse af klippekortet vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v. Forslaget forventes dog at medføre en administrativ lettelse for erhvervslivet. I Rambølls Evaluering af danskuddannelsesreformen 2017 beskrev sprogcenterlederne generelt, at danskuddannelsesreformtiltagene, herunder klippekortsordningen, har ført til mere administration, og at sprogcentre har oplevet det som en udfordring at kommunikere reglerne til kursisterne. Flere af sprogcentre havde ved evalueringens gennemførelse ansat egentlige vejledere, som ikke underviste, men bl.a. havde til opgave at formidle reglerne på danskuddannelsesområdet til kursisterne. Flere sprogcenterledere pegede således i interviewene på, at administrationen af klippekortordningen fyldte meget. Flere sprogcenterledere oplyste også i

evalueringen, at de havde oplevet, at klippekortet havde besværliggjort samarbejdet med kommunen. Der henvises til Rambølls Evaluering af danskuddannelsesreformen 2017, side 12, 20 og 32.

Det vurderes, at lovforslaget ikke vil medføre økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget om ophævelse af klippekortet vil betyde, at danskuddannelsestilbuddet bliver enklere for S-kursisterne at administrere, idet den foreslåede ændring vil medføre, at S-kursister ikke hurtigst muligt skal meddele udbyderen af danskuddannelse, at S-kursisten ønsker at udskyde starttidspunktet for sin danskuddannelse eller holde pause efter en bestået modultest. I stedet kan S-kursisten undlade at indbetale depositum til næste modul, når modultesten er bestået, og S-kursisten enten har fået tilbagebetalt sit depositum eller har fortabt depositummet som følge af ikke at have færdiggjort modulet inden for tidsfristen, da det fortsat vil være et krav for at påbegynde undervisningen, at S-kursisten har indbetalt sit depositum, jf. § 13, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Lovforslaget vurderes ikke i øvrigt at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Den 12. september 1963 undertegnede Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet en associeringsaftale. Formålet med aftalen var at styrke de økonomiske og handelsmæssige forbindelser mellem EU og Tyrkiet, herunder gradvist at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed.

Associeringsaftalen er senere blevet suppleret med en tillægsprotokol af 23. november 1970 samt af associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 af 19. september 1980, som blev vedtaget inden for rammerne af associeringsaftalen.

Tillægsprotokollen til associeringsaftalen med Tyrkiet indeholder i artikel 41, stk. 1, en såkaldt stand still-klausul vedrørende etableringsfriheden og den frie udveksling af tjenesteydelser, som medfører, at Tyrkiet og medlemsstaterne ikke efter tillægsprotokollens ikrafttræden må indføre nye restriktioner, der hindrer etableringsfriheden og den frie udveksling af tjenesteydelser. Tillægsprotokollen trådte i kraft i forhold til Danmark den 1. januar 1973, hvor Danmark blev medlem af EF.

Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 indeholder i artikel 13 en stand still-klausul vedrørende arbejdstagere og deres familiemedlemmer, som medfører, at Tyrkiet og medlemsstaterne ikke efter ikrafttrædelsen af afgørelsen den 1. december 1980 må indføre nye begrænsninger for så vidt angår vilkårene for adgang til beskæftigelse for arbejdstagere og deres familiemedlemmer, som har opnået opholds- og arbejdstilladelse efter de nationale regler herom.

Stand still-klausulerne medfører således, at de nationale regler, som skal finde anvendelse ved første indrejse for en tyrkisk statsborger, der agter at gøre brug af en økonomisk frihed, er de regler, som er mest lempelige siden ikrafttrædelsen af henholdsvis tillægsprotokollen og associeringsrådets afgørelse og frem til i dag.

Stand still-klausulerne har endvidere betydning for en tyrkisk statsborger, der i Danmark er økonomisk aktiv som arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder, idet der ikke ved vurderingen af retten til fortsat ophold må anvendes regler, som er strengere end de regler, som fandt anvendelse på tidspunktet for stand still-klausulernes ikrafttræden for Danmark, eller som på et senere tidspunkt har fundet anvendelse.

Forslaget om at ophæve muligheden for forlængelse af opholdstilladelse for greencardhavere med virkning fra 1. april 2024, vurderes grundet stand still-klausulerne ikke at skulle have/kunne få virkning for en tyrkisk statsborger, der er omfattet af associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet, og som ansøger om og opfylder de lempeligste betingelser for forlængelse af vedkommendes greencard. En tyrkisk statsborger, der opfylder de lempeligste betingelser for forlængelse, vil skulle meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 p, stk. 1, 1. pkt. Tilsvarende vil et medfølgende familiemedlem til en tyrkisk statsborger, der er omfattet af associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet, og på den baggrund får forlænget sit greencard, fortsat kunne få opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem eller få en allerede meddelt opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver forlænget. Opholdstilladelse vil skulle meddeles efter udlændingelovens § 9 m, stk. 1.

Det bemærkes, at tyrkiske statsborgere med rettigheder efter associeringsaftalekomplekset som i dag vil være fritaget for betaling af gebyr ved indgivelse af ansøgning om opholds- og arbejdstilladelse og for at indgive en klage over afslag på opholds- og arbejdstilladelse.

For så vidt angår forslaget om indskrænkning af retten til at drive virksomhed i visse tilfælde ved overtrædelse af reglerne om beskæftigelse af udlændinge, jf. herved afsnit 2.1, skal Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærke følgende:

Det følger af artikel 49 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), at der er forbud mod restriktioner, som hindrer statsborgere i en medlemsstat i frit at etablere sig på en anden medlemsstats område.

Etableringsfriheden indebærer bl.a. adgang til at oprette og lede virksomheder på de vilkår, som i etableringslandets lovgivning er fastsat for landets egne statsborgere.

Det følger af EU-Domstolens faste retspraksis, at enhver form for nationale regler, som kan gøre det vanskeligere eller mindre attraktivt for unionsborgere at udøve den i traktaten sikrede etableringsfrihed, udgør en restriktion i artikel 49 TEUF's forstand, jf. herved bl.a. EU-Domstolens dom af 5. december 2013 i sag C-159/12, Venturini.

Idømmes en unionsborger en rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse i § 59 d, vil dette udgøre en midlertidig begrænsning i etableringsretten efter TEUF artikel 49. Bestemmelsen omfatter alle personer – uanset nationalitet – der straffes for under særligt skærpende omstændigheder at overtræde udlændingeloven. Der er således tale om en foranstaltning, som finder anvendelse uden forskelsbehandling.

Af ovennævnte dom fra EU-Domstolen, fremgår det, at restriktioner af etableringsretten, som finder anvendelse uden forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, er lovlige, såfremt 1) de er begrundede i tvingende almene hensyn, 2) de er egnede til at sikre, at det tilstræbte formål nås, og 3) såfremt de ikke går ud over, hvad der er nødvendigt med henblik på at nå dette mål.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 d, 1. pkt., har til formål at supplere det gældende strafniveau for personer, som under særligt skærpende omstændigheder beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser, og hermed

at forebygge overtrædelser af udlændingeloven og samtidig klart markere, at ulovlig beskæftigelse af udlændinge er uacceptabelt.

Det er domstolene, som har kompetence til at frakende en person retten til at drive virksomhed. Domstolene vil i den enkelte sag skulle foretage en konkret vurdering af, om det vil være proportionalt at idømme den tiltalte en rettighedsfrakendelse. Domstolene vil i den forbindelse bl.a. kunne lægge vægt på overtrædelsens omfang, grovhed og varighed, eventuelle tidligere overtrædelser, den udviste tilregnelser og størrelsen af den evt. tilsigtede økonomiske fordel. Domstolene vil samtidig skulle inddrage den tiltaltes personlige forhold og konsekvenserne af en evt. rettighedsfrakendelse i vurderingen.

Det bemærkes, at en rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse ikke vil omfatte retten til at være ansat i den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende er frakendt retten til at deltage i ledelsen af. En person, der efter den foreslåede bestemmelse frakendes retten til at deltage i ledelsen, vil således fortsat kunne være ansat, så længe den pågældende ikke udøver ledelsesbeføjelser.

En frakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil gælde i en periode på 1 til 5 år. Frakendelsen kan undtagelsesvis fastsættes ”indtil videre”, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse vil kunne indbringes for retten efter 5 år. Hvis særlige omstændigheder taler derfor, skal udlændinge- og integrationsministeren kunne tillade, at indbringelse for retten sker, inden de 5 år er forløbet. Det forudsættes, at en frakendelse på en ikke fastsat periode klart vil have undtagelsens karakter og kun vil finde anvendelse i gentagelsestilfælde, hvor der foreligger forsæt. Fastsættelsen af frakendelsesperiodens længde vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen. Der henvises til afsnit 2.1.

Det er på ovenstående baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at den foreslåede bestemmelse i § 59 d er en saglig foranstaltning, der forfølger et tvingende alment hensyn samt at den er egnet og ikke går videre end nødvendigt, og dermed er proportional. Udlændinge- og Integrationsministeriet finder derfor, at begrænsningen i etableringsretten kan opretholdes inden for rammerne af EU-reglerne.

Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at den foreslåede bestemmelse i § 59 d ikke rejser spørgsmål i relation til tyrkiske statsborgere omfattet af associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet og stand still klausulen i tillægsprotokollens artikel 41. Der henvises herved til, at bestemmelsen vurderes at være proportional samt begrundet i et tvingende alment hensyn jf. ovenfor, og at det følger af artikel 59 i tillægsprotokollen, at tyrkiske statsborgere ikke må gives gunstigere betingelser end dem, som medlemsstaterne indrømmer unionsborgere, jf. herved også EU-Domstolens afgørelse i sag Soysal og Savatli (præmis 61).

I forhold til forslaget om at indføre en adgang til at forkorte varigheden af et allerede meddelt indrejseforbud i forbindelse med en domstolsprøvelse af, om en udvisning skal ophæves, skal Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærke følgende:

En unionsborger og dennes familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig i andre medlemsstater følger af artikel 21, stk. 1, i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), som er nærmere udmøntet i opholdsdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgernes og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område). Reglerne finder tillige anvendelse for EØS-borgere og schweiziske statsborgere.

Opholdsdirektivet indeholder i kapitel VI bestemmelser, som indebærer, at unionsborgere og deres familiemedlemmer, som har ophold i en anden medlemsstat efter reglerne om fri bevægelighed, efter omstændighederne kan udvises af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed.

For så vidt angår indrejseforbud giver opholdsdirektivets artikel 32, stk. 1, udlændinge omfattet af EU-reglerne ret til at ansøge om ophævelse af et indrejseforbud, efter udløbet af en rimelig frist afhængig af omstændighederne, dog under alle omstændigheder efter tre år regnet fra gennemførelsen af den endelige afgørelse om indrejseforbud. Bestemmelsen er gennemført ved udlændingelovens § 32, stk. 7, hvorefter et indrejseforbud, der er meddelt en udlænding, som er omfattet af EU-reglerne, ophæves efter ansøgning, hvis den pågældendes personlige adfærd ikke længere kan anses for at udgøre en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel imod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. I vurderingen inddrages enhver ændring af de forhold, der begrundede udstedelsen af indrejseforbuddet. Der skal tages stilling til en ansøgning om ophævelse af indrejseforbuddet inden 6 måneder fra ansøgningens indgivelse.

Opholdsdirektivet regulerer ikke varigheden af et meddelt indrejseforbud eller den eventuelle betydning heraf ved prøvelsen af, om en allerede meddelt udvisningsafgørelse kan opretholdes.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder på denne baggrund, at spørgsmålet om forkortelse af et meddelt indrejseforbud i forbindelse med en fornyet prøvelse af en udvisningsafgørelse, henhører under national kompetence, og at forslaget om at indsætte et stk. 10 i udlændingelovens § 32, om at forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud i forbindelse med en afgørelse efter §§ 50-50 b, må anses for forenelig med EU-retten.

Det bemærkes hertil, at adgangen til at forkorte et indrejseforbud for udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, i forbindelse med en afgørelse efter §§ 50-50 b, ikke har betydning for de pågældende udlændinges adgang til at ansøge om at få ophævet et indrejseforbud i medfør af udlændingelovens § 32, stk. 7.

Det bemærkes endelig, at det følger af opholdsdirektivets artikel 15, stk. 3, at det udelukkende er i tilfælde, hvor en unionsborger eller dennes familiemedlemmer er udvist af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, jf. opholdsdirektivets kapitel VI, at udsendelsesafgørelsen kan ledsages af et indrejseforbud. Bestemmelsen er gennemført ved udlændingelovens § 32, stk. 2.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget om at indskrænke retten til at drive virksomhed i visse tilfælde ved overtrædelse af reglerne om beskæftigelse af udlændinge, forslaget om hurtig jobstart for kandidatdimittender, forslaget om ophævelse af muligheden for forlængelse af opholdstilladelse for greencardhavere og forslaget om optimering af sagsbehandling og administration af Startup Denmark-ordningen har i perioden fra den 9. februar 2022 til den 9. marts 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet (Advokatsamfundet), AC Akademikerne, Amnesty NU, Amnesty International, Asylret, Bedsteforældre for Asyl, Beskæftigelsesrådet, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, DA (Dansk Arbejdsgiverforening), Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Landbrug, Dansk Metal, Dansk PEN, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Danske Universiteter, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, DI (Dansk Industri), DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Erhvervshus Fyn, Erhvervshus Hovedstaden, Erhvervshus Midtjylland, Erhvervshus Nordjylland, Erhvervshus Sjælland, Erhvervshus Sydjylland, FH (Fagbevægelsens Hovedorganisation), Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Udlænderadvokater, Færøernes Landsstyre, GLS-A, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), HK/Danmark, HK/Kommunal, HK/Privat, Håndværksrådet, Indvandrermedicinsk klinik – Odense Universitetshospital, Indvandreradvisningen, Institut for Menneskerettigheder, International Community/Erhverv Aarhus,

Kirkernes Integrationstjeneste, KL (Kommunernes Landsforening), Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Københavns Byret, Landbrug og Fødevarer, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Ledernes Hovedorganisation, Mellemfolkeligt Samvirke, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (tidl. Fredsfonden), PROSA – Forbundet af It-professionelle, PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, SOS Racisme, Trykkefrihedsselskabet, Udlændingenævnet, Work-live-stay southern Denmark, Ældresagen, Ægteskab uden grænser og 3F.

Forslaget om ophævelse af klippekortet har i perioden fra den 2. marts 2022 til den 23. marts 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

ACE Denmark Akkrediteringsinstitutionen, Advokatrådet (Advokatsamfundet), Akademikernes Centralorganisation, Amnesty Nu, Amnesty International, Arkitektskolen Aarhus, Asylret, Bedsteforældre for Asyl, Beskæftigelsesrådet, Børnerådet, Børne- og Kulturretshøjsskolen, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Copenhagen Business Academy, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Forfatterforening, Dansk Missionsråd, Dansk PEN, Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse, Danske Advokater, Danske Erhvervsakademier, Danske Erhvervsskoler og Gymnasier – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler og Gymnasier – Lederne, Danske Kirkers Råd, Danske Regioner, Danske Studerendes Fællesråd, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Universiteter, Danske Professionshøjskoler, Datatilsynet, De danske sprogcentre, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Danske Akademi, Det nationale Integrationsråd, DI (Dansk Industri), DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, DUI-LEG og Virke, Erhvervsstyrelsen, Erhvervsakademi Dania, Erhvervsakademi Kolding, Erhvervsakademiet Lillebælt, Erhvervsakademi Midtvest, Erhvervsakademi Nordjylland, Erhvervsakademi Sjælland, Erhvervsakademi Sydvest, Erhvervsakademi Århus, Fagbevægelsens Hovedorganisation – FH (tidl. LO), Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Flygtningenævnet, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser (FLD), Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Forhandlingsfællesskabet (tidl. Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte), FrikirkeNet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), HK/Danmark, HK/Kommunal, HK/Privat, ICORN, Indvanderrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, International Community / Erhverv Aarhus, International Organization for Migration (IOM), Kirkernes Integrationstjeneste, KL – Kommunernes Landsforening, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kulturministeriets Rektorkollegium (KUR), c/o Kunstakademiets Arkitektskole, Kunststyrelsen, Kvininfo, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Københavns Byret, Københavns Erhvervsakademi, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Mellemfolkeligt Samvirke, Mino Danmark, Next, Niels Brock, OMEP, Parliamentary Assembly of the Organization for Security and Cooperation in Europe, PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, RED Rådgivning, Red Barnet, Reden Stop Kvindehandel, Refugees Welcome, Rektorkollegiet for de Kunstneriske og Kulturelle Uddannelser (RKU), Retslægerådet, Retspolitisk Forening, Retten i Esbjerg, Retten i Glostrup, Retten i Helsingør, Retten i Herning, Retten i Hillerød, Retten i Hjørring, Retten i Holbæk, Retten i Holstebro, Retten i Horsens, Retten i Kolding, Retten i Lyngby, Retten i Nykøbing Falster, Retten i Næstved, Retten i Odense, Retten i Randers, Retten i Roskilde, Retten i Svendborg, Retten i Sønderborg, Retten i Viborg, Retten i Aalborg, Retten i Århus, Retten på Bornholm, Retten på Frederiksberg, Rigsadvokaten, Rigspolitiet,

Røde Kors, SOS Racisme, Statens Kunstråd / Kunststyrelsen, Uddannelsesforbundet, Udlændingenævnet, Ungdommens Røde Kors, UNHCR (Regional Representation for Northern Europe), United Nations Childrens Fund (UNICEF), United Nations Development Programme (UNDP), UNICEF Danmark, United Nations Office for Project Services (UNOPS), United Nations Population Fund (UNFPA), United Nations Women, Ældresagen, Aarhus kommune – Socialforvaltningen, 3 F, 3F Privat Service, Hotel og Restauration (3F PSHR).

Forslagene om at ændre de gældende regler om prøvelse af en domsudvisning, om at domstolene i forbindelse med en prøvelse af en udvisning skal kunne forkorte varigheden af det indrejseforbud, der blev meddelt ved den oprindelige udvisning, om at ophæve revisionsbestemmelsen i lov nr. 1743 af 27. december 2016 vedrørende udlændingelovens § 29 c, om at ændre reglerne om hjemrejsestøtte i hjemrejseloven, og om at ændre reglerne om straksudsendelse har i perioden fra den 3. marts 2022 til den 11. marts 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

ACE Denmark Akkrediteringsinstitutionen, Advokatrådet (Advokatsamfundet), Amnesti Nu, Amnesty International, Bedsteforældre for Asyl, Beredskabsstyrelsen, Beskæftigelsesrådet, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Danes Worldwide, Danish Biometrics, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Handicaporganisation (DSI), Dansk Missionsråd, Dansk PEN, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Rederier, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Europabevægelse, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Finans Danmark, Finansrådet, Flygtningenævnet, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, FrikirkeNet, Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), HK/Danmark, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvanderrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, International Organization for Migration (IOM), Journalistforbundet, Justitia, Kirkernes Integrationstjeneste, KL – Kommunernes Landsforening, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kommunernes Revision, Kriminalforsorgsforeningen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere, Landsforeningen KRIM, Landsforeningen SIND, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Mellemfolkeligt Samvirke, Plums Fond for fred økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, PTU – Livet efter ulykken, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Samtlige byretter, SOS Racisme, Udlændingenævnet, Ældresagen, Ægteskab uden grænser, 3F, 3F Privat Service, Hotel og Restauration (3F PSHR).

11. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/min-dreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter

	(hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	(hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget vurderes at have begrænsede nettoøkonomiske for det offentlige. Eventuelle mer- eller mindreudgifter afholdes inden for ministeriernes eksisterende ramme. Merudgifterne til øget sagsbehandling gebyrfinansieres eller holdes inden for eksisterende rammer. På Justitsministeriets område finansieres eventuelle merudgifter inden for ministeriets egen ramme.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Forslaget om ophævelse af klippekortet vil betyde, at udbydere af danskuddannelse fremadrettet alene skal administrere efter depositumsordningen.	Lovforslaget forventes at medføre begrænsede implementeringskonsekvenser i form af øget sagsbehandling på enkelte områder.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Forslaget om ophævelse af klippekortet forventes at medføre en administrativ lettelse for erhvervslivet, idet flere sprogcenterledere generelt har udtalt, at klippekortsordningen, har ført til mere administration, og at sprogcentre har oplevet det som en udfordring at kommunikere reglerne til kursisterne. Der henvises til Rambølls Evaluering af danskuddannelsesreformen 2017.	Lovforslaget medfører administrative konsekvenser, der vurderes at ligge under 4 mio. kr.
Administrative konsekvenser for borgerne	Forslaget om ophævelse af klippekortet vil betyde, at danskuddannelses tilbuddet bliver enklere for S-kursisterne at administrere, idet den foreslåede ændring vil medføre,	Ingen

	at S-kursister ikke hurtigst muligt skal meddele udbyderen af danskuddannelse, at S-kursisten ønsker at udskyde starttidspunktet for sin danskuddannelse eller holde pause efter en bestået modultest.	
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget om at ophæve muligheden for forlængelse af opholdstilladelse for greencardhavere med virkning fra 1. april 2024, vurderes grundet stand still-klausulerne ikke at skulle have/kunne få virkning for en tyrkisk statsborger, der er omfattet af associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet, og som ansøger om og opfylder de lempeligste betingelser for forlængelse af vedkommendes greencard. Tilsvarende vil et medfølgende familiemedlem til en tyrkisk statsborger, der er omfattet af associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet, og på den baggrund får forlænget sit greencard, fortsat kunne få opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem eller få en allerede meddelt opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver forlænget. Der henvises til afsnit 9. Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at den foreslåede bestemmelse i § 59 d er en saglig foranstaltning, der forfølger et tvingende alment hensyn samt at den er egnet og ikke går videre end nødvendigt, og dermed er proportional. Udlændinge- og Integrationsministeriet finder derfor, at begrænsningen i etableringsretten kan opretholdes inden for rammerne af EU-reglerne. Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at den foreslåede bestemmelse i § 59 d ikke rejser spørgsmål i relation til tyrkiske statsborgere omfattet af associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet og stand still klausulen i tillægsprotokollens artikel 41. Der henvises til afsnit 9. Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at forslaget om, at varigheden af et meddelt indrejseforbud kan forkortes i forbindelse med fornyet prøvelse af en udvisningsafgørelse, henhører under national kompetence og derfor kan gennemføres inden for rammerne af opholdsdirektivet (direktiv 2004/38/EF). Lovforslaget berører ikke den særlige adgang for udlændinge, der	

	er omfattet af EU-reglerne, til at ansøge om at få ophævet et indrejseforbud efter udlændingelovens § 32, stk. 7.	
Går videre end minimumskrav i EU-regulering	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 e eller 9 m, når udlændingen har familiemæssig tilknytning til en udlænding med opholdstilladelse efter nr. 1-9 eller 11-14, nægtes forlænget eller inddrages, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år (arbejdsmarkedstilknytningsordningen).

Med ændringerne af § 9 a, stk. 2, nr. 12, foreslås det for det første, at medfølgende familiemedlemmer til en udlænding med opholdstilladelse efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, skal kunne søge opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen. Det svarer til, hvad der i dag gælder for medfølgende familiemedlemmer til udenlandske arbeidstagere med opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-9 eller 11-14. Med ændringerne foreslås det for det andet, at udlændinge, hvis opholdsret efter EU-reglerne konstateres ophørt, skal kunne søge opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen.

Bestemmelsen vil som udgangspunkt alene være relevant for tredjelandsstatsborgere, hvis afledte ret til ophold som familiemedlem til en unionsborger efter EU-reglerne ophører, f.eks. på grund af unionsborgernes død eller udrejse, og hvor tredjelandsstatsborgeren ikke opfylder betingelserne for at bevare opholdsretten efter EU-reglerne. Familiemedlemmer, der selv er unionsborgere vil, såfremt de er arbeidstagere, have en selvstændig opholdsret i henhold til EU-reglerne.

Med forslaget vil et medfølgende familiemedlem til en greencardhaver, hvis opholdstilladelse inddrages eller nægtes forlænget, og en udlænding, hvis opholdsret efter EU-reglerne konstateres ophørt, således kunne meddeles opholdstilladelse, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år, og betingelserne for opholdstilladelse i øvrigt er opfyldt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Adgangen til at indgive ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12 (arbejdsmarkedstilknytningsordningen) er reguleret i udlændingelovens § 9 a, stk. 6.

Det følger af § 9 a, stk. 6, 2. pkt., at ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12, der indgives, senere end 7 dage efter at der er truffet endelig afgørelse om nægtelse af forlængelse eller om inddragelse af udlændingens opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 e eller 9 m, når udlændingen har familiemæssig

tilknytning til en udlænding med opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 1-9 eller 11-14, afvises, medmindre særlige grunde taler herimod.

Med ændringerne af § 9 a, stk. 6, 2. pkt., foreslås det for det første, at udlændinge hvis opholdsret efter EU-reglerne ophører, skal omfattes af den samme regel for indgivelse af ansøgning, som gælder for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 e eller 9 m inddrages eller nægtes forlænet.

En ansøgning om opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen, der indgives senere end 7 dage efter, at der er truffet endelig afgørelse om ophør af opholdsretten efter EU-reglerne, vil således blive afvist, medmindre særlige grunde taler herimod. Særlige grunde kan eksempelvis være en kortere overskridelse af fristen på grund af alvorlig sygdom, som kan dokumenteres.

Med ændringerne foreslås det for det andet af lovtekniske grunde at forkorte og ændre strukturen i bestemmelsen, så den bliver mere læsevenlig. Denne ændring medfører således ingen materielle ændringer.

Til nr. 3

Adgangen til at indgive ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12 (arbejdsmarkedstilknytningsordningen) er reguleret i udlændingelovens § 9 a, stk. 6.

Det følger af § 9 a, stk. 6, 3. pkt., at ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12, jf. stk. 30, der indgives efter, at udlændingens opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, er udløbet, afvises, medmindre særlige grunde taler herimod.

Med den foreslåede ændring af § 9 a, stk. 6, 3. pkt., foreslås det, at udlændinge, hvis opholdstilladelse efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, udløber, skal omfattes af den samme regel for indgivelse af ansøgning, som gælder for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine.

En ansøgning om opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen, der indgives efter, at opholdstilladelsen efter greencardordningen er udløbet, vil således blive afvist, medmindre særlige grunde taler herimod.

Særlige grunde kan eksempelvis være en kortere overskridelse af fristen på grund af alvorlig sygdom, som kan dokumenteres.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Adgangen til at indgive ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12 (arbejdsmarkedstilknytningsordningen) er reguleret i udlændingelovens § 9 a, stk. 6.

Det følger af § 9 a, stk. 6, 3. pkt., at ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12, jf. stk. 30, der indgives efter, at udlændingens opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, er udløbet, afvises, medmindre særlige grunde taler herimod.

Med lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås det, at udlændinge med opholdstilladelse efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, som ønsker at søge opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12, skal omfattes af den samme indgivelsesregel.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af § 9 a, stk. 6, 3. pkt., at ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12, jf. stk. 30, afvises, når ansøgningen indgives efter, at udlændingens opholdstilladelse efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, er udløbet, medmindre særlige grunde taler herimod.

Med nyaffattelsen udgår således henvisningen til lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. (jf. lov nr. 2055 af 16. november 2021), af bestemmelsen.

Dette skal ses i sammenhæng med, at lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., skal ophæves med virkning fra den 1. juni 2024, og at der fra denne dato ikke længere er udlændinge med opholdstilladelse efter loven, der vil kunne søge opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen. Det bemærkes, at den foreslåede nyaffattelse derfor træder i kraft den 1. juni 2024, jf. herved lovforslagets § 7, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Reglerne om indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen i § 9 a, stk. 2, nr. 12, er reguleret i § 9 a, stk. 6. Det følger bl.a. af § 9 a, stk. 6, at ansøgning om opholdstilladelse, der indgives, senere end 7 dage efter, at der er truffet endelig afgørelse om nægtelse af forlængelse eller om inddragelse, afvises, medmindre særlige grunde taler herimod. Reglerne om indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en udlænding med opholdstilladelse efter erhvervsordningerne i § 9 a, stk. 2, nr. 1-14, er reguleret i § 9 m, stk. 3. Indgivelsesreglerne gælder bl.a. for medfølgende familiemedlemmer til udlændinge, der søger eller har opnået opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen. Det følger bl.a. af § 9 m, stk. 3, 4. pkt., at hvis det medfølgende familiemedlem har fået fastsat en udrejsefrist, kan ansøgningen ikke indgives her i landet, medmindre Danmarks internationale forpligtelser kan tilsige det.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration har i praksis set sager, hvor familier, der allerede er etableret i Danmark, har fået inddraget eller nægtet forlænget deres opholdstilladelser, og hvor familierne derefter søger opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen i § 9 a, stk. 2, nr. 12, og som medfølgende familie efter § 9 m, stk. 1, inden for fristerne angivet i § 9 a, stk. 6, men hvor familiemedlemmerne har fået fastsat en udrejsefrist og derfor som udgangspunkt ikke vil kunne indgive ansøgningerne, jf. § 9 m, stk. 3, 4. pkt.

Med § 9 a, stk. 6, 5. pkt., foreslås det, at § 9 a, stk. 6, 4. pkt., uanset § 9 m, stk. 3, skal finde tilsvarende anvendelse for udlændingens medfølgende familie, der søger opholdstilladelse efter § 9 m, stk. 1, i overensstemmelse med § 9 a, stk. 6, 1.-3. pkt., når den medfølgende familie forud for ansøgningens indgivelse har haft opholdstilladelse her i landet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration – ud fra en formålsfortolkning og en analog fortolkning af § 9 a, stk. 6 – i praksis har taget sådanne ansøgninger under behandling.

Med forslaget vil det fremgå klart af § 9 a, stk. 6, at familier, der allerede er etableret i Danmark, kan

indgive ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 12, og § 9 m, stk. 1, i forlængelse af, at deres tidligere opholdstilladelser inddrages, nægtes forlænget eller udløber, hvis ansøgningerne indgives inden for arbejdsmarkedstilknytningsordningens ansøgningsfrister. Dette vil gælde uanset, om der er fastsat en udrejsefrist.

Til nr. 6

Det følger af udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 e eller 9 m, når udlændingen har familiemæssig tilknytning til en udlænding med opholdstilladelse efter nr. 1-9 eller 11-14, nægtes forlænget eller inddrages, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år (arbejdsmarkedstilknytningsordningen).

Det følger af § 9 a, stk. 30, at § 9 a, stk. 2, nr. 12, finder tilsvarende anvendelse for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, udløber.

Med ændringen af § 9 a, stk. 30, foreslås det, at § 9 a, stk. 2, nr. 12, skal finde tilsvarende anvendelse for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, udløber.

Med forslaget vil en udlænding, hvis greencard udløber, kunne meddeles opholdstilladelse, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år, jf. udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 12.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det følger af § 9 a, stk. 30, at § 9 a, stk. 2, nr. 12 (arbejdsmarkedstilknytningsordningen), finder tilsvarende anvendelse for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, udløber.

Med lovforslagets § 1, nr. 6, foreslås det, at § 9 a, stk. 2, nr. 12, skal finde tilsvarende anvendelse for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, udløber.

Det følger af den foreslåede ændring af § 9 a, stk. 30, at henvisningen til lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. (jf. lov nr. 2055 af 16. november 2021), skal udgå af bestemmelsen.

Dette skal ses i sammenhæng med, at lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., skal ophæves med virkning fra den 1. juni 2024, og at der fra denne dato ikke længere er udlændinge med opholdstilladelse efter loven, der vil kunne søge opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen. Det bemærkes, at den foreslåede ændring af § 9 a, stk. 30, derfor træder i kraft den 1. juni 2024, jf. herved lovforslagets § 7, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det fremgår af udlændingelovens § 48 h, stk. 1, 1. pkt., at en forretningsplan efter § 9 a, stk. 2, nr. 11, afvises af Erhvervsstyrelsen, hvis den ikke er egnet til bedømmelse ved det uafhængige ekspertpanel.

Ekspertpanelet vurderer ikke forretningsplaner, hvis der er tale om meget sprogligt eller informationsmæssigt mangelfulde forretningsplaner samt forretningsplaner knyttet til selvstændige erhvervsvirksomheder inden for restaurationsbranchen, mindre handels-, import- og eksportvirksomheder og detailhandel, herunder kiosker og lignende, jf. herved lovforslag nr. L 94 af 15. november 2017, Folketingstidende 2017-18, A, side 3.

I sekretariatet for Startup Denmark er der praksis for, at ansøgninger indgivet efter Startup Denmark-ordningen behandles i den rækkefølge, de modtages.

Det foreslås med § 9 a, stk. 31, 1. pkt., at erhvervsministeren efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte regler for, hvilke kriterier en forretningsplan skal leve op til, for at udlændingen kan søge opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 11, samt regler for hastebehandling af ansøgninger indgivet i henhold til § 9 a, stk. 2, nr. 11.

Når erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte regler for screeningskriterier, bedømmelseskriterier og hastebehandling efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren, betyder det konkret, at erhvervsministeren skal indgå i dialog med udlændinge- og integrationsministeren med henblik på sikre enighed om fastsættelse og eventuel ændring af reglerne.

Forslaget indebærer, at screeningskriterierne, bedømmelseskriterierne samt regler for hastebehandling fremover vil blive reguleret i en bekendtgørelse udstedt af erhvervsministeren efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren.

Med den nye bestemmelse tilsigtes det at gøre det lettere løbende at tilpasse screeningskriterierne og bedømmelseskriterierne baseret på de erfaringer, sekretariatet og ekspertpanelet opnår til fordel for de udlændinge, der søger efter ordningen. Det vil betyde, at sekretariatet i Erhvervsstyrelsen fremover kan handle hurtigere, når det ser uhensigtsmæssige mønstre i screenings- og bedømmelsesprocessen.

Erhvervsstyrelsen frascreener i dag informationsmæssigt og sprogligt mangelfulde forretningsplaner ligesom selvstændige erhvervsvirksomheder inden for restaurationsbranchen, mindre handels-, import- og eksportvirksomhed, detailhandel, herunder kiosker, og lignende bliver afvist. En forretningsplan frascreenes også, hvis ikke den er egnet til bedømmelse ved ekspertpanelet. Det foreslås som udgangspunkt at fastholdes disse screeningskriterier. Både for at sikre, at det kun er de virksomheder, der lever op til formålet med Startup Denmark, der kan blive bedømt, og at det er muligt frascreene ansøgninger skrevet på f.eks. andre sprog end engelsk eller ansøgninger, der indeholder så få beskrivelser af virksomheden, produktet, teamet mv., at det ikke er muligt for ekspertpanelet at foretage en bedømmelse.

Erfaringer viser, at de eksisterende screeningskriterier ikke er nok til, at sekretariatet kan frascreene alle de ansøgninger, der ikke er egnet til bedømmelse ved ekspertpanelet, fordi de ikke har den fornødne kvalitet.

Som supplement til de eksisterende screeningskriterier foreslås det derfor, at en forretningsplan i fremtiden kan frascreenes, hvis den for eksempel ikke i væsentlig grad:

- 1) beskriver hvorfor virksomheden og/eller iværksætteren vil have gavn af at etablere sig i Danmark,
- 2) indeholder en markedsanalyse,
- 3) beskriver hvordan produktet eller servicen skal sælges,
- 4) beskriver hvilke aktiviteter, der vil blive gennemført i opstartsperioden i Danmark.

Det foreslås desuden, at en forretningsplan skal indeholde en video på maksimalt 5 minutter, hvor

ansøgerne fortæller om markedet, skalerings-muligheder, det innovative element i produktet/service og ansøgeren/teamet. De nye screeningskriterier skal særligt sikre, at ansøgere forholder sig til de kommercielle perspektiver, der er i at starte og drive en virksomhed, hvilket erfaringer viser, at mange ansøgere ikke er opmærksomme på.

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 11, kan ansøgere opnå opholdstilladelse i Danmark, hvis deres forretningsplan med henblik på at drive selvstændig erhvervsvirksomhed bliver positivt vurderet af et ekspertpanel nedsat af Erhvervsstyrelsen.

De nye screeningskriterier forventes at betyde, at flere forretningsplaner frascreeenes, jf. lovens § 48 h, stk. 1, og at de planer, som ekspertpanelet modtager, bliver af højere kvalitet. Det forventes desuden, at det bliver lettere for ansøgerne at forholde sig til, hvad en forretningsplan skal indeholde for at blive vurderet af ekspertpanelet, da screeningskriterierne vil blive mere konkret beskrevet. De nye screeningskriterier vil kunne slettes, tilpasses og udbygges, hvis der opstår behov for dette.

Sekretariatet fastlægger i dag i samarbejde med ekspertpanelet bedømmelseskriterierne for vurdering af forretningsplanerne. Der anvendes fem kriterier. Der ses på, hvor innovativ forretningsplanen er, hvor attraktivt markedet er, skaleringsgraden af forretningsplanen og iværksætterens kompetencer til at indfri forretningsplanen. Desuden anlægger ekspertpanelet i et femte kriterium en helhedsbetragtning af den givne forretningsplan med henblik på at vurdere virksomhedens bidrag til at fremme ordningens formål.

Som følge af administrationen af ordningen er det erfaringen, at bedømmelseskriterierne på nuværende tidspunkt indholdsmæssigt indeholder de rette elementer. Dog kan der være behov for at omstrukturere eller konkretisere bedømmelseskriterierne. Det foreslås, at bedømmelseskriterierne fremover reguleres i bekendtgørelsen med mulighed for at ændre dem, hvis der opstår behov for dette. Det skal skabe fleksibilitet for sekretariatet, at kriterierne reguleres i en bekendtgørelse fremfor lov samtidig med, at det stadigvæk er gennemsigtigt, hvilke kriterier ansøgere og deres forretningsplaner skal leve op til for at blive godkendt. Der vil løbende være dialog mellem Erhvervsstyrelsen og ekspertpanelet omkring eventuelle tilpasninger af kriterierne.

I sekretariatet er der praksis for, at ansøgninger indgivet efter Startup Denmark-ordningen behandles i den rækkefølge, de modtages. Der kan særligt efter længere ferieperioder, hvor ekspertpanelet ikke har bedømt i en periode, være forretningsplaner, der ligger i kø til at blive bedømt af ekspertpanelet. Derfor kan der opstå situationer, hvor forretningsplaner i længere tid end normalt afventer at blive bedømt. Det er særligt en udfordring for de ansøgere, der har behov for hurtigt at opnå opholds- og arbejdstilladelse i Danmark for at kunne handle på en nærtforestående forretningsmulighed.

Det forventes, at en hastebehandling vil kunne foretages i tilfælde af, at en ansøger har en konkret nærtforestående forretningsmulighed i Danmark, som kræver, at ansøgeren kan møde fysisk op i Danmark. Det kan eksempelvis være, hvis en ansøger er optaget på en acceleratorforløb eller har indgået et samarbejde med en virksomhed, et universitet eller en anden offentlig myndighed.

For at kunne få hastebehandling forventes det, at en ansøger eksempelvis vil skulle skrive en mail til sekretariatet og beskrive, hvilken forretningsmulighed, de har i Danmark, samt begrunde, hvorfor en godkendelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 11, er af en karakter, der gør, at ansøgningen skal hastebehandles. Derefter vil sekretariatet foretage en konkret og individuel vurdering af omstændighederne. Sekretariatet kan bl.a. lægge vægt på, om forretningsmuligheden er et forløb eller lignende med et fast starttidspunkt eller om det er noget, der relativt nemt vil kunne rykkes frem i tiden. Der kan desuden blive lagt vægt på, hvor afgørende forretningsmuligheden er for, at virksomheden kan få en succesfuld start i Danmark.

En hastebehandling hos Erhvervsstyrelsen vil indebære, at sekretariatet kan sende en forretningsplan til

ekspertpanelet foran eventuelt andre forretningsplaner, der ellers måtte være modtaget i sekretariatet før denne.

En hastebehandling vil ikke have betydning for de kriterier, en ansøger vil skulle leve op til for at blive godkendt. De vil fortsat være de samme for alle ansøgere.

Med ændringen vil de ansøgere, der opnår hastebehandling, godkendes af ekspertpanelet og opnår opholdstilladelse i Danmark, have mulighed for at komme hurtigere til Danmark end hvis ikke, de blev hastebehandlet. I og med at ændringen vil betyde, at der er ansøgere, der kan komme foran i sagsbehandlingskøen, vil ændringen også betyde, at der er ansøgere, der kan blive rykket længere tilbage i sagsbehandlingskøen.

Da der er en kvote på 75 opholdstilladelser om året risikeres det, at en ansøger, der er blevet hastebehandlet, vil tage den sidste kvoteplads foran en ansøger, der ikke er blevet hastebehandlet. Ud fra erfaringer vurderes dette dog relativt usandsynligt, da der i Startup Denmark-ordningens tid er tildelt under 50 opholdstilladelser om året i alle år.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af udlændingelovens § 9 a, stk. 2 nr. 11, at Erhvervsstyrelsen nedsætter et uafhængigt ekspertpanel.

Det foreslås med § 9 a, stk. 31, 2. pkt., at erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte regler for, hvordan ekspertpanelet skal sammensættes i henhold til § 9 a, stk. 2, nr. 11.

Med denne bestemmelse vil erhvervsministeren sætte rammerne for sammensætningen af ekspertpanelet, indenfor hvilke Erhvervsstyrelsen nedsætter det konkrete ekspertpanel.

I dag består ekspertpanelet af personer fra det regionale erhvervsfremmesystem med erfaring i at vurdere forretningsplaner og vejlede iværksættervirksomheder. Desuden kan der rekrutteres personer til ekspertpanelet blandt personer med tilsvarende erfaring i at bedømme forretningsplaner. Det kan f.eks. være erfarne danske business angels, herunder private personer, der arbejder med at investere i startup virksomheder. Det kan også være andre professionelle investorer, der udbyder risikovillig kapital i form af blandt andet seed- og venture-investeringer. Ekspertpanelet består af 20 personer med erfaring inden for iværksætteri fra de seks erhvervshuse. Ansøgninger til Startup Denmark fordeles tilfældigt imellem medlemmerne af ekspertpanelet, der med deres generalistkompetencer kan bedømme en ansøgning uafhængigt af, hvilken type iværksætter og virksomhed, der har søgt Startup Denmark.

Som det er i dag, er det ikke reguleret, hvem ekspertpanelet skal bestå af, blot at det skal være uafhængigt. Sekretariatet har erfaret, at der er behov for at kunne fastsætte mere klare rammer for sammensætningen af panelet for at sikre stabilitet og kontinuitet, der er helt afgørende for, at sagsbehandlingen bliver ensartet og sagsbehandlingstiden holdes nede.

Derfor foreslås det, at erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for sammensætningen af ekspertpanelet.

Det vil betyde, at der i en bekendtgørelse kan opstilles regler for f.eks. hvilke kompetencer, ekspertpanelet skal have, og hvor mange personer ekspertpanelet skal bestå af.

Det forventes som udgangspunkt, at ekspertpanelet fortsat vil bestå af 20 personer fra erhvervshusene. Årsagen til dette er, at personer fra erhvervshusene besidder generel viden om iværksætteri og derfor fagligt kan bedømme forskellige typer af forretningsplaner. Det er vigtigt i henhold til ligebehandlingsprincippet. Desuden er Erhvervshusene uvildige, da Erhvervshusene ikke udøver kommerciel

virksomhed, og derfor ikke kan risikere at være i konkurrence med de iværksættere, der ønsker at etablere virksomhed i Danmark.

At reglerne for ekspertpanelets sammensætning reguleres i en bekendtgørelse vil indebære, at det bliver mindre fleksibelt, end det er i dag at ændre panelet og rammerne for dette, hvis der skulle opstå behov for det. Til gengæld vil det betyde, at der kommer en større klarhed om, hvem der løser opgaven, bl.a. også for ansøgerne.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

En udlænding med opholdstilladelse med henblik på at deltage i en videregående uddannelse her i landet gives samtidig arbejdstilladelse til beskæftigelse i indtil 20 timer ugentlig og med ret til beskæftigelse på fuld tid i månederne juni, juli og august. Dette følger af studiebekendtgørelsens § 16, stk. 1.

En udlænding, der afslutter en videregående uddannelse, kan ligeledes få 6 måneders opholdstilladelse med henblik på jobsøgning efter endt kandidatuddannelse. Dette følger af studiebekendtgørelsens § 5. Hvis udlændingen finder beskæftigelse i jobsøgningsperioden, må beskæftigelsen påbegyndes i det omfang, den er i overensstemmelse med udlændingens hidtidige arbejdstilladelse, dvs. ansættelse indtil 20 timer om ugen og fuld tid i månederne juni, juli og august. Beskæftigelse i videre omfang må ikke påbegyndes før, at der er opnået opholds- og arbejdstilladelse efter en af udlændingelovens øvrige bestemmelser om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse, jf. herved udlændingelovens § 9 a, stk. 2.

Det foreslås i § 9 i, stk. 11, 2. pkt., at en udlænding, der har opholdstilladelse som studerende efter § 9 i, stk. 1, og som har afsluttet en dansk kandidatuddannelse, samt indgivet ansøgning om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7-9 eller 14, må arbejde i tiden indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7-9 eller 14.

Forslaget indebærer, at en udenlandsk dimittend, som har indgået aftale eller fået tilbud om ansættelse, efter indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af ansættelsesforholdet får ret til at opholde sig her i landet og arbejde i tiden, indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse på baggrund af ansættelsesforholdet. Det svarer til, hvad der i dag gælder for udlændinge med en opholdstilladelse som studerende eller som ph.d.-studerende, der har søgt om et etableringskort.

Det forudsættes, at udenlandske kandidatdimittender i forbindelse med indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter en af erhvervsordningerne udfylder en tro- og loveerklæring om, at de oplysninger, som udlændingen har afgivet i ansøgningen, herunder om afsluttet uddannelse, er korrekte, og at udlændingen skal vedlægge dokumentation fra uddannelsesinstitutionen om, at udlændingen har afsluttet sin uddannelse, f.eks. et diplom eller en forhåndsgodkendelse. Det bemærkes i den forbindelse, at det af udlændingelovens § 40, stk. 6, fremgår, at afgiver en person en erklæring til oplysning i sager, der henhører under udlændingeloven, kan udlændingemyndighederne kræve, at erklæringen afgives på tro og love. Afgivelse af en falsk erklæring på tro og love kan straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år efter straffelovens § 161.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Udlændingelovens regler om indrejseforbud regulerer blandt andet, hvilken varighed et indrejseforbud

meddeles for, at der kan undlades at meddele et indrejseforbud, at et indrejseforbud kan ophæves, og at et indrejseforbud kan bortfalde.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 32 som et nyt *stk. 10*, indsættes en bestemmelse, hvorefter varigheden af et indrejseforbud, der er meddelt i medfør af § 32, stk. 1, nr. 1 eller stk. 2, kan forkortes i forbindelse med en afgørelse efter §§ 50-50 b, hvis varigheden af det meddelte indrejseforbud, jf. stk. 4, indebærer, at opretholdelse af udvisningen, jf. §§ 50-50 b, med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Baggrunden for forslaget er, at det efter ordlyden i udlændingelovens regler om indrejseforbud er usikkert, om varigheden af et allerede meddelt indrejseforbud kan forkortes i forbindelse med en efterfølgende prøvelse af udvisningen. Formålet med forslaget er derfor at sikre, at varigheden af et indrejseforbud kan forkortes i forbindelse med en domstolsprøvelse af spørgsmålet om udvisningens ophævelse.

Forslaget indebærer således, at domstolene vil kunne forkorte varigheden af et indrejseforbud i forbindelse med en prøvelse efter udlændingelovens §§ 50-50 b, hvis varigheden af det allerede meddelte indrejseforbud betyder, at en opretholdelse af udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Der vil således være mulighed for at forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud ved en prøvelse efter udlændingelovens § 50, som er en prøvelse af udvisningen, der kan finde sted forud for effektueringen af udvisningen. Der vil endvidere være mulighed for at forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud ved en prøvelse af udvisningen efter udlændingelovens § 50 a, som er en obligatorisk prøvelse i tilfælde, hvor udlændingen er idømt en foranstaltningsdom. Der vil endelig være mulighed for at forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud ved en prøvelse af udvisningen efter udlændingelovens § 50 b, som er en obligatorisk prøvelse forbeholdt udlændinge omfattet af EU-reglerne.

Som udgangspunkt vil varigheden af et meddelt indrejseforbud ikke skulle forkortes. Det er således alene i tilfælde, hvor varigheden af et meddelt indrejseforbud vil have selvstændig og afgørende betydning for, om en udvisning vil kunne opretholdes uden med sikkerhed at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Domstolene vil i forbindelse med en prøvelse efter udlændingelovens §§ 50-50 b, af egen drift skulle påse, om et meddelt indrejseforbud har en varighed, der medfører, at opretholdelse af udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, og om dette vil kunne imødekommes ved at forkorte varigheden af det meddelte indrejseforbud.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.7.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Der er i dag ikke hjemmel til, at Erhvervsstyrelsen kan indhente og samkøre CPR-numre på udenlandske iværksættere samt data fra indkomstregisteret på iværksættere, der er kommet til Danmark gennem Startup Denmark.

Det foreslås derfor, at der indsættes en § 44 a, *stk. 25*, i udlændingeloven, hvorefter Erhvervsstyrelsen, til brug for verificering af udlændinges ansøgninger om godkendelse af forretningsplaner i henhold til § 9 a, stk. 16, og til statistiske formål i henhold til § 9 a, stk. 16 og stk. 2, nr. 11, indsamler CPR-numre fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration samt oplysninger fra Skatteforvaltningens indkomstregister, jf. § 7 i lov om et indkomstregister, og samkører dem med Erhvervsstyrelsens egne registre.

Forslaget indebærer, at Erhvervsstyrelsen vil få tilsendt CPR-numre og indkomstdata på de iværksættere, der er kommet til Danmark gennem Startup Denmark. Dataene vil kunne samkøres med anden data om iværksætternes virksomheder, f.eks. CVR-data.

Formålet med forslaget er, at Erhvervsstyrelsen skal efterprøve de oplysninger, ansøgere opgiver om deres virksomhed, når de søger om godkendelse hos ekspertpanelet med henblik på at kunne søge om forlængelse af deres opholdstilladelse. Oplysningerne skal godtgøre, at de i væsentlig grad opfylder kravet om fremdrift i den oprindeligt godkendte forretningsplan for deres virksomhed. Det er blandt andet tilknytningsforhold til en virksomhed, overskud, antal medarbejdere og patent. Formålet er desuden at bruge oplysningerne til at føre statistik med ordningen og måle på dens effekter.

En hjemmel til at indhente CPR-numre vil betyde, at Erhvervsstyrelsen effektivt kan tilgå oplysninger fra styrelsens egne registre, herunder CVR-registeret. Erhvervsstyrelsen vil kun modtage CPR-nummeret og ikke de oplysninger, der er knyttet til det som f.eks. fødselssted, adresse, civilstatus osv.

En hjemmel til at indhente indkomstdata vil gøre, at Erhvervsstyrelsen kan få oplysninger om enkeltmandsvirksomhedens overskud, da det afspejles i ejerens indkomst. Enkeltmandsvirksomheder er ikke forpligtigede til at indberette regnskabsdata og derfor har Erhvervsstyrelsen ikke oplysninger om virksomhedens overskud uden adgang til indkomstdata.

Bestemmelsen vil medføre, at ekspertpanelet får et bedre og mere sikkert grundlag at vurdere ansøgningen på. Skulle Erhvervsstyrelsen opdage fejl i en ansøgers oplysninger, vil sekretariatet gå i dialog med ansøger med henblik på at tilrette ansøgningsmaterialet, således at de informationer, der fremlægges for ekspertpanelet, er korrekte. Ekspertpanelet vil ikke få adgang til CPR-numre eller data fra indkomstregisteret.

Bestemmelsen vil derudover medføre, at der skabes et bedre datagrundlag for ordningen således, at Erhvervsstyrelsen blandt andet får indblik i, hvilke iværksættere, der klarer sig bedst og hvorfor. Disse data skal bruges til at lave forbedringer af ordningen, f.eks. tilpasning af bedømmelseskriterier, markedsføring, velkomstmateriale mm.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration har ansvaret for at føre tilsyn med de oplysninger, ansøgere opgiver, når de efter godkendelse af ekspertpanelet søger om opholdstilladelse og forlængelse af opholdstilladelse i Danmark.

Det grundlæggende kriterium om, at anvendelse af oplysninger, herunder personoplysninger, kræver et sagligt formål, og at behandlingen ikke må være mere omfattende, end forholdet tilsiger, overholdes. Der er ikke tilsigtet nogen fravigelse af databeskyttelsesforordningen eller databeskyttelseslovens regler i den forbindelse.

Der henvises til afsnit 2.4.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Det fremgår af udlændingelovens § 46, stk. 1, at afgørelser efter udlændingeloven træffes af Udlændingestyrelsen, med undtagelse af de tilfælde, der fremgår af bestemmelsens stk. 2-5 og 9 og af § 4 d, stk. 3 og 4, § 9, stk. 26, 27 og 36-38, §§ 46 a-49, § 50, § 50 a, § 51, stk. 2, 2. pkt., § 56 a, stk. 1-5, § 58 i og § 58 j, jf. dog § 58 d, 2. pkt.

Det foreslås at ændre udlændingelovens § 46, stk. 1, således at der også henvises til § 50 b.

Baggrunden for ændringen er, at afgørelser om ophævelse eller fastholdelse af udvisningsafgørelser efter udlændingelovens § 50, § 50 a og § 50 b træffes af retten. Da udlændingelovens § 50 b blev indført ved

lov nr. 302 af 19. april 2006 (Fremrykket ansøgningstidspunkt i sager om humanitær opholdstilladelse, indberetningspligt ved mistanke om genopdragelsesrejser, begrænsning af adgangen til familiesammenføring for personer, der er dømt for børnebortførelse, ændrede regler om undervisning og aktivering af voksne asylansøgere m.v.) og da efterfølgende ændringer i udlændingelovens § 46, stk. 1, blev gennemført, blev der ved en fejl ikke foretaget en konsekvensændring af bestemmelsen med tilføjelse af en henvisning til udlændingelovens § 50 b. Det er vurderingen, at fejlen ikke har haft nogen materiel betydning i forhold til retsstillingen.

Der er tale om en konsekvensændring, som ikke medfører ændringer i gældende ret.

Til nr. 13

Det fremgår af udlændingelovens § 48 h stk. 1 1. pkt., at en forretningsplan efter § 9 a, stk. 2, nr. 11, afvises af Erhvervsstyrelsen, hvis den ikke er egnet til bedømmelse ved det uafhængige ekspertpanel. Det fremgår af § 48 h, stk. 1, 2. pkt., at afgørelsen om afvisning ikke kan påklages. Der er i dag ikke regler om hastebehandling af ansøgninger.

Med § 48 h, stk. 1, 2. pkt., foreslås det, at en anmodning om hastebehandling af en ansøgning skal afvises af Erhvervsstyrelsen, hvis ikke ansøgningen opfylder kriterierne i henhold til regler fastsat i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 31, 1. pkt.

Forslaget skal således ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 31, 1. pkt., hvorved det foreslås, at erhvervsministeren efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren skal kunne fastsætte regler for hastebehandling af ansøgninger indgivet i henhold til Startup Denmark.

Med forslaget vil Erhvervsstyrelsen kunne afvise anmodninger om hastebehandling.

Til nr. 14

Det fremgår af udlændingelovens § 48 h stk. 1, 1. pkt., at en forretningsplan efter § 9 a, stk. 2, nr. 11, afvises af Erhvervsstyrelsen, hvis den ikke er egnet til bedømmelse ved det uafhængige ekspertpanel. Det fremgår af § 48 h, stk. 1, 2. pkt., at afgørelsen om afvisning efter § 48 h, stk. 1, 1. pkt., ikke kan påklages.

Med nyaffattelsen af § 48, stk. 1, 2. pkt., der bliver 3. pkt., foreslås det, at en afgørelse om afvisning efter den gældende bestemmelse i § 48 h, stk. 1, 1. pkt., og den foreslåede bestemmelse i § 48 h, stk. 1, 2. pkt., ikke skal kunne påklages.

Forslaget indebærer for det første, at den gældende retstilstand, hvorefter en afgørelse om afvisning af en forretningsplan, jf. herved § 48 h, stk. 1, 1. pkt., ikke kan påklages, videreføres uændret.

Herudover skal forslaget ses i sammenhæng med dels den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 31, 1. pkt., hvorved det foreslås, at erhvervsministeren efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren skal kunne fastsætte regler for hastebehandling af ansøgninger indgivet i henhold til Startup Denmark, dels den foreslåede bestemmelse i § 48 h, stk. 1, 2. pkt., hvorved det foreslås, at en anmodning om hastebehandling af en ansøgning skal kunne afvises af Erhvervsstyrelsen, hvis ikke ansøgningen opfylder kriterierne i henhold til regler fastsat i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 31, 1. pkt.

Forslaget indebærer således for det andet, at en ansøger ikke vil kunne klage over Erhvervsstyrelsens afvisning af en anmodning om hastebehandling. Baggrunden for at det foreslås, at en ansøger ikke skal kunne klage over afgørelsen af deres hastebehandlingsanmodning er, at afgørelsen ikke har indflydelse på, hvorvidt forretningsplanen kan bedømmes af ekspertpanelet og opnå godkendelse. Desuden vil et afslag på en anmodning ikke stille en ansøger ringere end andre ansøgere, der ikke hastebehandles.

Til nr. 15

Det fremgår af udlændingelovens § 50, stk. 1, 1. pkt., at hvis en udvisning ikke er iværksat, jf. § 49, kan en udlænding, som påberåber sig, at der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. § 26, begære spørgsmålet om udvisningens ophævelse indbragt for retten ved anklagemyndighedens foranstaltning.

Det foreslås, at udlændingelovens § 50, stk. 1, 1. pkt., ændres således, at en udlænding også kan begære spørgsmålet om indrejseforbuddets varighed, jf. § 32, stk. 10, indbragt for retten.

Baggrunden for forslaget skal ses i lyset af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 32, stk. 10, hvor det foreslås at indføre en adgang til at forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud, hvis varigheden af det meddelte indrejseforbud er af afgørende betydning for, om en udvisning vil kunne opretholdes uden med sikkerhed at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Forslaget indebærer, at domstolene i forbindelse med en prøvelse efter udlændingelovens § 50, stk. 1, vil skulle tage stilling til, om varigheden af et meddelt indrejseforbud kan forkortes i de tilfælde, hvor en udvisning som udgangspunkt ikke kan opretholdes på grund af ændringer i udlændingens forhold. Forslaget indebærer således, at domstolene i forbindelse med prøvelsen vil kunne forkorte varigheden af det meddelte indrejseforbud, jf. den foreslåede stk. 10 i udlændingelovens § 32. Vil udvisningen kunne opretholdes ved i stedet at forkorte varigheden af det indrejseforbud, som blev meddelt i forbindelse med den oprindelige udvisning, vil domstolene skulle forkorte indrejseforbuddet og undlade at ophæve udvisningen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.7.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 16

Det fremgår af udlændingelovens § 50, stk. 1, 1. pkt., at hvis en udvisning ikke er iværksat, jf. § 49, stk. 1, kan en udlænding, som påberåber sig, at der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. § 26, begære spørgsmålet om udvisningens ophævelse indbragt for retten ved anklagemyndighedens foranstaltning. Det fremgår videre af udlændingelovens § 50, stk. 1, 2. pkt., at begæring efter 1. pkt., tidligst kan fremsættes 6 måneder før og skal fremsættes senest 2 måneder før, udvisningen kan forventes iværksat.

Det foreslås, at udlændingelovens § 50, stk. 1, 2. pkt., ændres således, at en begæring efter 1. pkt., tidligst, medmindre der foreligger ganske særlige grunde, kan fremsættes 6 måneder før og skal fremsættes senest 2 måneder før, udvisningen kan forventes iværksat.

Baggrunden for forslaget er, at der efter bestemmelsen skal være udsigt til, at udvisningen kan iværksættes. Det er endvidere forudsat, at der alene er adgang til én retlig prøvelse, jf. Folketingstidende 1997-98, 2. samling, tillæg A, side 1565. I praksis er der dog under henvisning til Danmarks internationale forpligtelser i nogle tilfælde givet tilladelse til at få prøvet udvisningen, selvom der ikke var udsigt til udsendelse af udlændingen, ligesom der i nogle tilfælde er givet tilladelse til mere end én retlig prøvelse.

For at overholde Danmarks internationale forpligtelser vil domstolene allerede i dag være forpligtede til at ophæve en udvisning, der med sikkerhed er i strid med Danmarks internationale forpligtelser, og uanset om udlændingen opfylder de frister, der er fastsat i bestemmelsen. Det afgørende er, om der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, og om ændringerne medfører, at udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Lovgivningen bør således udtrykkeligt tage højde for de situationer.

Forslaget indebærer, at en begæring om udvisningens ophævelse – uanset de i bestemmelsen fastsatte frister – i ganske særlige tilfælde vil kunne indbringes for retten, hvis der er en formodning for, at dette er påkrævet for at kunne overholde Danmarks internationale forpligtelser.

Adgangen til at få prøvet spørgsmålet om udvisningens ophævelse vil som udgangspunkt fortsat skulle begrænses til én retlig prøvelse i overensstemmelse med de frister, som er fastsat i bestemmelsen. Det forudsættes, at adgangen til at få prøvet spørgsmålet om ophævelse af udvisningen fortsat skal være yderst begrænset. Der er således ikke tale om en udvidelse af prøvelsesadgangen.

Ganske særlige grunde vil kunne foreligge i tilfælde, hvor en udlænding er på tålt ophold, og hvor udsendelsen ikke kan ske tvangsmæssigt, jf. udlændingelovens § 31. Det forhold, at det er usikkert eller ikke endeligt fastlagt, hvornår udsendelse kan finde sted, vil dog ikke i sig selv kunne føre til, at der foreligger ganske særlige grunde. Afgørende er, om der er en formodning for, at en fornyet prøvelse af udvisningen er påkrævet for at kunne overholde Danmarks internationale forpligtelser

Ganske særlige grunde vil endvidere kunne foreligge i tilfælde, hvor udlændingen allerede én gang har fået prøvet spørgsmålet om ophævelse af udvisningsafgørelsen, men hvor det er åbenbart, at der efterfølgende er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, således at der er en formodning for, at det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at opretholde udvisningen. Det vil f.eks. kunne være, hvis udlændingen efterfølgende er blevet alvorligt syg – fysisk såvel som psykisk – eller har været udsat for en alvorlig ulykke, og hvor det er åbenbart, at udlændingens omstændigheder har ændret sig i en sådan grad, at det vil kunne være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at opretholde udvisningen. Det vil f.eks. også kunne omfatte situationer, hvor udlændingen i perioden efter at have fået prøvet spørgsmålet om udvisningen har fået et barn, og hvor der måtte skulle tages særligt hensyn til barnet, herunder på grund af sygdom hos barnet eller barnets forsørger, således at der er en formodning for, at det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at opretholde udvisningen.

Ganske særlige grunde vil derudover kunne omfatte tilfælde, hvor de EU-retlige principper for udvisning af unionsborgere og udlændinge omfattet af EU-reglerne, tilsiger det. Det betyder, at der kan være tilfælde, som ikke er omfattet af § 50 b, hvor det kan være nødvendigt at foretage en ny, ajourført vurdering af, om »begrundelsen i den offentlige orden eller sikkerhed«, de »alvorlige hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed«, eller hvorvidt afgørelsen er »bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed«, fortsat er til stede, herunder om unionsborgerens eller udlændingens adfærd fortsat udgør en reel og umiddelbar trussel mod en grundlæggende samfundsinteresse, jf. dom af 17. april 2018 i de forenede sager C-316/16, B, og C-424/16, Vomero, præmis 91-94.

Det kan ikke udelukkes, at ganske særlige grunde også vil kunne foreligge i andre tilfælde end de anførte.

Det vil være en forudsætning, at der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, og at de væsentlige ændringer skyldes omstændigheder, der er indtrådt efter udvisningsafgørelsen. Det vil endvidere være en forudsætning, at der er en formodning for, at de væsentligt ændrede forhold er afgørende for, om opretholdelse af udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Ved vurderingen af, om der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, vil vurderingen skulle foretages i medfør af udlændingelovens § 26, stk. 1, hvis udlændingen er udvist efter udlændingelovens § 25 c, mens den for udlændinge, der er udvist efter udlændingelovens §§ 22-24 og § 25, vil skulle foretages i medfør af udlændingelovens § 26, stk. 2. Dette gælder allerede i dag, jf. udlændingelovens § 50, stk. 1, 1. pkt.

Det bemærkes, at i medfør af udlændingelovens § 50, stk. 2, 2. pkt., kan begæringen, jf. stk. 1, efter gældende ret afvises af retten, hvis det er åbenbart, at der ikke er indtrådt væsentlige ændringer i

udlændingens forhold. Retten vil således efter gældende ret kunne afvise begæringen om prøvelse af en afgørelse om udvisning, hvis det er åbenbart, at der ikke er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.8.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 17

Det fremgår af udlændingelovens § 50, stk. 2, 4. pkt., at retten, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan iværksættes, kan bestemme, at udlændingen skal underkastes frihedsberøvelse. Det fremgår endvidere af § 50, stk. 2, 5. pkt., at § 34, § 37, stk. 3 og 6, og §§ 37 a-37 e finder tilsvarende anvendelse.

Det foreslås at ændre udlændingelovens § 50, stk. 2, 5. pkt., således at der også henvises til hjemrejselovens §§ 11 og 12.

Baggrunden for forslaget er, at dele af udlændingelovens § 34 (foranstaltninger for at sikre en udlændings tilstedeværelse og meldepligt) blev ophævet ved lov nr. 982 af 26. maj 2021, og videreført i hjemrejselovens §§ 11 (foranstaltninger for at sikre en udlændings tilstedeværelse) og 12 (meldepligt). Således kan der i medfør af udlændingelovens § 34 nu alene pålægges foranstaltninger og meldepligt over for udlændinge, for hvem der endnu ikke er truffet afgørelse om afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse. Pålæg af foranstaltninger og meldepligt over for udlændinge, der har modtaget en endelig afgørelse om, at de ikke skal opholde sig i Danmark, og til udlændingen udrejser eller udsendes, pålægges i medfør af hjemrejselovens §§ 11 og 12. Ved en fejl blev der ikke indsat en henvisning til hjemrejselovens §§ 11 og 12 i udlændingelovens § 50, stk. 2, 5. pkt. Det er vurderingen, at fejlen ikke har haft nogen materiel betydning i forhold til retsstillingen.

Forslaget indebærer, at retten vil kunne træffe bestemmelse om pålæg af mindre indgribende foranstaltninger end frihedsberøvelse over for udlændinge omfattet af udlændingelovens § 34 og over for udlændinge omfattet af hjemrejselovens §§ 11 og 12.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af hjemrejseloven, der trådte i kraft den 1. juni 2021.

Til nr. 18

Det fremgår af udlændingelovens § 50 a, stk. 1, at hvis en udvisning, er sket ved dom, hvorved en udlænding efter reglerne i straffelovens §§ 68-70 er dømt til forvaring eller anbringelse, træffer retten i forbindelse med en afgørelse efter straffelovens § 72 om ændring af foranstaltningen, der indebærer udskrivning fra hospital eller forvaring, samtidig bestemmelse om ophævelse af udvisningen, hvis udlændingens helbredsmæssige tilstand afgørende taler imod, at udsendelse finder sted.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 50 a, stk. 1, som 2. pkt. indsættes en henvisning til, at retten i forbindelse med prøvelsen efter 1. pkt., tager stilling til, om der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. § 26, og om ændringerne er så væsentlige, at udvisningen skal ophæves eller varigheden af det meddelte indrejseforbud skal forkortes.

Baggrunden for forslaget er, at Menneskerettighedsdomstolen i sagen Savran mod Danmark har statueret krænkelse af EMRK artikel 8, idet de nationale domstole ikke havde foretaget en tilstrækkelig prøvelse med inddragelse af alle relevante forhold i forbindelse med prøvelsen efter udlændingelovens § 50 a, stk. 1. Det bør på den baggrund fremgå tydeligt af bestemmelsen, at domstolene skal foretage en vurdering af, hvorvidt udvisningen skal ophæves på grund af væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. udlændingelovens § 26.

Formålet med forslaget er at sikre, at det af lovgivningen tydeligt fremgår, at domstolene i forbindelse med en prøvelse efter udlændingelovens § 50 a, stk. 1, foretager en vurdering af alle relevante forhold.

Forslaget skal desuden ses i lyset af forslaget om at indsætte et stk. 10 i udlændingelovens § 32, hvor det foreslås at indføre en adgang til at forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud, hvis varigheden af det meddelte indrejseforbud er af afgørende betydning for, om en udvisning vil kunne opretholdes.

Forslaget indebærer, at domstolene i forbindelse med en prøvelse efter udlændingelovens § 50 a, stk. 1, som hidtil vil skulle foretage en vurdering af, hvorvidt udlændingens helbredsmæssige forhold afgørende taler imod, at udsendelse finder sted. Vil udsendelsen være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK artikel 3, på grund af udlændingens helbredsmæssige forhold, vil retten som hidtil skulle ophæve udvisningen. Det tilsigtes ingen ændringer i den vurdering, som retten allerede foretager i medfør af EMRK artikel 3.

Forslaget indebærer derudover, at domstolene i forbindelse med en prøvelse efter udlændingelovens § 50 a ligeledes vil skulle foretage en vurdering af, om udvisningen skal ophæves på grund af væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. udlændingelovens § 26. Dette indebærer, at vurderingen vil skulle ske efter de i udlændingelovens § 26, stk. 1, opregnede hensyn, hvis udlændingen er udvist efter udlændingelovens § 25 c. Er udlændingen derimod udvist efter udlændingelovens §§ 22-24, skal vurderingen foretages i medfør af udlændingelovens § 26, stk. 2, og udvisningen vil således skulle ophæves, hvis opretholdelse af udvisningsafgørelsen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. dog § 26 b.

Domstolene vil i den forbindelse bl.a. skulle inddrage kriminalitetens art og grovhed, varigheden af udlændingens ophold i Danmark, ændringer i udlændingens personlige og helbredsmæssige forhold, udlændingens tilknytning til Danmark og modtagerlandet m.v. Det bemærkes dog, at der i forbindelse med den samlede proportionalitetsafvejning alene kan lægges begrænset vægt på karakteren og grovheden af kriminaliteten, hvis udlændingen led af psykisk sygdom på tidspunktet for den begåede kriminalitet, og derfor var uegnet til straf i medfør af straffelovens § 16, jf. Savran mod Danmark, præmis 194.

Domstolene vil endvidere skulle lægge vægt på, om der er sket en forbedring i perioden fra den begåede kriminalitet og frem til tidspunktet, hvor udvisningen prøves på ny. Det vil således bl.a. skulle indgå, om udlændingen har ændret adfærd i den efterfølgende periode, og om udlændingen har haft gavnlige effekter af den idømte behandlingsdom, herunder risikoen for at begå ny kriminalitet. jf. Savran mod Danmark, præmis 197.

Forslaget indebærer endvidere, at domstolene i forbindelse med en prøvelse efter udlændingelovens § 50 a, stk. 1, vil skulle tage stilling til, om varigheden af et meddelt indrejseforbud kan forkortes i de tilfælde, hvor en udvisning som udgangspunkt skal ophæves på grund af ændringer i udlændingens forhold. Forslaget indebærer således, at domstolene i forbindelse med prøvelsen vil kunne forkorte varigheden af det meddelte indrejseforbud jf. den foreslåede stk. 10 i udlændingelovens § 32. Hvis udvisningen vil kunne opretholdes ved i stedet at forkorte varigheden af det indrejseforbud, som blev meddelt i forbindelse med udvisningen, vil retten skulle forkorte indrejseforbuddet og opretholde udvisningen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6.2. og 2.7.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 19

Det fremgår af udlændingelovens § 50 a, stk. 2, 1. pkt., at hvis en udlænding er udvist, og som uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde er undergivet en strafferetlig retsfølge, der indebærer frihedsberøvelse, indbringer anklagemyndigheden i forbindelse med udskrivning fra hospital spørgsmålet om ophævelse af

udvisningen for retten. Hvis udlændingens helbredsmæssige tilstand taler afgørende imod, at udsendelse finder sted, ophæver retten udvisningen, jf. § 50, stk. 2, 2. pkt.

Det foreslås at udlændingelovens § 50 a, stk. 2, 2. pkt., ændres således, at hvis udlændingens helbredsmæssige tilstand taler afgørende imod, at udsendelse finder sted, eller er der indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. § 26, ophæver retten udvisningen eller forkorter varigheden af det meddelte indrejseforbud, jf. § 32, stk. 10.

Baggrunden for forslaget er, at Menneskerettighedsdomstolen i sagen Savran mod Danmark har statueret krænkelse af EMRK artikel 8, idet de nationale domstole ikke havde foretaget en tilstrækkelig prøvelse med inddragelse af alle relevante forhold i forbindelse med prøvelsen efter udlændingelovens § 50 a. Det bør på den baggrund fremgå tydeligt af bestemmelsen, at domstolene skal foretage en vurdering af, hvorvidt udvisningen skal ophæves på grund af væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. udlændingelovens § 26.

Formålet med forslaget er at sikre, at det tydeligt fremgår af lovgivningen, at domstolene i forbindelse med en prøvelse efter udlændingelovens § 50 a, stk. 2, foretager en vurdering af alle relevante forhold.

Forslaget skal desuden ses i lyset af forslaget om at indsætte et stk. 10 i udlændingelovens § 32, hvor det foreslås at indføre en adgang til at forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud, hvis varigheden af det meddelte indrejseforbud er af afgørende betydning for, om en udvisning vil kunne opretholdes.

Forslaget indebærer, at domstolene i forbindelse med en prøvelse efter udlændingelovens § 50 a, stk. 2, som hidtil vil skulle foretage en vurdering af, hvorvidt effektueringen af udvisningen vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK artikel 3. Hvis udsendelsen vil være i strid med EMRK artikel 3 på grund af udlændingens helbredsmæssige forhold, vil retten som hidtil skulle ophæve udvisningen. Det tilsigtes ingen ændringer i den vurdering, som retten allerede foretager i medfør af EMRK artikel 3.

Forslaget indebærer videre, at domstolene i forbindelse med en prøvelse efter udlændingelovens § 50 a, stk. 2, ligeledes vil skulle foretage en vurdering af, om udvisningen skal ophæves på grund af væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. udlændingelovens § 26. Dette indebærer, at vurderingen vil skulle ske efter de i udlændingelovens § 26, stk. 1, opregnede hensyn, hvis udlændingen er udvist efter udlændingelovens § 25 c. Er udlændingen derimod udvist efter udlændingelovens §§ 22-24, skal vurderingen foretages i medfør af udlændingelovens § 26, stk. 2, og udvisningen vil således skulle ophæves, hvis opretholdelse af udvisningsafgørelsen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. dog § 26 b.

Domstolene vil i den forbindelse bl.a. skulle inddrage kriminalitetens art og grovhed, varigheden af udlændingens ophold i Danmark, ændringer i udlændingens personlige og helbredsmæssige forhold, udlændingens tilknytning til Danmark og modtagerlandet m.v. Det bemærkes dog, at karakteren og alvoren af den begåede kriminalitet ikke vil skulle indgå med samme styrke, hvis udlændingen led af psykisk sygdom på tidspunktet for den begåede kriminalitet, jf. Savran mod Danmark, præmis 194.

Domstolene vil endvidere skulle lægge vægt på, om der er sket en forbedring i perioden fra den begåede kriminalitet og frem til tidspunktet, hvor udvisningen prøves på ny. Det vil således bl.a. skulle indgå, om udlændingen har ændret adfærd i den efterfølgende periode, og om udlændingen har haft gavnlige effekter af den idømte behandlingsdom, herunder risikoen for at udlændingen vil begå ny kriminalitet. jf. Savran mod Danmark, præmis 197.

Forslaget indebærer endvidere, at domstolene i forbindelse med en prøvelse efter udlændingelovens §

50 a, stk. 2, vil skulle tage stilling til, om varigheden af et meddelt indrejseforbud kan forkortes i de tilfælde, hvor en udvisning som udgangspunkt ikke kan opretholdes på grund af ændringer i udlændingens forhold. Forslaget indebærer således, at domstolene i forbindelse med prøvelsen vil kunne forkorte varigheden af det meddelte indrejseforbud, jf. den foreslåede stk. 10 i udlændingelovens § 32. Hvis udvisningen vil kunne opretholdes ved i stedet af forkorte varigheden af det indrejseforbud, som blev meddelt i forbindelse med udvisningen, vil retten skulle forkorte indrejseforbuddet og opretholde udvisningen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6.2. og 2.7.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 20

Efter udlændingelovens § 50 b, stk. 1, har unionsborgere og udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, ret til på anklagemyndighedens initiativ at få prøvet, hvorvidt en udvisningsafgørelse skal opretholdes, hvis udvisningen ikke er iværksat 2 år efter afgørelsen. Anklagemyndigheden skal i medfør af bestemmelsen indbringe spørgsmålet for retten umiddelbart inden udvisningen kan forventes iværksat. Retten tager i forbindelse hermed stilling til, om udlændingen fortsat udgør en reel trussel for den offentlige orden eller sikkerhed, og i bekræftende fald om forholdene har ændret sig, siden den oprindelige afgørelse om udvisning blev truffet.

Det foreslås at udlændingelovens § 50 b, stk. 1, 1. pkt., ændres således, at anklagemyndigheden indbringer spørgsmålet om, hvorvidt udvisningen skal opretholdes, herunder spørgsmålet om indrejseforbuddets varighed, jf. § 32, stk. 10, for retten.

Forslaget skal ses i lyset af forslaget om at indsætte et stk. 10 i udlændingelovens § 32, hvor det foreslås at indføre en adgang til at forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud, hvis varigheden af det meddelte indrejseforbud er af afgørende betydning for, om en udvisning vil kunne opretholdes.

Forslaget indebærer, at domstolene i forbindelse med en prøvelse efter udlændingelovens § 50 b, stk. 1, vil skulle tage stilling til, om varigheden af et meddelt indrejseforbud kan forkortes i de tilfælde, hvor en udvisning som udgangspunkt ikke kan opretholdes på grund af ændringer i udlændingens forhold. Forslaget indebærer således, at domstolene i forbindelse med prøvelsen vil kunne forkorte varigheden af det meddelte indrejseforbud, jf. den foreslåede stk. 10 i udlændingelovens § 32. Hvis udvisningen vil kunne opretholdes ved i stedet af forkorte varigheden af det indrejseforbud, som blev meddelt i forbindelse med udvisningen, vil retten skulle forkorte indrejseforbuddet og opretholde udvisningen.

Forslaget ændrer ikke på, at et indrejseforbud, der er meddelt en unionsborger eller udlænding, som er omfattet af EU-reglerne, kan ophæves i medfør af udlændingelovens § 32, stk. 7.

Det bemærkes, at for sager om ophævelse efter § 50 b er anklagemyndigheden efter gældende ret forpligtet til at indbringe spørgsmålet om ophævelse for domstolene, når udvisningen ikke er effektueret 2 år efter, at udvisningsafgørelsen er truffet, og at retten ikke kan afvise at foretage en prøvelse af, om udvisningen skal ophæves. Dette gælder også i tilfælde, hvor det er åbenbart, at udlændingens forhold ikke har ændret sig. Der skal således ske realitetsbehandling i alle tilfælde.

Det bemærkes således, at efter gældende ret finder udlændingelovens § 50 b alene anvendelse i tilfælde, hvor en udsendelse af en udlænding omfattet af EU-reglerne i forlængelse af f.eks. en fængselsstraf ikke er iværksat 2 år efter udvisningsafgørelsen. I andre tilfælde finder udlændingelovens § 50 anvendelse.

Til nr. 21

Det fremgår af § 50 b, stk. 2, 3. pkt., at retten, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan iværksættes, kan bestem-

me, at udlændingen skal underkastes frihedsberøvelse. Det fremgår endvidere at § 50 b, stk. 2, 4. pkt., at § 34, § 37, stk. 3 og 6, og §§ 37 a-37 e finder tilsvarende anvendelse.

Det foreslås at ændre udlændingelovens § 50 b, stk. 2, 4. pkt., således at der også henvises til hjemrejselovens §§ 11 og 12.

Baggrunden for forslaget er, at dele af udlændingelovens § 34 (foranstaltninger for at sikre en udlændings tilstedeværelse og meldepligt) blev ophævet ved lov nr. 982 af 26. maj 2021, og videreført i hjemrejselovens §§ 11 (foranstaltninger for at sikre en udlændings tilstedeværelse) og 12 (meldepligt). Således kan der i medfør af udlændingelovens § 34 nu alene pålægges foranstaltninger og meldepligt over for udlændinge, for hvem der endnu ikke er truffet afgørelse om afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse. Pålæg af foranstaltninger og meldepligt over for udlændinge, der har modtaget en endelig afgørelse om, at de ikke skal opholde sig i Danmark, og til udlændingen udrejser eller udsendes, pålægges i medfør af hjemrejselovens §§ 11 og 12. Ved en fejl blev der ikke indsat en henvisning til hjemrejselovens §§ 11 og 12 i udlændingelovens § 50 b, stk. 2, 4. pkt. Det er vurderingen, at fejlen ikke har haft nogen materiel betydning i forhold til retsstillingen.

Forslaget indebærer, at retten vil kunne træffe bestemmelse om pålæg af mindre indbringende foranstaltninger end frihedsberøvelse over for udlændinge omfattet af udlændingelovens § 34 og over for udlændinge omfattet af hjemrejselovens §§ 11 og 12.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af hjemrejseloven, der trådte i kraft den 1. juni 2021.

Til nr. 22

Det følger af udlændingelovens § 57, stk. 1, 2. pkt., at anklagemyndigheden i forbindelse med fornyet prøvelse efter § 50 af en beslutning om udvisning indhenter en udtalelse fra Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Det foreslås at ændre udlændingelovens § 57, stk. 1, 2. pkt., således at der også henvises til § 50 a og § 50 b.

Baggrunden for ændringen er, at domstolene skal kunne få adgang til alle relevante oplysninger vedrørende en udlændings personlige, familiemæssige og øvrige forhold, når domstolene skal vurdere, hvorvidt en udvisning skal ophæves i medfør af udlændingelovens § 50 a. Anklagemyndigheden vil derfor også i forbindelse med prøvelser efter udlændingelovens § 50 a skulle indhente en udtalelse fra Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Baggrunden for, at der i bestemmelsen også skal henvises til udlændingelovens § 50 b er, at det af bemærkningerne til udlændingelovens § 50 b fremgår, at anklagemyndigheden, ligesom i sager omfattet af udlændingelovens § 50 til brug for vurderingen af, om der skal nedlægges påstand om stadfæstelse eller ophævelse af udvisningen, kan indhente en udtalelse fra Udlændingestyrelsen, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 2842.

Ved indførelsen af udlændingelovens § 50 b ved lov nr. 302 af 19. april 2006 (Fremrykket ansøgningstidspunkt i sager om humanitær opholdstilladelse, indberetningspligt ved mistanke om genopdragelsesrejser, begrænsning af adgangen til familiesammenføring for personer, der er dømt for børnebortførelse, ændrede regler om undervisning og aktivering af voksne asylansøgere m.v.) og efterfølgende ændringer i udlændingelovens § 57, er der ved en fejl ikke blevet foretaget en konsekvensændring af bestemmelsen med tilføjelse af en henvisning til udlændingelovens § 50 b.

Forslaget indebærer, at der ved behandling af sager om udvisning efter udlændingelovens § 50 a, skal indhentes en udtalelse fra Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Forslaget indebærer endvidere, at det præciseres, at der ved behandling af sager om udvisning efter udlændingelovens § 50 b, skal indhentes en udtalelse fra Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Det sikres herved, at vurderingen af sager efter udlændingelovens § 50 b foretages på samme grundlag som sager, der vurderes efter udlændingelovens § 50.

Til nr. 23

Udlændingelovens § 58 angiver, at der ved salær og godtgørelse for udlæg til advokater, der beskikkes efter en række nærmere bestemmelser i udlændingeloven, herunder efter udlændingelovens § 50 og § 50 a, gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31.

Det foreslås at ændre udlændingelovens § 58, således at der også henvises til § 50 b.

Baggrunden for ændringen er, at der ved indførelsen af udlændingelovens § 50 b ved lov nr. 301 af 19. april 2006 (Fremrykket ansøgningstidspunkt i sager om humanitær opholdstilladelse, indberetningspligt ved mistanke om genopdragelsesrejser, begrænsning af adgangen til familiesammenføring for personer, der er dømt for børnebortførelse, ændrede regler om undervisning og aktivering af voksne asylansøgere m.v.) og efterfølgende ændringer i udlændingelovens § 58 ved en fejl ikke blevet foretaget en konsekvensændring af bestemmelsen med tilføjelse af en henvisning til udlændingelovens § 50 b. Det er vurderingen, at fejlen ikke har haft nogen materiel betydning i forhold til retsstillingen

Forslaget indebærer, at der ved salær og godtgørelse for udlæg til advokater, der beskikkes efter udlændingelovens § 50 b, gælder samme regler som i tilfælde, hvor der meddeles fri proces, jf. retsplejelovens § 31.

Der er på den baggrund tale om en konsekvensændring.

Til nr. 24

Overskriften til udlændingelovens kapitel 9 lyder i dag ”Straffebestemmelser”.

Det foreslås, at *overskriften* til udlændingelovens kapitel 9 nyaffattes, således at overskriften bliver ”Bestemmelser om straf og rettighedsfrakendelse”.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 59 d, hvorefter den, der dømmes for under særligt skærpende omstændigheder, jf. § 59, stk. 6, 2. pkt., at have overtrådt § 59, stk. 5, kan frakendes retten til at deltage i ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af § 59, stk. 5.

Kapitel 9 vil således som en følge af den foreslåede bestemmelse i § 59 d komme til at omfatte både bestemmelser om straf og bestemmelser om rettighedsfrakendelse. Den foreslåede nyaffattelse af overskriften til kapitel 9 er en følge heraf.

Til nr. 25

Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser. Dette følger af udlændingelovens § 59, stk. 5.

Efter § 59, stk. 6, 1. pkt., skal det ved straffens udmåling efter § 59, stk. 5, betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, at der ved overtrædelsen

er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, eller at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet. Det følger af § 59, stk. 6, 2. pkt. at det skal betragtes som en særligt skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået under en eller flere af de i § 59, stk. 6, 1. pkt. nævnte omstændigheder og som led i udøvelse af erhvervsvirksomhed.

Med § 59 d, 1. pkt., foreslås det, at den, der dømmes for under særligt skærpende omstændigheder, jf. § 59, stk. 6, 2. pkt., at have overtrådt § 59, stk. 5, kan frakendes retten til at deltage i ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af § 59, stk. 5.

Begrebet ”særligt skærpende” omstændigheder skal forstås i overensstemmelse med udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt. Det udgør således en særligt skærpende omstændighed, at forholdet er begået som led i erhvervsvirksomhed og under en eller flere af de i § 59, stk. 6, 1. pkt., nævnte omstændigheder, dvs. at overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, at der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, eller at udlændingen ikke har haft ret til at opholde sig her i landet.

En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil indebære, at den pågældende ikke må deltage i ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af udlændingelovens § 59, stk. 5.

Begrebet ”erhvervsvirksomhed” skal forstås i overensstemmelse med anvendelsen af begrebet i udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt. Uanset deres faktiske virksomhed eller mangel på samme vil aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber, interessentskaber, kommanditselskaber og erhvervsdrivende fonde således i almindelighed skulle anses for at udøve erhvervsvirksomhed. Dette gælder også, hvis et aktieselskab eller anpartsselskab er 100 % ejet af stat, region eller kommune. Vurderingen af, om aktiviteter, der udøves i regi af andre sammenslutninger end de nævnte, udgør erhvervsvirksomhed, beror på en samlet og konkret vurdering, hvor der kan lægges vægt på bl.a. formålet, karakteren og omfanget af aktiviteterne. Hvis aktiviteterne udøves med systematisk indtægtserhvervelse for øje, vil der være tale om erhvervsvirksomhed, medmindre aktiviteterne har et i økonomisk henseende meget begrænset omfang. Der henvises generelt til afsnit 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger ovenfor.

Begrebet ”at deltage i ledelsen” skal forstås i overensstemmelse med anvendelsen af begrebet i straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt. Begrebet omfatter således både den formelle deltagelse i form af registrering i Erhvervsstyrelsens it-system som direktør, medlem af bestyrelsen eller tilsynsrådet eller som likvidator i en erhvervsvirksomhed og den reelle deltagelse i form af faktisk udøvelse af ledelsesbeføjelser i en erhvervsvirksomhed, dvs. faktisk udøvelse af en direktørs eller likvidators eller et bestyrelsesmedlems eller tilsynsrådsmedlems beføjelser i virksomheden. Der henvises til afsnit 2.1.1.2 i de almindelige bemærkninger ovenfor.

En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil – modsat efter straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt. – ikke være begrænset til at angå deltagelse i ledelsen af en erhvervsvirksomhed, hvor den pågældende ikke hæfter personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser. En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil således indebære, at den pågældende ikke må deltage i ledelsen i nogen form for erhvervsvirksomhed, herunder personligt drevne virksomheder, der udøver virksomhed omfattet af rettighedsfrakendelsen, jf. herom straks nedenfor.

Frakendelsen vil være begrænset til den form for erhvervsvirksomhed, som pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af § 59, stk. 5, jf. stk. 6, 2. pkt. Formålet hermed er at sikre, at den pågældende ikke fortsætter med at deltage i ledelsen af erhvervsvirksomhed inden for det virkefelt, hvor vedkommende begik overtrædelsen. Hvordan virkefeltet og dermed rettighedsfrakendelsen afgrænses i

konkrete sager, vil – som det også er tilfældet ved anvendelsen af straffelovens rettighedsfrakendelsesregler – bero på domstolenes konkrete vurdering.

Domstolene vil i den forbindelse først og fremmest skulle lægge vægt på, hvilken type af varer eller tjenesteydelser den pågældende virksomhed hovedsageligt udbød på tidspunktet for lovovertrædelsen. Det vil tillige bl.a. kunne indgå, om virksomheden drives i detailleret eller primært henvender sig til erhvervs-kunder. Hvis overtrædelsen eksempelvis er begået som led i driften af en kiosk, vil den pågældende efter en konkret vurdering kunne frakendes retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed, der beskæftiger sig med detailsalg af føde-, drikke- og tobaksvarer. Hvis overtrædelsen er begået som led i driften af et tømrerfirma, vil frakendelsen kunne afgrænses til erhvervsvirksomheder, der udfører tømrer- og bygningsarbejde og renovering af bygninger. Hvis overtrædelsen er begået som led i driften af et pizzeria, vil frakendelsen kunne afgrænses til restaurationsvirksomhed.

Det er virksomhedens reelle virkefelt, der er afgørende for frakendelsens omfang. Hvilke brancher virksomheden har registreret sig under i Det Centrale Virksomhedsregister (CVR), har således ikke i sig selv betydning i denne sammenhæng, men kan dog indgå som et moment ved fastlæggelsen af, inden for hvilken branche den pågældende udøvede virksomhed. Hvis den tiltalte eksempelvis reelt udøvede kioskvirksomhed på tidspunktet for lovovertrædelsen, men virksomheden i CVR var registreret som en tøjforretning, vil det således være kioskvirksomhed, der vil være udgangspunkt for frakendelsen.

Det bemærkes, at såfremt en person er ledelsesmedlem i flere virksomheder, vil frakendelse efter den foreslåede bestemmelse alene være knyttet til den form for virksomhed, som den virksomhed, der beskæftigede udenlandsk arbejdskraft i strid med udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt., jf. stk. 5, udøver.

Det forudsættes ikke med den foreslåede bestemmelse, at Erhvervsstyrelsen vil skulle registrere rettighedsfrakendte personer eller slette disse fra CVR-registret. Rettighedsfrakendelser efter den foreslåede ordning vil fremgå af Kriminalregistret.

En rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil ikke omfatte retten til at være ansat i en form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende er frakendt retten til at deltage i ledelsen af. En person, der efter den foreslåede bestemmelse er frakendt retten til at deltage i ledelsen af restaurationsvirksomheder, vil således fortsat kunne være ansat i en sådan, så længe den pågældende ikke udøver ledelsesbeføjelser, dvs. faktisk udøver en direktørs eller en likvidators eller et bestyrelsesmedlems eller et tilsynsrådsmedlems beføjelser i virksomheden.

Det forudsættes, at rettighedsfrakendelse kan ske i de grovere sager omfattet af udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt. Domstolene vil i den enkelte sag skulle foretage en konkret vurdering af, om det vil være proportionalt at idømme den tiltalte en rettighedsfrakendelse. Domstolene vil i den forbindelse bl.a. kunne lægge vægt på overtrædelsens omfang, grovhed og varighed, eventuelle tidligere overtrædelser, den udviste tilregnelser og størrelsen af den evt. tilsigtede økonomiske fordel. Domstolene vil samtidig skulle inddrage den tiltaltes personlige forhold og konsekvenserne af en evt. rettighedsfrakendelse i vurderingen.

Det forudsættes, at der som udgangspunkt vil kunne idømmes rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse i tilfælde, der kan medføre større bøder og fængselsstraf. Det vil navnlig være tilfældet, hvor overtrædelsen omfatter flere udlændinge eller strækker sig over en længere periode, hvor flere af de skærpende omstændigheder nævnt i udlændingelovens § 59, stk. 6, 1. pkt., er til stede, eller hvor den tiltalte mange gange tidligere har overtrådt § 59, stk. 5. Det er ikke en betingelse for anvendelse af den foreslåede bestemmelse, at det udviste forhold begrunder nærliggende fare for misbrug af stillingen, men domstolene vil kunne inddrage, hvorvidt der i den konkrete sag gør sig forhold gældende, der indikerer en risiko for gentagelse, herunder relevante forstraffe. Det er med forslaget forudsat, at personer, der

idømmes fængselsstraf efter udlændingelovens § 59, stk. 6, 2. pkt., jf. stk. 5, som det altovervejende udgangspunkt samtidig vil skulle idømmes rettighedsfrakendelse efter den foreslåede § 59 d.

Der er med forslaget ikke tåltænkt en ændring i den gældende praksis for bøde- og fængselsstraf efter udlændingeloven. Det bemærkes dog, at det fremgår af straffelovens § 82, nr. 12, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en formildende omstændighed, at gerningsmanden på grund af den strafbare handling frakendes en af de i straffelovens § 79 omhandlede rettigheder eller påføres andre følger, der kan sidestilles med straf. Domstolene vil således kunne inddrage en evt. rettighedsfrakendelse efter den foreslåede § 59 d i udlændingeloven i strafudmålingen.

Såfremt en person opfylder betingelserne for rettighedsfrakendelse efter såvel den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 d som straffelovens §§ 78-79, vil det være udlændingelovens § 59 d, der skal idømmes frakendelse efter.

Det forudsættes, at alene fysiske personer idømmes rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse. Det vil i praksis som udgangspunkt alene være relevant at idømme den eller de personer, der på tidspunktet for overtrædelsen af udlændingelovens § 59, stk. 5, jf. stk. 6, 2. pkt., deltog i ledelsen af den relevante erhvervsvirksomhed, rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse.

Vurderingen af, hvorvidt en person deltog i ledelsen, foretages ud fra samme principper som beskrevet ovenfor om begrebet "at deltage i ledelsen", hvorved såvel formel som faktisk ledelse er omfattet.

Eventuel rettighedsfrakendelse over for juridiske personer vil skulle ske efter straffelovens almindelige regler.

Overtrædelse af en rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 d vil kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder efter straffelovens § 131.

Der henvises til afsnit 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Med § 59 d, 2. pkt., foreslås det, at straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., skal finde tilsvarende anvendelse.

Det følger af straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., at frakendelsen sker på tid fra 1 til 5 år, regnet fra endelig dom, eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra den pågældende virksomhed efter 5 års forløb kan indbringes for retten efter de i § 78, stk. 3, indeholdte regler.

Det betyder, at en frakendelse vil ske på tid fra 1 til 5 år regnet fra endelig dom eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra at kunne udøve den pågældende virksomhed efter 5 års forløb kan indbringes for retten efter straffelovens § 78, stk. 3, idet det dog med den foreslåede bestemmelse i § 59 d, 3. pkt., samtidig foreslås, at udlændinge- og integrationsministeren, når særlige omstændigheder taler derfor, skal kunne tillade, at indbringelse for retten sker, inden den i straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., nævnte 5 års frist er forløbet. En frakendelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59 d vil således som udgangspunkt blive fastsat til en periode på mellem 1 og 5 år. Det forudsættes, at en frakendelse på en periode indtil videre klart vil have undtagelsens karakter og kun vil finde anvendelse i gentagelsestilfælde, hvor der foreligger forsæt. Fastsættelsen af frakendelsesperiodens længde vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen.

Med § 59 d, 3. pkt., foreslås det, at når særlige omstændigheder taler derfor, kan udlændinge- og integrationsministeren tillade, at indbringelse for retten sker, inden den i straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., nævnte 5 års frist er forløbet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at det af straffelovens § 79, stk. 3, 2. pkt., følger, at når særlige

omstændigheder taler derfor, kan justitsministeren tillade, at indbringelse for retten sker, inden den i straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., nævnte 5 års frist er forløbet.

Med den foreslåede bestemmelse i § 59 d, 3. pkt., vil det blive udlændinge- og integrationsministeren, der, når særlige omstændigheder taler derfor, kan tillade at indbringelse af en rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse i § 59 d, 1. pkt., for retten sker, inden den i straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., nævnte 5 års frist er forløbet.

Der henvises til afsnit 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Greencardordningen blev ophævet den 10. juni 2016, jf. herved § 2, stk. 1, i lov nr. 612 af 8. juni 2016.

Det følger af § 2, stk. 3, i lov nr. 612 af 8. juni 2016, at loven ikke finder anvendelse for ansøgninger om forlængelse af opholdstilladelse, og at for sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse. Adgangen til at få en greencardtilladelse forlænget blev således ikke ophævet med lov nr. 612 af 8. juni 2016.

Det foreslås, at § 2, stk. 3, i lov nr. 612 af 8. juni 2016 ophæves.

Med forslaget vil der ikke længere kunne søges om forlængelse af et greencard. Det bemærkes, at det med § 7, stk. 3, foreslås, at ophævelsen skal træde i kraft den 1. april 2024.

Der henvises til afsnit 2.4.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Greencardordningen blev ophævet den 10. juni 2016, jf. herved § 2, stk. 1, i lov nr. 612 af 8. juni 2016.

Det følger af § 2, stk. 4, i lov nr. 612 af 8. juni 2016, at loven ikke finder anvendelse for ansøgninger om opholdstilladelse som medfølgende familie til en udlænding med opholdstilladelse efter greencardordningen, og at for sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse. Adgangen til at få opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver og få en tilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver forlænget blev således ikke ophævet med lov nr. 612 af 8. juni 2016.

Det foreslås, at § 2, stk. 4, i lov nr. 612 af 8. juni 2016 ophæves.

Med forslaget vil der ikke længere kunne søges opholdstilladelse eller forlængelse af opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver. Det bemærkes, at det med § 7, stk. 3, foreslås, at ophævelsen skal træde i kraft den 1. april 2024.

Der henvises til afsnit 2.4.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Det følger af udlændingelovens § 29 c, at en udlænding kan optages på en liste (herefter den nationale sanktionsliste), hvis udlændingen virker som religiøs forkynder eller på anden måde udbreder en religion eller tro og hensynet til den offentlige orden i Danmark tilsiger, at udlændingen ikke bør have ophold her

i landet. Optagelse på listen sker for 2 år og kan forlænges med 2 år ad gangen. En udlænding, som er omfattet af EU-reglerne, jf. § 2, stk. 3, eller har opholdstilladelse her i landet, kan ikke optages på listen.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.4.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget samt i det hele til bemærkningerne til forslag nr. L 48 til lov om ændring af udlændingeloven (Indførelse af en offentlig sanktionsliste over udenlandske forkyndere m.fl., som kan udelukkes fra at indrejse), jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 48 som fremsat.

Udlændingelovens § 29 c blev indført ved lov nr. 1743 af 27. december 2016 om ændring af udlændingeloven (Indførelse af en offentlig sanktionsliste over udenlandske forkyndere m.fl., som kan udelukkes fra at indrejse). Det følger af ændringslovens § 3, at udlændinge- og integrationsministeren i folketingsåret 2021-22 skal fremsætte forslag om revision af loven.

Det foreslås at ophæve revisionsbestemmelsen i § 3 i lov nr. 1743 af 27. december 2016 om ændring af udlændingeloven (Indførelse af en offentlig sanktionsliste over udenlandske forkyndere m.fl., som kan udelukkes fra at indrejse).

Der lægges således op til ikke at foretage ændringer i udlændingelovens § 29 c.

Ophævelsen af § 3 i lov nr. 1743 af 27. december 2016 om ændring af udlændingeloven (Indførelse af en offentlig sanktionsliste over udenlandske forkyndere m.fl., som kan udelukkes fra at indrejse) vil medføre, at udlændingelovens § 29 c videreføres i uændret form.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.9. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Det fremgår af § 2 f, stk. 1, 1. pkt., i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., at for S-kursister omfatter tilbud om danskuddannelse undervisning i op til 3½ år inden for en 5-årig periode, som regnes fra det tidspunkt, hvor udlændingen kan påbegynde danskuddannelsen.

Det følger af den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 2 f, stk. 1, 1. pkt., at tilbud om danskuddannelse ændres, således at det fremgår, at danskuddannelse for S-kursister fremover vil omfatte undervisning i 5 år i stedet for 3 ½ år inden for en 5-årig periode.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring om at ophæve kravet om, at danskuddannelse skal gives inden for rammerne af et klippekort.

Den foreslåede ændring vil betyde, at S-kursister ikke længere tilbydes danskuddannelse i 3½ år inden for en 5-årig periode, som gives inden for rammerne af et klippekort. Danskuddannelsetilbuddet vil for S-kursister i stedet omfatte undervisning i op til 5 år, som regnes fra det tidspunkt, hvor udlændingen kan påbegynde danskuddannelsen.

Forslaget vil medføre, at de gældende frister for at gennemføre de enkelte moduler i forhold til tilbagebetaling af depositum, jf. bilag 3 i bekendtgørelse nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., vil blive styrende i forhold til at sikre S-kursisternes progression og motivation til at gennemføre modulerne inden for de i bekendtgørelsen fastsatte frister.

Forslaget vil således betyde, at den 5-årige uddannelsesret i praksis vil blive begrænset af, at S-kursister skal gennemføre danskuddannelsen inden for rammerne af de frister, som gælder for tilbagebetaling

af depositummet, såfremt tilbuddet om danskuddannelse skal være uden økonomiske omkostninger for S-kursisten.

I forhold til S-kursisters uddannelsesperiode vil ændringen i praksis medføre, at S-kursister vil få to måneder længere til at færdiggøre modul 1 og en måned længere til at færdiggøre modul 2, som svarer til den forskel, der er på fristerne for at gennemføre de to moduler på henholdsvis depositumsordningen og klippekortsordningen.

Forslaget vil således ikke medføre nogen væsentlig udvidelse af uddannelsesperioden for S-kursisterne.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 2 f, stk. 1, 2. pkt., i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., at danskuddannelse efter 1. pkt. (danskuddannelse til S-kursister) gives inden for rammerne af et klippekort, jf. § 6 a.

Det foreslås, at § 2 f, 2. pkt., ophæves, således at bestemmelsen ikke henviser til, at danskuddannelse skal gives inden for rammerne af et klippekort efter lovens § 6 a.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 4, nr. 4, hvorefter det foreslås at ophæve § 6 a, om klippekortordningen i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af § 2 f, stk. 2, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at S-kursister, som ikke har påbegyndt eller afsluttet danskuddannelsen inden for uddannelsesperioden, jf. stk. 1, eller ikke har påbegyndt eller ikke har opbrugt klippekortet, jf. § 6 a, fortsat skal have tilbud om danskuddannelse.

Det følger af den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 2 f, stk. 2, at »eller ikke har påbegyndt eller har opbrugt klippekortet, jf. § 6 a,« udgår af bestemmelsen.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 4, nr. 4, hvorefter det foreslås at ophæve § 6 a, om klippekortordningen i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Den foreslåede ændring vil ikke medføre ændringer i bestemmelsens anvendelsesområde. Det vil således fortsat være muligt for kommunalbestyrelsen at beslutte, at udlændinge, som af andre grunde end alvorlig og langvarig sygdom, ikke har lært dansk i danskuddannelsesperioden kan modtage tilbud om danskundervisning.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det fremgår af § 6 a, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., at S-kursister tilbydes danskuddannelse inden for rammerne af et klippekort. Antallet af klip, som tildeles den enkelte S-kursist, fastsættes på baggrund af udbyders indplacering af S-kursisten på danskuddannelse og modul, jf. § 6, stk. 3. Der kan højst tildeles seks klip svarende til 3½ års danskuddannelse.

Det fremgår endvidere af § 6 a, stk. 2, at klippekortet er gyldigt i 5 år fra det tidspunkt, S-kursisten

kan påbegynde undervisningen. Det første klip aktiveres samtidig hermed, dog tidligst når S-kursisten er indplaceret på danskuddannelse og modul, jf. § 6, stk. 3.

Efter § 6 a, stk. 3, løber et klip frem til afslutningen af klippets gyldighedsperiode, uanset om S-kursisten deltager i undervisningen. Et klip udløber dog, når S-kursisten består modultesten for det modul, hvor den pågældende er indplaceret.

Det fremgår af § 6 a, stk. 4, at når et klip udløber, aktiveres i umiddelbar forlængelse heraf automatisk et nyt klip, jf. dog stk. 5.

Efter § 6 a, stk. 5, har en S-kursist ret til at udskyde starttidspunktet for danskundervisningen eller holde pause efter en bestået modultest, hvis S-kursisten hurtigst muligt og forud for undervisningens start har oplyst den udbyder af danskuddannelse, som S-kursisten er henvist til, herom.

Efter § 6 a, stk. 6, fastsætter udlændinge- og integrationsministeren nærmere regler om klippekortet, herunder om de enkelte klips gyldighedsperiode og om fremgangsmåden for at udsætte starttidspunktet for danskundervisningen eller holde pause efter en bestået modultest.

Det foreslås, at § 6 a ophæves.

Den foreslåede ændring vil betyde, at S-kursister ikke længere tilbydes danskuddannelse i 3½ år inden for en 5-årig periode, som gives inden for rammerne af et klippekort. Danskuddannelsestilbuddet vil for S-kursister i stedet omfatte undervisning i op til 5 år, som regnes fra det tidspunkt, hvor udlændingen kan påbegynde danskuddannelsen.

Den foreslåede ændring vil ikke medføre ændringer ift. optagelse til danskuddannelse, som fortsat vil ske efter henvisning fra kommunalbestyrelsen i kursistens bopælskommune, jf. § 6, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. Det vil ligeledes fortsat være sådan, at kommunalbestyrelsens henvisningsbrev udgør dokumentation for starttidspunktet for uddannelsesperioden. Det er uden betydning for fastsættelse af starttidspunktet, om den pågældende udlænding benytter sig af tilbuddet om danskuddannelse, jf. § 3, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Forslaget vil medføre, at de gældende frister for at gennemføre de enkelte moduler i forhold til tilbagebetaling af depositum, jf. bilag 3 i bekendtgørelse nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., vil blive styrende i forhold til at sikre S-kursisternes progression og motivation til at gennemføre modulerne inden for de i bekendtgørelsen fastsatte frister.

Forslaget vil således betyde, at den 5-årige uddannelsesret i praksis vil blive begrænset af, at S-kursister skal gennemføre danskuddannelsen inden for rammerne af de frister, som gælder for tilbagebetaling af depositummet, såfremt tilbuddet om danskuddannelse skal være uden økonomiske omkostninger for S-kursisten.

I forhold til S-kursisters uddannelsesperiode vil ændringen i praksis medføre, at S-kursister vil få to måneder længere til at færdiggøre modul 1 og en måned længere til at færdiggøre modul 2, som svarer til den forskel der er på fristerne for at gennemføre de to moduler på henholdsvis depositumsordningen og klippekortsordningen.

Forslaget vil således ikke medføre nogen væsentlig udvidelse af uddannelsesperioden for S-kursisterne.

Med ophævelsen af klippekortet vil det fortsat være muligt for den enkelte S-kursist at planlægge sin deltagelse i undervisningen fleksibelt inden for den 5-årige periode, danskuddannelsestilbuddet varer. Det betyder, at en S-kursist efter at have bestået et modul og fået sit depositum tilbagebetalt vil kunne vælge at holde pause i undervisningen forud for, at et nyt modul påbegyndes, ved at undlade at indbetale deposi-

tum til det næste modul. En S-kursist vil således have mulighed for at planlægge op til 1 år og 3 måneders pause inden for den 5-årige uddannelsesperiode, uden at dette vil have økonomiske konsekvenser for den enkelte S-kursist. En S-kursist, der ønsker at fortsætte danskuddannelsen og fortsat har uddannelsesret, vil i overensstemmelse med § 11 i bekendtgørelse nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. skulle henvises til et nyt modul af kommunalbestyrelsen.

S-kursisten vil ligeledes skulle indbetale depositummet igen, når S-kursisten henvises til et modul på danskuddannelsen, jf. § 14, stk. 4, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

For S-kursister der i dag er i gang med en danskuddannelse inden for rammerne af et klippekort, og som ikke har opbrugt klippene på sit klippekort og dermed fortsat har danskuddannelsesret tilbage, vil den foreslåede ændring betyde, at S-kursisten vil skulle fortsætte sin danskuddannelse på det modul, den pågældende er indplaceret på. S-kursisten vil skulle gennemføre modulet inden for de tidsfrister, der gælder for depositumsordningen, jf. bilag 3 i bekendtgørelsen nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., såfremt det skal være omkostningsfrist for S-kursisten at gennemføre modulet.

For en udlænding, som har opbrugt klippene på sit klippekort, og dermed ikke har mere danskuddannelsesret tilbage men fortsat befinder sig inden for den 5-årige uddannelsesperiode regnet fra det tidspunkt, hvor udlændingen kunne påbegynde danskuddannelsen, vil forslaget ikke medføre, at udlændingen vil få yderligere danskuddannelsesret. En udlænding der har opbrugt sin uddannelsesret, fordi den pågældende ikke har flere klip tilbage på sit klippekort, vil således ikke være berettiget til at modtage tilbud om yderligere danskuddannelse som følge af den foreslåede ændring. En udlænding som har afsluttet sin danskuddannelse med en afsluttende prøve, jf. § 9, stk. 1 og 2, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., og som fortsat befinder sig inden for den 5-årige uddannelsesperiode regnet fra det tidspunkt, hvor udlændingen kunne påbegynde danskuddannelsen, vil heller ikke være berettiget til at modtage yderligere tilbud om danskuddannelse som følge af den foreslåede ændring.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Til nr. 1

Det fremgår af hjemrejselovens § 8, stk. 4, nr. 4, at der endvidere ikke kan gives hjemrejsestøtte efter stk. 1 til udlændinge, der er udelukket efter udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Det foreslås i hjemrejselovens § 8, stk. 4, nr. 4, at ændre »§ 10, stk. 1, nr. 1 eller 2,« til: »§ 10, stk. 1 eller 5,«.

Baggrunden for ændringen af hjemrejselovens § 8, stk. 4, nr. 4, er, at som bestemmelsen aktuelt er formuleret, kan udlændinge, der er udelukket fra at få opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, hvis udlændingen anses for omfattet af artikel 1 F i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, og udlændinge, der er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union, jf. udlændingelovens § 32, stk. 1, nr. 3, og ikke kan gives registreringsbevis eller opholdskort i medfør af EU-reglerne, jf. udlændingelovens § 6, eller opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre særlige grunde taler derfor, modtage hjemrejsestøtte. Det har imidlertid ikke været hensigten, at disse udlændinge skulle kunne søge om og modtage hjemrejsestøtte.

Den foreslåede ændring vil medføre, at udlændinge, der er udelukket fra at få opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, hvis udlændingen anses for omfattet af artikel 1 F i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, og udlændinge, der er omfattet af restriktive foranstaltninger i

form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union, jf. udlændingelovens § 32, stk. 1, nr. 3, og ikke kan gives registreringsbevis eller opholdskort i medfør af EU-reglerne, jf. udlændingelovens § 6, eller opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre særlige grunde taler derfor, ikke vil kunne søge om og modtage hjemrejsestøtte.

Til § 6

Til nr. 1

Efter straffuldbyrdeleslovens § 75 a, stk. 1, afbrydes fuldbyrdelse af en fængselsstraf, hvis Hjemrejsestyrelsen bestemmer, at en udlænding, som er idømt fængselsstraf i op til 4 måneder eller er idømt fængselsstraf for overtrædelse af hjemrejselovens § 12, stk. 2-4, eller § 13, stk. 2 eller 4, om opholds-, melde- eller underretningspligten, og som i den forbindelse er udvist af landet, skal udsendes straks.

Straffuldbyrdeleslovens § 75 a blev indsat ved lov nr. 982 af 26. maj 2021 om hjemrejse for udlændinge uden lovligt ophold (hjemrejseloven) og var tænkt som en delvis videreførelse af den dagældende udlændingelovs § 62 a, stk. 1, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 81 ff.

Det foreslås, at § 75 a, stk. 1, ændres således, at der kan ske straksudsendelse af udlændinge, som er idømt en ubetinget fængselsstraf i op til 4 måneder og udvist af landet eller udlændinge, som er idømt ubetinget fængselsstraf for overtrædelse af hjemrejselovens § 12, stk. 2-4, eller § 13, stk. 2 eller 4.

Baggrunden for ændringen er, at der med lovændringen i maj 2021 utilsigtet blev indsat en betingelse om, at der kun kan ske straffafbrydelse, hvis udlændingen i forbindelse med fængselsstraffen samtidig er blevet udvist af landet, og reglerne finder derfor ikke anvendelse, medmindre den pågældende i forbindelse med denne fængselsstraf er udvist af landet.

Forslaget indebærer, at bestemmelsen bringes i overensstemmelse med de tidligere gældende regler i udlændingeloven om straksudsendelse af udlændinge, der afsoner straf for overtrædelse af opholds-, melde- eller underretningspligten, dog således, at reglerne også skal finde anvendelse for udlændinge, som er idømt ubetinget fængselsstraf i op til fire måneder, og som er udvist af landet.

Den foreslåede ændring indebærer, at der vil kunne ske straksudsendelse med deraf følgende afbrydelse af straffuldbyrdelsen, uanset om udlændingen i forbindelse med den fængselsstraf, der danner grundlag for Hjemrejsestyrelsens beslutning om straksudsendelse, samtidig er blevet udvist.

Der vil således kunne ske straffafbrydelse i tilfælde, hvor en udlænding enten er idømt en ubetinget fængselsstraf i op til 4 måneder og er udvist af landet eller er idømt ubetinget fængselsstraf for overtrædelse af opholds-, melde- eller underretningspligten. Det vil under alle omstændigheder være et krav, at udsendelsen kan gennemføres straks. Det vil således fortsat være en forudsætning, at de udlændinge, der er idømt en ubetinget fængselsstraf i op til 4 måneder, er udvist, men det vil ikke være en forudsætning, at udvisningen er sket i forbindelse med den idømte fængselsstraf, der danner grundlag for Hjemrejsestyrelsens beslutning om straksudsendelse. Udvisning vil både kunne være sket administrativt og ved dom.

For de udlændinge, der er idømt ubetinget fængselsstraf for overtrædelse af hjemrejselovens bestemmelser om opholds-, melde- eller underretningspligten, vil det ikke være en betingelse for udsendelse, at den pågældende udlænding er udvist. Fælles for denne persongruppe er, at der altid vil være truffet en tilbagesendelsesafgørelse, og at de pågældende udlændinge som konsekvens heraf vil være forpligtet til at udrejse.

Det er en forudsætning for straksudsendelse, at der er opstået mulighed for at gennemføre udsendelse af udlændingen, og at udsendelsen rent faktisk kan gennemføres.

Derudover præciseres det, at bestemmelsen vil finde anvendelse for udlændinge, der er idømt en ubetinget fængselsstraf for overtrædelse af hjemrejselovens § 12, stk. 2-4, eller § 13, stk. 2 eller 4. Det præciseres endvidere, at bestemmelsen vil finde anvendelse for udlændinge, der er idømt op til 4 måneders ubetinget fængsel. Bestemmelsen omfatter også tilfælde, hvor den pågældende er idømt en ubetinget fængselsstraf på op til 4 måneder samtidig med, at dommen er gjort delvist betinget således, at der udover (op til) 4 måneders ubetinget fængsel også idømmes betinget fængselsstraf. Det kan f.eks. være tilfælde, hvor der er idømt 6 måneders fængsel, men hvor kun 4 måneder er gjort ubetinget. Endvidere indebærer ordningen, at betingelsen f.eks. er opfyldt, hvis der idømmes 6 måneders fængsel, hvoraf de 4 måneder gøres betinget.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.10.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter straffuldbyrdeleslovens § 77, stk. 2, genoptages straffuldbyrnelsen, hvis en udlænding, der har fået afbrudt straffuldbyrnelsen med henblik på straksudsendelse, jf. straffuldbyrdeleslovens § 75 a, stk. 1, på ny uden lovligt grundlag opholder sig her i landet inden for 5 år efter gennemførelse af udsendelsen.

Straffuldbyrdeleslovens § 77, stk. 2, blev indsat ved lov nr. 982 af 26. maj 2021 om hjemrejse for udlændinge uden lovligt ophold (hjemrejseloven) og var tænkt som en delvis videreførelse af den dagældende udlændingelovs § 62 a, stk. 2, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 81ff.

Det foreslås, at § 77, stk. 2, ændres således, at straffuldbyrnelsen genoptages, hvis en udlænding, der har fået afbrudt straffuldbyrnelsen, jf. § 75 a, stk. 1, på ny opholder sig her i landet inden for 5 år efter gennemførelse af udsendelsen.

Baggrunden for ændringen er, at der med lovændringen i maj 2021 utilsigtet blev indsat en betingelse om, at udlændinge på ny skal opholde sig her i landet uden lovligt grundlag, før der kan ske genoptagelse af straffuldbyrnelsen. Betingelsen er ny i forhold til de daværende regler i udlændingeloven og medfører en lempelse af reglerne for udlændinge, der lovligt kan indrejse i Danmark inden udløbet af femårsperioden. Det kan f.eks. være EU-borgere, der i forbindelse med udvisningen er blevet meddelt indrejseforbud på mindre end 5 år.

Forslaget indebærer, at kravet i straffuldbyrdeleslovens § 77, stk. 2, om, at udlændingen på ny skal opholde sig her i landet uden lovligt grundlag, før der kan ske genoptagelse af straffuldbyrnelsen, udgår.

Den foreslåede ændring indebærer, at der vil kunne ske genoptagelse af straffuldbyrnelsen for udlændinge, der på ny opholder sig her i landet inden for 5 år efter gennemførelse af udsendelsen, uanset om udlændingen opholder sig på lovligt grundlag. Derved bringes reglen i overensstemmelse med den tidligere § 62 a, stk. 2, i udlændingeloven.

Ændringen skal ses i lyset af, at afbrydelsen af straffuldbyrnelsen inden udløbet af femårsperioden indebærer eftergivelse af straffen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.10.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7

Med den foreslåede bestemmelse i § 7, stk. 1, foreslås det, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2022, jf. dog de foreslåede bestemmelser i § 7, stk. 2-4.

Særligt for så vidt angår forslaget om ophævelse af klippekortet skal det bemærkes, at det for de S-kursister, der i dag er tilbudt danskuddannelse inden for rammerne af et klippekort, vil betyde, at S-kursisten vil fortsætte sin danskuddannelse på det modul, den pågældende er indplaceret på. S-kursisten vil som følge af den foreslåede ophævelse af klippekortordningen herefter skulle gennemføre modulet inden for de tidsfrister, der gælder for depositumsordningen, jf. bilag 3 i bekendtgørelsen nr. 1089 af 26. juni 2020 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., såfremt det skal være omkostningsfrist for S-kursisten at gennemføre modulet.

Med den foreslåede bestemmelse i § 7, *stk. 2*, foreslås det, at § 1, nr. 10, 12-23, og §§ 3 og 6 skal træde i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Hensigten er, at de foreslåede ændringer i § 1, nr. 10, 12-23, og §§ 3, 5 og 6, skal træde i kraft hurtigst muligt, herunder med henblik på at sikre, at en udvisning i videst muligt omfang kan opretholdes uden med sikkerhed at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Forslaget indebærer således, at de foreslåede ændringer i udlændingelovens § 32 og §§ 50-50 b, vil skulle finde anvendelse ved prøvelser efter udlændingelovens §§ 50-50 b, som finder sted efter lovens ikrafttræden, uanset om prøvelsen er indbragt før lovens ikrafttræden. Domstolene vil således kunne forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud i forbindelse med prøvelser efter udlændingelovens §§ 50-50 b, som finder sted efter lovens ikrafttræden. Det bemærkes i den forbindelse, at domstolene vil kunne forkorte varigheden af et allerede meddelt indrejseforbud, uanset hvornår det strafbare forhold er begået. Det afgørende er således, om prøvelsen finder sted efter lovens ikrafttræden.

Det bemærkes endvidere, at domstolene i forbindelse med en prøve efter udlændingelovens § 50 a, allerede i dag skal påse, om gennemførelse af en udvisning er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Efter lovens ikrafttræden vil dette fremgå tydeligt af bestemmelsen, således at der ikke er tvivl om, at der altid, skal foretages en fuld afvejning af alle relevante forhold.

Med den foreslåede bestemmelse i § 7, *stk. 3*, foreslås det, at § 2 skal træde i kraft den 1. april 2024.

Med den foreslåede bestemmelse i § 7, *stk. 4*, foreslås det, at § 1, nr. 4 og 7, skal træde i kraft den 1. juni 2024.

Med den foreslåede bestemmelse i § 7, *stk. 5*, foreslås det, at § 2, nr. 1, ikke skal finde anvendelse for udlændinge, der inden den 1. april 2024 har indgivet ansøgning om forlængelse af opholdstilladelse. For disse udlændinge skal de hidtil gældende regler finde anvendelse.

Ansøgninger om forlængelse af opholdstilladelse som greencardhaver, der indgives før den 1. april 2024, vil med forslaget kunne danne grundlag for forlængelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Dette gælder også for ansøgninger, der indgives før den 1. april 2024 men først færdigbehandles efter den 1. april 2024. Forlængelse vil kunne ske for op til tre år, jf. § 16, *stk. 4*, i bekendtgørelse nr. 375 af 20. marts 2015.

Det bemærkes, at det af udlændingebekendtgørelsens § 20, *stk. 8*, fremgår, at ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse eller arbejdstilladelse tidligst kan indgives 3 måneder før tilladelsens udløb og senest før tilladelsens udløb.

Med den foreslåede bestemmelse i § 7, *stk. 6*, foreslås det, at § 2, nr. 2, ikke skal finde anvendelse for udlændinge, der inden den 1. april 2024 har indgivet ansøgning om opholdstilladelse eller forlængelse af opholdstilladelse. For disse udlændinge skal de hidtil gældende regler finde anvendelse.

Ansøgninger om opholdstilladelse eller forlængelse af opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en greencardhaver, der indgives før den 1. april 2024, vil med forslaget kunne danne grundlag

for opholdstilladelse eller forlængelse af opholdstilladelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Dette gælder også for ansøgninger, der indgives før den 1. april 2024 men først færdigbehandles efter den 1. april 2024. Opholdstilladelse og forlængelse af opholdstilladelse vil kunne ske indtil udløbet af det tidsrum, hvor greencardhaveren har opholdstilladelse her i landet, dog for højst 4 år, jf. § 16, stk. 13, i bekendtgørelse nr. 375 af 20. marts 2015.

Det bemærkes, at det af udlændingebekendtgørelsens § 20, stk. 8, fremgår, at ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse eller arbejdstilladelse tidligst kan indgives 3 måneder før tilladelsens udløb og senest før tilladelsens udløb.

Med den foreslåede bestemmelse i § 7, stk. 7, foreslås det, at § 5 ikke skal finde anvendelse på ansøgninger indgivet før den 1. juli 2022. For sådanne ansøgninger skal de hidtil gældende regler finde anvendelse.

Det foreslåede medfører, at ansøgninger om hjemrejsestøtte indgivet før den 1. juli 2022 skal behandles efter de hidtil gældende regler i hjemrejseloven. Det vil endvidere betyde, at behandlingen af verserende sager skal færdigbehandles efter de hidtil gældende regler.

For så vidt angår baggrunden for den foreslåede bestemmelse, henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 5, nr. 1.

Til § 8

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Det foreslås i § 8, stk. 1, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. dog de foreslåede bestemmelser i § 8, stk. 2 og 3.

Det bemærkes, at det af § 22 i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. følger, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Det betyder, at lovens § 4 om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. ikke vil gælde for Færøerne og Grønland, da lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Det foreslås i § 8, stk. 2, at lovens §§ 1-3 og 5 ved kongelig anordning helt eller delvist skal kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og de grønlandske forhold tilsiger.

Det bemærkes, at det af udlændingelovens § 66 følger, at udlændingeloven ikke gælder for Færøerne og Grønland men ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Det bemærkes endvidere, at det af hjemrejselovens § 31, stk. 1, følger, at hjemrejseloven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Der følger endvidere af hjemrejselovens § 31, stk. 2, at §§ 1-23 og 25 ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Det foreslås i § 8, stk. 3, at lovens § 6 ved kongelig anordning helt eller delvist skal kunne sættes i kraft for Færøerne med den ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Det bemærkes, at den gældende straffuldbyrdslov, jf. denne lovs § 126, ikke gælder for Færøerne og Grønland. Loven kan dog ved kongelig anordning sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1910 af 26. september 2021, som ændret bl.a. ved § 20 i lov nr. 2055 af 16. november 2021, § 1 i lov nr. 2623 af 28. december 2021, § 33 i lov nr. 324 af 16. marts 2022 og senest ved § 1 i lov nr. 452 af 20. april 2022, foretages følgende ændringer:

§ 9 a. ---

Stk. 2. Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding,

1-11) ---

12) hvis opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 e eller 9 m, når udlændingen har familiemæssig tilknytning til en udlænding med opholdstilladelse efter nr. 1-9 eller 11-14, nægtes forlænget eller inddrages, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år,

13-14) ---

Stk. 3-5. ---

Stk. 6. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 12 og 13, kan kun indgives af en udlænding, der opholder sig her i landet. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 12, der indgives, senere end 7 dage efter at der er truffet endelig afgørelse om nægtelse af forlængelse eller om inddragelse af udlændingens opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 e eller 9 m, når udlændingen har

familiemæssig tilknytning til en udlænding med opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 1-9 eller 11-14, afvises, medmindre særlige grunde taler herimod. En udlænding, der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 12, i overensstemmelse med 1. og 2. pkt., må opholde sig her i landet og arbejde, i tiden indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles

opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 12. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 13, der indgives efter udløbet af opholdstilladelsen meddelt efter nr. 12 eller 13 eller stk. 24, afvises.

Stk. 7-29. ---

Stk. 30. Stk. 2, nr. 12, finder tilsvarende anvendelse for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået

1. I § 9 a, stk. 2, nr. 12, indsættes efter »11-14,«: »eller familiemæssig tilknytning til en udlænding med opholdstilladelse efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016,« og efter »inddrages,« indsættes: »eller hvis opholdsret efter EU-reglerne konstateres ophørt,«.

2. I § 9 a, stk. 6, 2. pkt., ændres »stk. 2, nr. 12, der indgives, senere end 7 dage efter« til: »stk. 2, nr. 12, afvises, når ansøgningen indgives senere end 7 dage efter,« og »efter §§ 7-9, 9 b-9 e eller 9 m, når udlændingen har familiemæssig tilknytning til en udlænding med opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 1-9 eller 11-14, afvises,« ændres til: »eller om ophør af opholdsret efter EU-reglerne,«.

3. I § 9 a, stk. 6, 3. pkt., indsættes efter »udlændingens opholdstilladelse«: »efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016,«.

4. § 9 a, stk. 6, 3. pkt., affattes således:

»Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 12, jf. stk. 30, afvises, når ansøgningen indgives efter, at udlændingens opholdstilladelse efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016, eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, er udløbet, medmindre særlige grunde taler herimod.«

5. I § 9 a, stk. 6, indsættes efter 4. pkt. som nyt punktum:

»4. pkt. finder uanset § 9 m, stk. 3, tilsvarende anvendelse for udlændingens medfølgende familie, der søger opholdstilladelse efter § 9 m, stk. 1, i overensstemmelse med 1.-3. pkt., når den medfølgende familie forud for ansøgningens indgivelse har haft opholdstilladelse her i landet.«

6. I § 9 a, stk. 30, indsættes efter »hvis opholdstilladelse«: »efter greencardordningen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016,«.

danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, udløber.

§ 9 i. ---

Stk. 2-10. ---

Stk. 11. En udlænding, der har opholdstilladelse efter stk. 1 eller 2, og som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 10, må arbejde, i tiden indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 10.

§ 32. ---

Stk. 2-9. ---

§ 44 a. ---

Stk. 2-24. ---

§ 46. Afgørelser efter denne lov træffes med de undtagelser, der fremgår af stk. 2-5 og 9, og af § 4 d, stk. 3 og 4, § 9, stk. 26, 27 og 36-38, §§ 46 a-49, § 50, § 50 a, § 51, stk. 2, 2. pkt., § 56 a, stk. 1-5, § 58 i og § 58 j, jf. dog § 58 d, 2. pkt., af Udlændingestyrelsen.

Stk. 2-10. ---

§ 48 h. En forretningsplan efter § 9 a, stk. 2, nr. 11, afvises af Erhvervsstyrelsen, hvis den ikke er egnet til bedømmelse ved det uafhængige ekspertpanel. Afgørelsen om afvisning kan ikke påklages.

Stk. 2. ---

7. I § 9 a, stk. 30, udgår »efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.,«.

8. I § 9 a indsættes efter stk. 30 som nyt stykke:

»*Stk. 31.* Erhvervsministeren kan efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren fastsætte regler for, hvilke kriterier en forretningsplan skal leve op til, for at udlændingen kan søge om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 11, samt regler for hastebehandling af ansøgninger indgivet i henhold til stk. 2, nr. 11. Erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for, hvordan ekspertpanelet skal sammensættes efter stk. 2, nr. 11.«

9. I § 9 i, stk. 11, indsættes som 2. pkt.:

»En udlænding, der har opholdstilladelse efter stk. 1, og som har afsluttet en dansk kandidatuddannelse samt har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7-9 eller 14, må arbejde i tiden indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7-9 eller 14.«

10. I § 32 indsættes som *stk. 10*:

»*Stk. 10.* Et indrejseforbud, der er meddelt i medfør stk. 1, nr. 1 eller stk. 2, kan forkortes i forbindelse med en afgørelse efter §§ 50-50 b, hvis varigheden af det meddelte indrejseforbud, jf. stk. 4, indebærer, at opretholdelse af udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.«

11. I § 44 a, indsættes som *stk. 25*:

»*Stk. 25.* Erhvervsstyrelsen indsamler til brug for verificering af udlændinges ansøgninger om godkendelse af forretningsplaner i henhold til § 9 a, stk. 16, og til statistiske formål i henhold til § 9 a, stk. 2, nr. 11, og stk. 16, CPR-numre fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration samt oplysninger fra Skatteforvaltningens indkomstregister, jf. § 7 i lov om et indkomstregister, og samkører dem med Erhvervsstyrelsens egne registre.«

12. I § 46, stk. 1, ændres »§ 50, § 50 a,« til »§§ 50-50 b,«.

13. I § 48 h, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»En anmodning om hastebehandling af en ansøgning afvises af Erhvervsstyrelsen, hvis ikke ansøgningen opfylder kriterierne i henhold til regler fastsat i medfør af § 9 a, stk. 31, 1. pkt.«

§ 50. Er udvisning efter § 49, stk. 1, ikke iværksat, kan en udlænding, som påberåber sig, at der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. § 26, begære spørgsmålet om udvisningens ophævelse indbragt for retten ved anklagemyndighedens foranstaltning. Begæring herom kan fremsættes tidligst 6 måneder og skal fremsættes senest 2 måneder før, udvisningen kan forventes iværksat. Fremsættes begæringen senere, kan retten beslutte at behandle sagen, såfremt fristoverskridelsen må anses for undskyldelig.

Stk. 2. Straffelovens § 59, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse. Begæringen kan afvises af retten, såfremt det er åbenbart, at der ikke er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold. Afvises begæringen ikke, beskikkes der efter anmodning en forsvarer for udlændingen. Retten kan, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan iværksættes, bestemme, at udlændingen skal underkastes frihedsberøvelse. § 34, § 37, stk. 3 og 6, og §§ 37 a-37 e finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. ---

§ 50 a. Er udvisning sket ved dom, hvorved en udlænding efter reglerne i straffelovens §§ 68-70 er dømt til forvaring eller anbringelse, træffer retten i forbindelse med en afgørelse efter straffelovens § 72 om ændring af foranstaltningen, der indebærer udskrivning fra hospital eller forvaring, samtidig bestemmelse om ophævelse af udvisningen, hvis udlændingens helbredsmæssige tilstand afgørende taler imod, at udsendelse finder sted.

Stk. 2. Er en udvist udlænding efter reglerne i straffelovens §§ 68-70 uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde undergivet en strafferetlig retsfølge, der indebærer frihedsberøvelse, indbringer anklagemyndigheden i forbindelse med udskrivning fra hospital spørgsmålet om ophævelse af udvisningen for retten. Taler udlændingens helbredsmæssige tilstand afgørende imod, at udsendelse finder sted, ophæver retten udvisningen. Retten beskikker en forsvarer for udlændingen. Rettens afgørelse træffes ved kendelse, der kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 85. Retten kan bestemme, at udlændingen skal varetægtsfængsles, når der er bestemte grunde til at anse dette for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse.

§ 50 b. Er udvisning efter § 49, stk. 1, af en statsborger i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union eller omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller en schweizisk statsborger eller en udlænding i øvrigt omfattet af EU-reglerne, jf. § 2, stk. 2, ikke iværksat 2 år efter afgørelsen, indbringer anklagemyndigheden, umiddelbart inden udvisningen kan forventes iværksat, spørgsmålet om, hvorvidt udvisningen skal opretholdes, for retten. Retten

14. I § 48 h, stk. 1, 2. pkt., der bliver 3. pkt., ændres: »Afgørelsen om afvisning « til: »En afgørelse om afvisning efter 1. og 2. pkt. «.

15. I § 50, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »begære spørgsmålet om udvisningens ophævelse«: », herunder indrejseforbuddets varighed, jf. § 32, stk. 10,«.

16. I § 50, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »herom kan«: », medmindre der foreligger ganske særlige grunde,«.

17. I § 50, stk. 2, 5. pkt., ændres »og §§ 37 a-37 e« til: »§§ 37 a-37 e og hjemrejselovens §§ 11 og 12«.

18. I § 50 a, stk. 1, indsættes som 2. pkt.

»Retten tager i forbindelse hermed stilling, om der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. § 26, og om ændringerne er så væsentlige, at udvisningen skal opheves eller varigheden af det meddelte indrejseforbud skal forkortes, jf. § 32, stk. 10.«

19. I 50 a, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »Taler udlændingens helbredsmæssige tilstand afgørende imod, at udsendelse finder sted,«: »eller er der indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. § 26,«, og efter »udvisningen« indsættes: »eller forkorter varigheden af det meddelte indrejseforbud, jf. § 32, stk. 10.«.

20. I § 50 b, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »hvorvidt udvisningen skal opretholdes,«: »herunder spørgsmålet om indrejseforbuddets varighed, jf. § 32, stk. 10,«.

tager i forbindelse hermed stilling til, om udlændingen fortsat udgør en reel trussel for den offentlige orden eller sikkerhed, og i bekræftende fald om forholdene har ændret sig, siden den oprindelige afgørelse om udvisning blev truffet.

Stk. 2. Straffelovens § 59, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse. Der beskikkes efter anmodning en forsvarer for udlændingen. Retten kan, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan iværksættes, bestemme, at udlændingen skal underkastes frihedsberøvelse. § 34, § 37, stk. 3 og 6, og §§ 37 a-37 e finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. ---

§ 57. Forinden der af anklagemyndigheden nedlægges påstand om udvisning af en udlænding, kan der indhentes en udtalelse fra Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration. I forbindelse med fornyet prøvelse efter § 50 af en beslutning om udvisning indhenter anklagemyndigheden en udtalelse fra Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Stk. 2. ---

§ 58. Om salær og godtgørelse for udlæg til advokater, der beskikkes efter § 37, stk. 2, § 37 c, stk. 3, 2. pkt., § 49, stk. 3, § 50, stk. 2, 3. pkt., § 50 a, stk. 2, 3. pkt., § 52, stk. 4, § 55, stk. 1, og § 56 a, stk. 8 og 9, gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31.

Kapitel 9

Straffebestemmelser

§ 2 ---

Stk. 2. ---

21. I § 50 b, stk. 2, 4. pkt., ændres »og §§ 37 a-37 e« til: »§§ 37 a-37 e og hjemrejselovens §§ 11 og 12«.

22. I § 57, stk. 1, 2. pkt., ændres »§ 50« til: »§§ 50-50 b«.

23. I § 58 indsættes efter »efter § 50 a, stk. 2, 3. pkt.,«: »50 b, stk. 2, 2. pkt.,«.

24. *Overskriften til kapitel 9 affattes således:*

»Kapitel 9

Bestemmelser om straf og rettighedsfrakendelse«.

25. Efter § 59 c indsættes:

»§ 59 d. Den, der dømmes for under særligt skærpende omstændigheder, jf. § 59, stk. 6, 2. pkt., at have overtrådt § 59, stk. 5, kan frakendes retten til at deltage i ledelsen af den form for erhvervsvirksomhed, som den pågældende udøvede på tidspunktet for overtrædelsen af § 59, stk. 5. Straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse. Når særlige omstændigheder taler derfor, kan udlændinge- og integrationsministeren tillade, at indbringelse for retten sker, inden den i straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., nævnte 5 års frist er forløbet.«

§ 2

I lov om ændring af udlændingeloven, jf. lov nr. 612 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

Stk. 3. Loven finder ikke anvendelse for ansøgninger om forlængelse af opholdstilladelse. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. Loven finder ikke anvendelse for ansøgninger om opholdstilladelse som medfølgende familie til en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens hidtil gældende § 9 a, stk. 2, nr. 1. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 5-6. ---

§ 3. Udlændinge- og Integrationsministeren fremsætter forslag om revision af loven i folketingsåret 2021-2022 1.

§ 2 f. For S-kursister omfatter tilbud om danskuddannelse undervisning i op til 3½ år inden for en 5-årig periode, som regnes fra det tidspunkt, hvor udlændingen kan påbegynde danskuddannelsen. Danskuddannelse efter 1. pkt. gives inden for rammerne af et klippekort, jf. § 6 a.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at S-kursister, som ikke har påbegyndt eller afsluttet danskuddannelsen inden for uddannelsesperioden, jf. stk. 1, eller ikke har påbegyndt eller har opbrugt klippekortet, jf. § 6 a, fortsat skal have tilbud om danskuddannelse.

Stk. 3-4 ---

§ 6 a. S-kursister tilbydes danskuddannelse inden for rammerne af et klippekort. Antallet af klip, som tildeles den enkelte kursist, fastsættes på baggrund af udbyders indplacering af kursisten på danskuddannelse og modul, jf. § 6, stk. 3. Der kan højst tildeles seks klip svarende til 3½ års danskuddannelse.

Stk. 2. Klippekortet er gyldigt i 5 år fra det tidspunkt, kursisten kan påbegynde undervisningen. Det første klip aktiveres samtidig hermed, dog tidligst når kursisten er indplaceret på danskuddannelse og modul, jf. § 6, stk. 3.

Stk. 3. Et klip løber frem til afslutningen af klippets gyldighedsperiode, uanset om kursisten deltager i undervisningen. Et klip udløber dog, når kursisten består modultesten for det modul, hvor den pågældende er indplaceret.

Stk. 4. Når et klip udløber, aktiveres i umiddelbar forlængelse heraf automatisk et nyt klip, jf. dog stk. 5.

1. § 2, stk. 3, ophæves.

2. § 2, stk. 4, ophæves.

§ 3

I lov nr. 1743 af 27. december 2016 om ændring af udlændingeloven (Indførelse af en offentlig sanktionsliste over udenlandske forkyndere m.fl., som kan udelukkes fra at indrejse) foretages følgende ændring:

§ 3 ophæves

§ 4

I lov om danskuddannelse til voksne udlændige m.fl., jf. lovbekendtgørelse nr. 2018 af 11. december 2020, som ændret ved § 26 i lov nr. 2055 af 16. november 2021, § 4 i lov nr. 2623 af 28. december 2021 og § 36 i lov nr. 324 af 16. marts 2022, foretages følgende ændringer:

1. § 2 f affattes således:

»**§ 2 f.** For S-kursister omfatter tilbud om danskuddannelse undervisning i op til 5 år, som regnes fra det tidspunkt, hvor udlændingen kan påbegynde danskuddannelsen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at S-kursi-S-kursister, som ikke har påbegyndt eller afsluttet danskuddannelsen inden for uddannelsesperioden, jf. stk. 1, fortsat skal have tilbud om danskuddannelse.«

2. § 6 a ophæves.

Stk. 5. En S-kursist har ret til at udskyde starttidspunktet for danskundervisningen eller holde pause efter en bestået modultest, hvis kursisten hurtigst muligt og forud for undervisningens start har oplyst den udbyder af danskuddannelse, som kursisten er henvist til, herom.

Stk. 6. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om klippekortet, herunder om de enkelte klips gyldighedsperiode og om fremgangsmåden for at udsætte starttidspunktet for danskundervisningen eller holde pause efter en bestået modultest.

§ 8. ---

Stk. 4. Der kan endvidere ikke gives hjemrejsestøtte efter stk. 1 til

1-3) ---

4) Udlændinge, der er udelukket efter udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 eller 2,

§ 75 a. Fuldbyrnelsen af fængselsstraffen afbrydes, hvis Hjemrejsestyrelsen bestemmer, at en udlænding, som er idømt fængselsstraf i op til 4 måneder eller er idømt fængselsstraf for overtrædelse af hjemrejselovens §§ 12 eller 13, og som i den forbindelse er udvist af landet, skal udsendes straks.

Stk. 2-3. ---

§ 77. ---

Stk. 2. Straffuldbyrnelsen genoptages, hvis en udlænding, der har fået afbrudt straffuldbyrnelsen, jf. § 75 a, stk. 1, på ny uden lovligt grundlag opholder sig her i landet inden for 5 år efter gennemførelse af udsendelsen.

§ 5

I hjemrejseloven, jf. lov nr. 982 af 26. maj 2021 som senest ændret ved lov nr. 452 af 20. april 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 8, *stk. 4, nr. 4*, ændres »§ 10, stk. 1, nr. 1 eller 2,« til: »§ 10, stk. 1 eller 5,«.

§ 6

I lov om fuldbyrdelse af straf m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, som ændret ved § 1 i lov nr. 1942 af 15. december 2020, § 28 i lov nr. 982 af 26. maj 2021, lov nr. 157 af 31. januar 2022 og § 2 i lov nr. 158 af 31. januar 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 75 a, *stk. 1*, ændres »fængselsstraf i op til 4 13, måneder eller er idømt fængselsstraf for overtrædelse af hjemrejselovens § 12, stk. 2-4, eller § stk. 2 eller 4, og som i den forbindelse er udvist af landet« til: »ubetinget fængselsstraf i op til 4 måneder og udvist af landet, eller som er idømt ubetinget fængselsstraf for overtrædelse af hjemrejselovens § 12, stk. 2-4, eller § 13, stk. 2 eller 4«.

2. I § 77, *stk. 2*, udgår »uden lovligt grundlag«.